

LIBRARY

COLUMBIA INSTITUTION
FOR THE DEAF

CLASS

BOOK

Chiromantia.

1 *Physionomia, ex aspectu membrorum Hominis.*
2 *Periaxiomata de faciebus* SIGNORVM.
3 *Canones Astrologici, de iudiciis Aegritudinum.*
4 ASTROLOGIA NATVRALIS.
5 *Complexionum notitia, iuxta dominium planetarum.*

Apud Petrum Drouart, via ad diuum
Iacobum sub scuto aureo.
Cum priuilegio.
1546.

CHIROMANTIAE LIBER PRIMVS.

RAECI Chiromantiam vocant diuinationem, quæ ex manus inspectione colligitur. Et iamdiu, atque adeò apud Veteres quoque in vsu fuisse, antiquissimus ipsius vocabuli vsus arguit. Scripturus autem eius rei obseruationes, necessarium, puto ipsam primùm hominis Manum describere eiusque partes designare, quo deinde facilius cognoscantur ea quæ de vaticinio, vt ita dicã, manuario præcipimus. Et Manus quidem passę (sic enim appellabimus extensam, ac cõplanatam) interior illa planicies, Palma est. In cuius medio relictum concauum, Vola dicitur. Inde manant digiti quinque: quorum primus grossior ac robustior, quòd scilicet cæteris præpolleat, Pollex. Vnde pollicare, quod ad pollicem pertinet. Proximus Index vocatur: quòd indicando aliquid extenso eo vtamur. Qui deinde sequitur, ab eo quòd inter quinque medius est, medietatis vocabulo censetur. Vocaturq; alio nomine Medicus: quoniam eo vtantur medici locis infamibus. Et Verpus, à verrendo. qua deinde voce Iudæos infamandi studio, & qui sic crebrò vtantur, eo digito notamus, Verpos dicendo. Vt Iuuenalis. Eadem nisi sacra colenti, Quæsitum ad frontem solos deducere verpos. Etiam contemnentes aliquẽ, medium plerunque digitũ exerimus. Vndè & pro-

Chiromantia. *Manus passa.* *Palma.* *Vola.* *Pollex.* *Index.* *Medius, Medicus* *Verpus.*

uerbio locus factus, cũ aliquem despicientes, medium illi digitũ ostẽdere dicimur. Post hũc à minimo proximus Annularis est: sic dictus, quòd aureo annulo circundari soleat, præsertim is qui in sinistra manu est. Cuius rei eruditi homines rationem scripserũt: quòd in sectis humanis corporibus inuentum sit, neruum quendam tenuissimum, ab eo digito, ad cor hominis protendi. Vndè visum Antiquis, eum digitum annulo quasi corona circundari. Vel certè ob auri ipsius naturam, quo cor vegetari ac confortari aiunt Medici. Omnium minimus ac vltimus, à quibusdam Auricularis, vel Auricularius: quòd eo veluti auriscalpio, emungẽdis auribus, vti solemus. Et de digitis hactenus. Porrò clausam manum ac compressam, digitis cõuolutis, Pugnum vocamus: cuius summum iuxta pollicem est, infimũ è regione. Quam manus partem, quia percutiẽdo corpori alicui admouemus, Percussionem manus dici à Chiromanticis, iam prope receptum est. Tum manus vbi ea iungitur brachio, iuncturam manus, vel quia ibi restringatur, ac in arctius exit, Restrictam manum dicimus. Habent deinde singula tubera singuli digiti, quæ à radicibus digitorum insurgunt, ac à nõnullis Montes vocantur, inditis planetarum nominibus. Quibus additur prominens illa caro, quæ ad pugni infimũ, id est àd manus percussionẽ est. Quo fit, vt planetis in manu hominis loc9 sit omnibus. Vndè & vaticinia colligũtur: Nam pollicis tuber Veneris est, & hac nota signatus. ♀. Tamet-

Annularis. *Auricularis.* *Pugnus.* *Percussio manus.* *Iunctura.* *Restricta.* *Montes manus.* *Planetarũ loca.*

ſi ſecus placuit aliis: verũ nos à Priſcorũ tramite minimè diſcedem⁹, quos antè polliciti ſumus nos imitaturos τὴν πρᾶξιν ſuo loco dicemus. Indicis, Iouis: & ſignum habet. ♃. Medii, Saturni, hac nota. ♄. Annularis, Solis, quod hic character indicat. ☉. Auricularis, Mercurij, ſub hac nota. ☿. Quod verò in manus percuſſione tuber eſt, Luna occupat, idq́ue ſic ſcribimus. ☽. Iã Mars quẽ locũ habeat, paulo poſt dicem⁹. Sed prius ſectiones man⁹, quas Antiqui inciſuras, noſtrates lineas appellant, deſcribemus. Sũt autẽ præcipuæ & principales hæ. Reſtricta, quæ ibi eſt vbi reſtrictã vocari manũ diximus, ac à brachio manũ diuidit, nã in ipſa penè iuncta eſt Linea vitæ, vel cordis, quæ ſub tubere Indicis, aut iuxta, quaſi inter pollicem ac indicẽ orta, manũ ſecat, ad reſtrictã tendens in eadẽ manus regione. i. ad indicis tuber, oritur linea quæ per trãſuerſã manũ ad Lunæ tuber protẽditur: vocaturq; Linea Media naturalis. Atque hæ duæ ſic ortæ, ac in diuerſum eũtes, triãguli formã incipiunt. Quã deinde, ſi fuerit (nã in quibuſdã nõ apparet) linea tabellaris, vel hepatis, aut linea ſtomachi, nã his nominib. ea ſectio denotatur perficit: vt ſit quaſi baſis triãguli. Oriturq́ue iuxta Reſtrictã ſub tubere pollicis, & præter mediã naturalẽ profluit ad Lunæ mõtẽ. His lineis concluſum ſpatiũ Marti dam⁹: vocamuſq; triãgulũ Martis, hoc adſcripto ſigno ♂. Eſt & linea Menſalis: quæ ſub auriculari, ea parte qua Lunæ tuber exit, orta, Indicẽ petit, hoc ſortita vocabulũ, ꝗ inter

Linea uitæ.

Linea Media naturalis.

Hepatis.

Triãgulus Martis.

Linea Menſalis.

eam & mediã naturalem, relictum ſpatium, menſę figurã arguat. Nam omnino vocatur ſpatiũ illud Mẽſa manus vel quod faciat quadrã, Quadrãgulus. Appellaturq́; præterea Fortunæ linea. Atque hæ ferè potiores ſunt manus ſectiones, ad quas reliquæ minutiores, tãquam ad principes lineas colliguntur. Sed iam omnes, vt fieri poteſt, deſcribemus, ac quãtum ex ipſa arte eſt, de earũ ſignificatione exponemus. At primo de eis dicendum arbitror lineis, quæ à tribus nobiliſsimis humani corporis mẽbris, denominationem accipiũt, Cordis, Cerebri, & Hepatis. Vt autẽ in his corporum partibus, quicquid præcipuum hominis eſt, vertitur, ita ab ipſis tribus inciſuris, ſeu lineis, de hominis ſalute, ac pernicie, & quicquid præter neceſſariũ illi accidere poteſt, vaticinari licet. Quod ſi cui leuiuſculum videtur, meminerit & antiquos Pythagoricos, præſertim à lineamentis corporum humanorũ mores hominum conieciſſe, ac plerũq; quod cui euenturum fuerit, prædixiſſe. Nam de Socrate quid fertur? quem cũ quidam ex phyſiognomia deſcripſiſſet, ac hominum omniũ qui viuunt impuriſsimum, ac planè perditũ libidine dixiſſet, ob idque à diſcipulis eius tanquã flagitioſè mentitus reprehenderetur. Reſpondit Socrates, hæc quidem ita ſibi naturaliter ineſſe, verum ſe naturæ vitia, rationis norma correxiſſe. innuens, ea quoque quæ à natura nobis inſunt, cõſuetudine emendari, & cõtra ipſum quodammodo Fatũ, obluctari hominem poſſe. Et peripateticorũ prin-

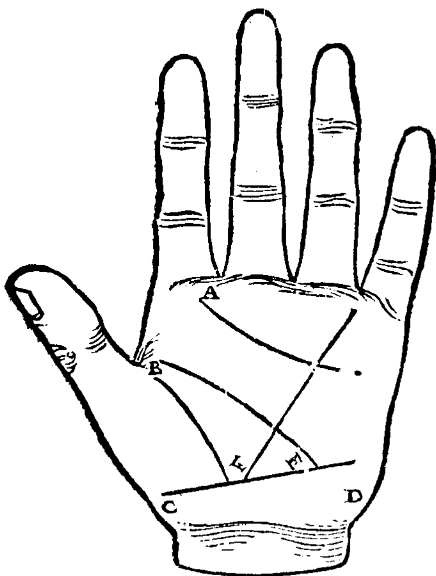
Quadrãgulus.

Socratis phyſiognomia.

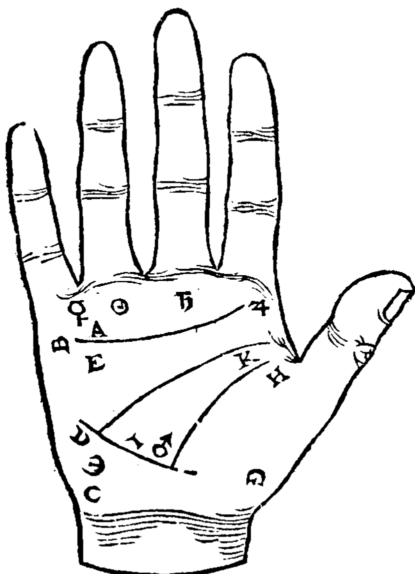
ceps Ariſtoteles,ait manum hominis à natura factam,tanquam inſtrumentorum inſtrumẽtum in humano corpore,& organorum organum.

Cum igitur illius officium ſit, æquæ omnibus humani corporis partibus inſeruire, & omnium membrorum virtus in humana generatione concurrat: valde cōſentaneum eſt,humanæ qualitatis, quam vocãt Cōplexionem, ſigna quædã, ac indicia in hominis manu conſpici. Ea eſt omniũ inter ſe membrorum proportio,ſic vt in ſingulis omnia conueniant. Quid ꝙ Plinij ætate fuiſſe iamdũ in vſu Chiromãtiam,ipſe Plinius aſſerit? Officij tamen mei arbitror,interim admonere,quatenus arti cōcedendum ſit,& quid aliunde præterea adſciſcendum,ne quis putet iuxta tam anguſtos terminos,tam magnæ rei cognitionẽ includi. Vbi quid ego conſueuerim, non abſurdum arbitror oſtendere. Quoties enim percunctantibus reſpondendum eſt,ipſam quidem primum manum, vt aſſolet,intueor : ſed interim vniuerſum iuxta corpus, ac omnia eius lineamenta accuratè perſpicio:phyſiognomiam,quæ vocatur,& de qua in ſequẽri libello agam,cũ Chiromantia coniungens. Deinde natiuitatis horam,vel menſem,diẽ,ac annũ. Quo ſcito,ad Aſtrologiam naturalem , cuius infra ſcriptis à me libellis rationes pertractabuntur,animũ adiicio. Sic planè putans, nihil horum, ſi ſeorſum vſurpetur,ſatis eſſe ad reſpondendum inquirentibus,potiúſque me temerariũ, ſi citò reſpondeam, quàm illos ſtultos ſi facilè credant,iudico. Itaq; ſic

iſta contenta ac cõplicata habeo, vt quotquot arripuero, reliqua ſimul protraham, & omnibus pariter vtar. Exiſtimans, dementis omnino hominis, inſpecta ſemel manu, de vita ac fortunis omnibus ſententiam ferre. Sed iam ad Chiromantiam redeamus.

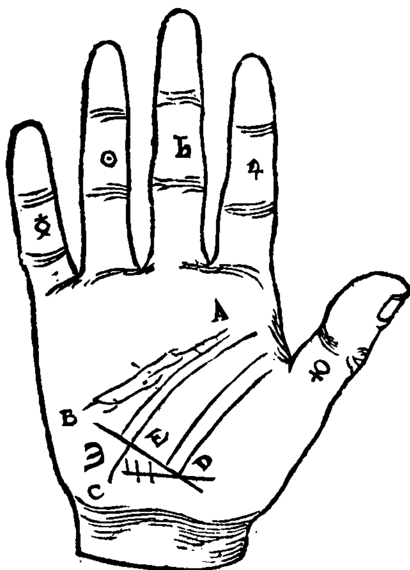

A Linea menſal. fortunæ.
B Linea vitæ vel cordis
D Percuſſio manus.
E Linea media natural.
F Linea hepatis, ſtomach.
C Reſtricta mulieris.

A Linea menſalis.
E Menſa vel quadrangulus.
I Triangulus.
k Linea media naturalis.
C Reſtricta manus viri.
H Linea vitæ vel cordis.
G Mons pollicis.
D Linea hepatis.
B Percuſſio manus.

Nomiua digitorum ſecundum
PLANETAS.

A Menſalis imperfecta,
B Soror lineæ vitæ.
C Hepatis & ſtomachi.
D Soror lineæ vitæ.
E Linea vitæ.

Caput secundum, de Linea vitæ.

LINEA vitæ, quæ & Cordis linea appellatur, incipit, vt dictum est, à mõte indicis per palmæ mediũ, tenditq; eo, vbi restrictã manũ appellari voluimus. Quæ si lõga fuerit, recta, ac viuido quodam colore perlucida, vitam lõgam & paucis ægritudinibus obnoxiam, præsagit. Ipso hoc Plinio asserente, qui ait. Contrà longæ esse vitæ incuruos humeros, & in manu vna duas incisuras longas habentes. quod de linea vitæ, & media naturali licet intelligere. Quod si virtus, naturalis fuerit imbecillis, tunc & discolor, variegata, tenuis, & sæpe obuersis rimulis scissa, & breuis apparet linea: vitæ breuitatem, ac aduersam valetudinem arguit, & virium parũ, ipsumq; hominem denotans rarò aliquid ad optatum finem perducere. Quemadmodum illa crassior, ac lõga, & indistincta, omnia contraria pollicetur. Cuius rei si quis à nobis rationem exigat, dicemus hoc, sanguinem ipsum, qui cor vegetat, & quẽ aliqui animi sedem esse putauerunt, præstare. Certum hoc enim est, vt ille purus, vel impurus fuerit, ita lineã hanc colorem sortitam, obscurum, aut clarum: adeò, vt rubicunda ac splendida sit ea, quoties in homine sanguis abundat: & è contra pallens ac liuida, vbi ille defecerit. Vndè & imminutus calor naturalis ostenditur: & firmatum corpus, contra robustum ac vigens. Tunc si hæc linea fuerit stricta, subtilis, & bene colorata, ac mediã naturalem

Linea cordis.

versus processerit: significat hominem boni consilii, subtilis intellectus, magni ac planè regalis animi. Et si fuerit lata, & malè colorata, vel pallida, contrarium denotat. Hoc autem semper notandum est, in omnibus lineis principalibus. Quòd si sint rectæ, ac indistinctæ, & benè coloratæ, semper bonitatem complexionis ostendunt. Si verò contrà dispositæ fuerint, contrarium semper arguunt. Item si linea vitæ sit grossa & profunda, & diuersi coloris, id est per puncta rubra pallens, ac liuida: malitiam, calliditatem, inuidiam, ipsum alioqui hominem garrulum, iactabundum, ac sibiipsi placentem. Si eadem linea sit grossa, & valdè rubicunda, fallacem hominem, impurum, & inconstantem denotat. Si verò liuida cum quadam rubedine permixta fuerit, iracundum, & quasi ex ira furiosum virum demonstrat. Si verò valdè rubea, cum quadam plumbea liuiditate permixta, inconstantem, inuerecundum, vagum, proditorem, discordias, ac lites serentem, iracundum, & qui sæpe ad malũ incitet. Iam si hæc linea fuerit rubea ea parte qua ad Restrictam protenditur, crudelitatem denotat. Sæpe & bifurcata ea in angulo supremo: instabilem, vagabũdum, & in omnibus agendis virum mirabilem ostẽdit. Quæ si fuerit flexuosa ac contorta, mediam naturalem versus, sed rubra deceptorem, subdolum, petulantem, & peruersi animi innuit. Aliquando & crucis signũ, à linea vitæ tendens ad angulum supremũ, cũ tribus paruis lineis, in muliebri manu si cõ

paruerit:salacem, pudoris prodigam, ac extremè improbã. Si quando in linea vitæ inueniatur quędam crux parua, circa angulum dextrum, & hæc crux sit incisa in manu mulieris:nephariam, scelerosam, ac vltimo aliquando supplicio propter scelus afficiendam. Nam talis crux in prædicta linea vitæ, semper malum significat, tam in viro, quàm muliere. Si duæ lineæ fuerint iuxta lineã vitæ repertę, in fine tuberis pollicaris, quasi ad latus iacẽtes eũ hominem breui moriturum hoc signo cõiicio. Si linea vitæ habẽs ramos extẽsos versus mediam naturalem, in modũ hic in margine signatum o, diuitias & honores, ac perfectionis signum esse dicitur. Si vero iam dictus ramusculus extenditur inferius, versus restrictam, hoc scilicet modo o. paupertatẽ, & à seruis & domesticis deceptionem, ac eorũ infidelitatem semper indicat. Si autem tales ramusculi vadũt directè ad mediam naturalem per triangulum:significat hominem post multa discrimina, & varias fortunæ iactationes, diuitias & bona habiturum. Si verò multæ paruæ lineæ secent lineam vitæ, multas ægritudines prædicunt. Si in linea vitæ sparsim sunt quædam grana, siue puncta: salacem, siue impudicum, fornicatorem, præterea & contentiosum ostendit: eritque homo ille in discrimine vitæ, propter sanguinis effusionem in seditione, cuius ipse autor fuerit:omnino grauiter aliquando vulnerabitur. Vbi in principio lineæ vitæ oriuntur tres paruæ lineæ tortuosæ eam intersecantes hoc mo-

do o ſignum video futuræ lepræ. Nam peruerſum hepatis colorem oſtendit. Vnde ex iam dictis colligitur, quòd ſi linea vitæ, vel cordis, fuerit longa, alta, benè colorata, bonam habens cum linea media naturali, ac hepatis & ſtomachi proportionẽ, & quòd eædem lineæ etiam fuerint quantitatis & longitudinis debitæ, & coloris boni, ſperandum eſſe dicunt lõgitudinem vitæ, & bonitatem naturæ, ingenij, & complexionis. Nonnunquam in linea vitæ vel capitis vnum, ⊙ vel ⊙ ⊙, inueniuntur: & vnius vel duorum oculorum amiſsionem ſignificant. Quod licet perrarò inueniatur, in me ipſo tamẽ quòd ita ſit, expertus ſum. Nam in præfatæ manus meæ loco, huiuſmodi ſignum ineſt. Quod cum video, reminiſcor, quemadmodũ olim in maximũ alterius oculi diſcrimẽ deueni. Quippe ad ignem ſedens hyeme, procidi, ac ſiniſtro oculo in flammam conuolutus ſum, cruciabárque vehementer. Quanquã non ſolum hoc mihi ſignum illud malum prædixiſſe inuenio, verũ etiam, quòd in natiuitate Martis ac Lunæ oppoſitio apparet, Reperióque ortus mei tempore, Martem fuiſſe in ſigno humano, in vndecima, ac ſimiliter Lunam in quinta domibus. Quæ cõſtellatio tale aliquid portendere, ab Aſtrologis obſeruatum eſt. Quo verius hoc cõperi quod prius dixi, has artes quadam inter ſe neceſsitudine coniũctas, parumq; ſine alia aliã poſſe. Sane inferiora hæc, à ſuperioribus illis gubernari, ac à cœleſtibus vires influere, rurſumq; defectus inferri, certum eſt. Vbi conſiderare licet,

Experiẽtia autoris.

quã ſollicita fuerit circa creationem humani corporis rerũ opifex Natura, quæ de nobilioribus hominis partibus, multis paſsim iudiciis cognoſcere & homini dedit. De reliquis non perinde. Nam cordis, cerebri, ac hepatis, certa ſunt in hominis manu ſigna, quòd in his maxima ſit & hominis vita. Oculorum, aurium, oris, manuum, ac pedũ non ita. quanquam hæc ad decorem magis, quàm neceſsitatem facta videantur. Ob ídque tres has lineas, manus omnis habet, reliquas multæ nõ. Ruſticis exceptis, è quibus exterminãtur. Proinde ſępius à me repetendum eſt: ita has artes coniungi inter ſe, vt ſemper ferè mutuo indigeant adminiculo. Quod vt faciamus palàm, velut poſtliminio ex Aſtrologia repetamus, & hoc de natura Signorum erraticorum, id eſt, de Planetis: quos ſic Græci appellant. Sunt enim illi, qui non ſolum corpora hominum, verumetiam ingenia fingunt. Nam Saturnus facit maturos, prouidos, remiſſos, cupidos, pauciloquos, ſibimetipſis placentes. Iuppiter placidos, benignos, tranquillos, ſobrios, & loquendo comptos. Contrà Mars truculentos, inmanes, mendaces. Sol pios, ingenuos, fauſtos, atque elatos. Venus incontinentes, libidinoſos, decoros, & gratiæ ſplẽdore fulgentes. Mercurius callidos, verſutos, doctos, ſcientificos, agiles. Luna acutos quidem, & ſplendidos, verum inſtabiles, & interea pigros. Idq; in genere dictum de varietate ingeniorum. Nunc quo perſpicacius videas, quàm longè inter ſeſe diſſideant, atque diuerſos producant ef-

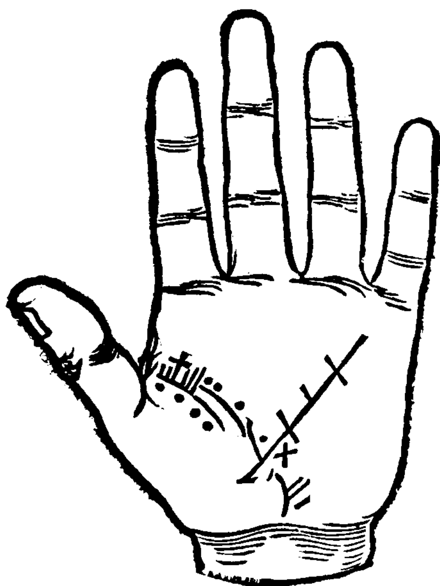
Ingeniorũ diſcrimina.

fectus, de voce subinferam aliquid.

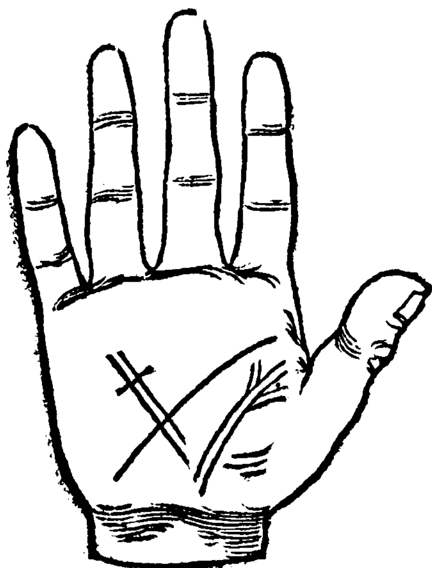
Vocis indicia. Saturnus tardam dat, atq; obstreperam. Mars stridentem. Iuppiter sonoram, resonãtem, & lenẽ. Venus eneruatam, mollem, fœminiuiram & suauem. Idem faciunt Sol, & Mercurius.

Habent & Signa suas voces. Nam quæ bonos ex illis tinnitus edũt, sunt: Virgo, Gemini, Libra, Aquarius. Quæ mediocres, Aries, Taurus, Leo, Capricornus, & vltima pars Sagittarij ἄφθονα, Cãcer, Scorpius, & Pisces. Et quidem hoc de voce tantum.

Signa fœcũda, et sterilia. Sunt quæ partum & fœtus fœcundant, atque Fœcunda appellantur. Ea sunt, Cancer, Scorpius, Pisces. Quædam sterilia, Vt gemini, Leo; & Capricornus. Ita quicquid humanorum actuum est, coaptari potest signis, nempe eorundem promotoribus. Quod quo minus negari potest, eo altius blasphemant, qui Astrologiam non diuinam, sed nugatoriam artem esse cauillantur: quos & suis in locis propriis pingemus coloribus, interim redeamus ad institutum.

☞Si hoc modo crux circa angulum supremum inuenta fuerit, procedẽs ex linea vitę, & à parte inferiori tres lineę paruæ, à superiori duæ, vt hic in muliere, libidinosam, ac impudicã arguit. Si verò in fine lineę vitę receptam versus, hę tres lineæ inuentę fuerint, mulierem ob scelus supplicio puniendam extremo.

¶ Quando paruæ quædam superius lineæ scindunt aut certè tangũt lineam vitę, in pręscriptũ modũ: corporis infirmitatem, ac ægritudinẽ prędicũt. Si verò ab alia parte linea media naturalis habuerit huiusmodi sectiones ab inferiori parte lineę directę quasi iacentes, ac sursum effectas, malum coniicio vt dolorẽ capitis, qui exhalantibus stomacho rumis proueniat, aut talem genuinum morbũ aliquem. Tres item in fine lineæ repertæ, malum denotant. vt infrà patebit.

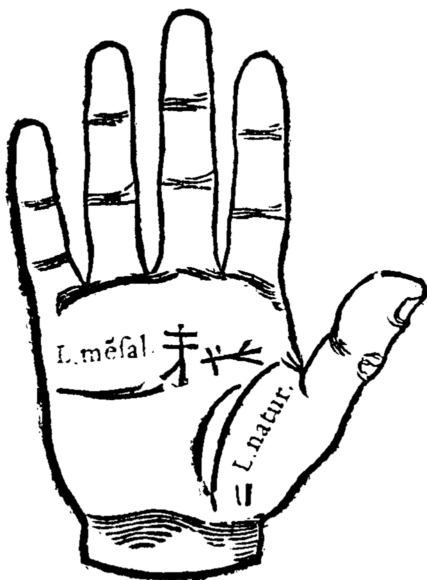
De Linea media Naturali. CAP. III.

LINEA media Naturalis vocatur illa, quæ incipit à radice lineę vitę, trãsiens per mediam palmã, montẽ Lunę versus, vel Percussionẽ manus. Si talis linea sit recta, indistincta, nec obuersis scissa lineolis: optimã valetudinẽ, cerebrũ sanum, ac ingeniũ viuax, & memoriã tenacẽ ostendit. Quę si lóga quoq; fuerit, & ad Lunę tuber vsq; porrecta, animũ audacem, ac vitæ lõgitudinẽ arguit. Quòd si curta fuerit, ita vt cõ cauum manus non exeat, hominẽ timidum, tenacem, auarum, imprudentem, præterea & perfidiosum indicat. Et si dicta linea nõ extẽdatur vsq; ad montem Lunę, seu é regione eius spatii, quod est inter mediũ & annularẽ, finiatur: deprauatis hominem moribus, sed vitæ nõ diuturnæ ostendit. Tũ si in formã hemicicli, præter lunę mõtẽ hæc linea diuagata fuerit, ac ad ipsũ illud tuber recuruata: quãto quidẽ ꝓductius exierit, tãto vitã longiorẽ pollicetur, sed in Senecta egestatẽ. Iã si eadẽ linea qua parte desinit, sursũ ac ad digitos se erigat, impudentẽ virum & malitiosum ostẽdit. Quòd si multũ ascendat ad digitos, stultũ & insipientẽ demõstrat. Ecõtra inferius tendens, ac penè ad receptã manus demittat: cupidũ & impurũ hominẽ. Si aũt ex altera parte recuruata sit, & tangat lineã mensalẽ: damnũ aliquod, & aduersã fortunã ostendit. Eadem si fuerit tortuosa, nõ sibi constãs, & inæqualis, ac diuersi coloris: signũ fit prauitatis animi, & nonnunquam furti. Recta

aũt,& æqualis si fuerit,colorisq; lucidi,& quędã lineæ moueãtur ab ea,signũ est bonę cõsciẽtię & iustitię. Sed quando media Naturalis est lata, & grossa,cũ quadã rubedine pmixta:ruditatẽ ingenii,& prudẽtiæ inopiã arguit,Si quãdo autẽ nec angusta nimis,nec vltra modũ larga,&bene colorata:lætũ,hilarẽ,ac etiã fortẽ hoiem signat.Qui etiã subtilis,tenuis,&liuida,vel pallẽs:debilitatẽ cerebri,ac ascẽdẽtes è stomacho ĩ caput vapores. Et si hęc linea appareat grossa & alta nimis, quędãq; pue lineę iuxta eã sint,cũ rubeo colore: iratũ, furibũdũq; hoiem oñdit. Rursũ si habeat ĩtra se quędã spatia nodosa,cõtinua:quot ibi fuerint nodi,tot homicidia, vel iã admissa,vel pòst admittẽda.Qui nodi vbi nõ omnino reuoluti ac clausi videbunt:grassatoris qdẽ indicia sũt,nõ tñ homicidę: & qui cędat ac vulneret, nõ plane tñ occidat. In eadẽ linea pũcta quędã crassa & pinguia,incõditos mores, ac hoiem insulsum & insuauẽ ostẽdunt.Quę pũcta si fuerit rubea valde, crudelẽ ac pręferocẽ hoiem demõstrãt. Si hęc linea fuerit tortuosa, & p gyrũ faciẽs semicirculũ cũ quadã obscuritate: à quadruped. periculum, vel à feris interẽptũ iri indicat.Et si iuxta pdictã lineã fuerint duæ paruæ lineę cõiunctę,vt ĩfra in figura manus,vulnera non fero. Itẽ si in eadẽ linea crux parua è regione medii reperiatur,hominẽ infra annũ moriturũ designat.Si quis hanc lineã restrictã versus bifurcatã habuerit, cũ qbusdã sectionib.minusculis,is oẽs cogitatus suos ad pessima retorquet,neq; deũ,neq; hominẽ timẽs.

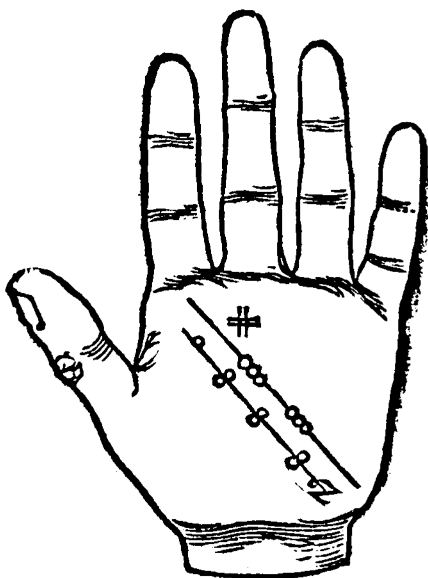

☞Hæc antepicta manus figura, cũ linea media naturali, vt eſt, incipiẽs ſcilicet à radice lineæ vitæ, ac directè per mediam manum tranſiens abſq; inciſionib9, ſignificat bonum corporis ſtatũ, ac cerebri incolumitatem. Et cũ fecerit angulũ acutum cũ linea vitæ, tenacitatẽ memoriæ, & æqualitatem, ac animi rectitudinem. Si autẽ fuerit vt in Canone ſcribitur, inæqualis, nõ exiens manus concauum: virũ timidum, auarum, tenacem, & labilem omnino memoriam præſagit.

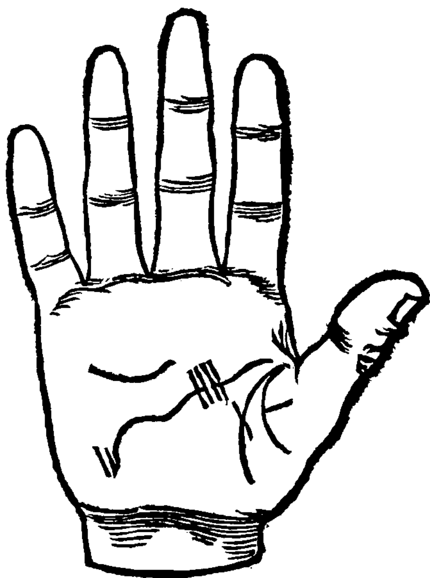

☞ Si ſupra depicta linea media naturalis, per gyrum facit quaſi ſemicirculũ,cũ obſcuritate quadam: à quadrupedibus malum,& interdum mortem minatur. Si verò in fine huius ſint duæ lineæ paruæ,ab vtraq; parte apparentes, vulnera tantum,ac ea ferro inferenda.

Si crux parua,paruis ſecta lineis appareat è regione digiti Saturni,breuitatem vitę,&corporis imbæcillitatem demonſtrat. Et eo magis,ſi quadrangulus in manu defuerit.

☞ Si iam picta manus figura, in linea media naturali hos habuerit nodulos: quot quidē nodi fuerint, tot homicidia admissa signant: ita tamen ꝙ nodi illi palleant. Qui si rubicundi sint, homicidam, & latronem futurum prænunciant. Si autē tortuosæ incisiones inuentę fuerint in pręfata linea naturali: infelicē, & infortunatum hominē auguror. Si crux illa ibi reperiatur: cōtētiosum. litigatorē, ac discordię studiosum eū existimo.

Quando hæc linea media naturalis tendit ad lineā mensalē, & in fine sit tortuosa, modo præscripto: maledicum, prauum, sāguinis effusorē, & qui circa hæc sæpius periclitetur, & aliquādo fortè succumbat. Si autē hæc dicta linea habeat clam incisiones: superbū, loquacem, iracundūq; virū denotat. Si crux inueniatur in angulo supremo, ita vt recta sit à tubere pollicis: denūciat probū, & in omne bonū procliue ingenium: & econtra.

De linea mensali. Cap. IIII.

LINEA Mensalis dicitur, eo quod mensa manus ab ea constituitur. Sic enim appellari diximus spatiũ inter mensalẽ & mediã naturalem relictum. Vel etiam quadrangularis linea, ex eo. quia cum linea media naturali, quadrangulũ benè perficit. Si hæc linea mensalis fuerit æqualis, ac longa satis, alta & recta: bonã naturæ qualitatem, membrorum in homine principalium robur, modestiam, temperantiam, & constantem in bonis operibus animum significat. Et si extẽdatur vltrà medietatem eius tuberis quod sub indice est ita quòd tangat montẽ Iouis: vehementis iracundię, aut etiam crudelitatis signũ est. Hæc superius rubicunda, delatorem arguit, ac alienæ felicitatis inuidentẽ. Et si habuerit ramos rectos, tendentes ad locũ digiti Iouis: honoris promittit exaltationem, ac magnarum diuitiarum accessionem: & pauperẽ paulatim ad dignitatis apicem, ac potentiam accessurum præsagit. Sed si hæc linea fuerit nuda sine ramis, protẽdens ad radicem indicis, infortunatum, ac inopem fore hominem ostendit. Si autem habuerit tres lineas, vel in fine quosdam ramusculos, videlicet circa montem Iouis, directè protendentes ad angulum supremum, fortunatum hominem, lætum, iocundum, liberalem, nobilem, modestũ, æqui ac honesti cultorem, qui se vestitu oblectet decenti, omnis mũditiei studiosum, ac saporum,

odorúmq; varietate gaudentẽ. In cuius hominis genesi qui considerauerit horoscopũ nempè vbi inueniet Taurum, vel Libram, quibus præest Venus, aut Sagittarium, aut Pisces, quorum Iupiter dominus, aut quisquis ibi planeta erit rationem huius rei facilè cognoscet. Et si crux parua in eodem loco reperiatur, virum liberalem, veritatis amatorem, benignum, affabilem, ac omni quodã modo virtute ornatum significat. Et si fuerit iuuenis, præcocem barbam. Quod si hæc linea è regione tuberis, quod sub medio est, exeat, & sine ramis fuerit: mendacem sibiipsi placentẽ, inconstantem, fallacem, inuerecundum, lites ac discordias seminantem, virum demonstrat. Quãdo autem hæc linea coniungitur cum media naturali, ita quòd ambæ faciũt angulũ acutũ: talis ad multa animi & corporis pericula perueniet, ita ꝙ aliquando vitæ tędeat suę. Et si desit media naturalis, hæc verò coniungitur cum linea vitæ, itaque Mensalis & vitę faciant angulũ, eum hominẽ aliquando capite truncatũ iri puto, vel certè mortaliter vulnerandũ: quicquid erit, ad optatũ finẽ nunquã deueniet. Sed vbi hęc linea diuidit, & vna pars respicit lineam mediam naturalem, alia autẽ montem Saturni: indicium est, hominẽ eũ de vita sæpe periclitaturũ, quẽquã & seruatũ iri ex tot discriminib. perspiciã. Eadẽ linea recta & subtilis circa mõtẽ Iouis, id est, loco exitus sui: significat familię suę gubernatorẽ, & sup æquales, fratres, ac propiquos aliquãdo eleuari, vt iis

dominetur. Si aũt habuerit incisiones è regione medii: adulatorẽ, bilinguem & quem pauci amabunt. Si quædam linea intersecans mensalem, veniẽs à quadrãgulo, directè ascendat ad montem Saturni, atq; ibi aliquã paruã crucẽ faciat: mortem coactam minatur. Tam magnæ felicitatis indicium est hæc linea, si præter medii tuber, vltra indicis montẽ progrediatur, quẽadmodum & si nõ attigerit medium, sed iuxta eius tuber exeat: extremę penè egestatis, ac plurib9 passim periculis, & calamitatibus obnoxiũ hominem prodit. Tũ si hęc linea habuerit aliquas interruptiones, vel sparsim incisa fuerit: ineptũ & inconstãtem, ac libidine fractum hominẽ, & cuius studiũ erit variè cum mulierib. conflictari, ita vt eas nunc amanter accipiat, nunc iracundæ expellat, sæpe etiam verbis durioribus obiurget, ac verberibus affligat. Et quoniã hæc linea aliquãdo reperitur alta, subtilis, & pallida, ad eundem quem dixi finem, pudicum & castum virum, sed imbecillem, & morbis ac ægritudinib9 obnoxiũ Interim pessimi signi argumentum est, linea ad mediã naturalẽ orta, quę ita petat medii tuber, vt prius mensam manus, ac mensalem ipsam rumpat, in finéq; bifurcata sit. Præsertim in mulierib9 ea displicet. Quæ verò à vitę linea venerit sectio, ac eodẽ quo dixi tetenderit: cui mulieri ea inest, aliquando partum necasse proprium autumo. Quæ tamen sectio ex obliquo ad montem Iouis deuoluta: ei mulieri plurimas hęreditates pręnũciat. Et si ma

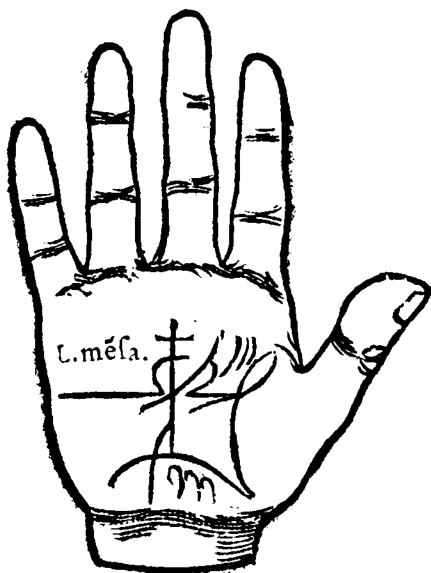
gis quàm aliæ rubicunda ea fuerit, dolorem intestinorum, & torsiones circa vmbilicum ostẽdit. Rursum si veniat à linea vitæ sectio, & fuerit duplicata, scindens mensalem: hominem significat misera morte vitam finiturum. Nã siue in viro, siue ĩ muliere fuerit hæc, mali exitus indiciũ est. Quandoq; etiam eadem mensalis versu, montẽ Saturni, vel Iouis bifurcata cernitur: & hominẽ denotat multos in vita labores obiturum, & qui grauibus aliquãdo fatigationib9 implicabitur. Hæc si rubicunda sit, quo magis rubor elucescit, eo magis iracundũ portendit. Quando in eadẽ mensali videntur lineæ quædam paruæ, seu rimæ potius, gradatim altera post alteram ascendẽte: quo hæ plures fuerint, eo magis honoratũ ac potentem arguunt, ac illi quidem magnarũ rerum dominia polliceor. Porrò, in cuius manu nulla omnino mensalis est: vtriusq; sexus homo maleuolus, contentiosus, iracũdus, suspectæ fidei, ac parũ constantis animi, & qui in omne facilè malum procliuis sit, inuenitur. Itẽ si inter mensalẽ & locũ Mercurii, id est, auricularẽ, linea aliqua apparuerit, quæ à mensali veniẽs digitum versus auricularem tendat: obseruatum est, nec bonum eum virum, nec fortunatum esse, sed video auaritiã, iracundiam, ac odiosam planè tristitiã notari. Deinde sordidũ quoq; & malignum, quiq; alieni aliquãdo sceleris socius fuerit prospicio. Et si aliquæ lineæ inter mensalem & auricularẽ apparuerint: si fuerint rubicundæ, numero sibi

pares, nuptias portendas. Si obliquæ & pallidæ: tot iam præteritas demonstrant. Si verò sub radice mensalis aliquæ cruces reperiantur: quotquot earũ fuerint repertæ, tot inimicos capitales denuntiãt. Vbi verò quædã linea intersecat ipsam mensalem, veniens à quadrangulo, vel mensa manus, ad montem Saturni, quæ cõstituat in fine eiusdem paruam crucem, signum esse dicitur violentę mortis. Et dicunt aliqui huius artis prudẽtes, quòd si quædam lineæ paruæ iuxta finem mẽsalis repertę fuerint, ægritudines in prima ætate: si iuxta medium, in media ætate, si iuxta finem in vltima ætate denũtiari. Et si tales lineæ descẽdãt desuper, erit ægritudo ex cholera: si à parte inferiore ascendant, ex Phlegmate: si autem è medio tendant suprà, ex sanguine. Et si è medio quidem veniant, magis tamẽ imũ versus, ex melãcholia, iuxta eorum conspicuũ, aut obscurum colorem magis ac minus.

Hîc considerandum veniet: quòd Cancer, & Scorpio, ac pisces dominantur phlegmati falso, Saturnus morbis phlegmaticis, viscosis: vnde lepra, morphea, cancer, vel podagra oritur. Taurus, Virgo, & Capricornus eiusdem naturæ sunt, frigida & sicca, melãcholiæq; pręsunt. Et ideò Venus in morbos frigidos & humidos, in gutture & genitalib. Similiter & Luna in guttã, epilepsiam apopleliam. Aries, Leo, Sagittarius in choleram, febres ex sanguine, & pustulas. Similiter & Mars in febres calidas, phrenesim, serpiginem, & ver-

mem in capite dominia exercent. Ioui adustum sanguinem damus: quemadmodum in Mercurio mentis ægritudines, amaras cogitationes, ac conscietiæ morsus. Sol calidos ac siccos inducit morbos. Quæ omnia perpulchrè infrà patebunt, vbi agetur de naturis Planetarum & Signorum.

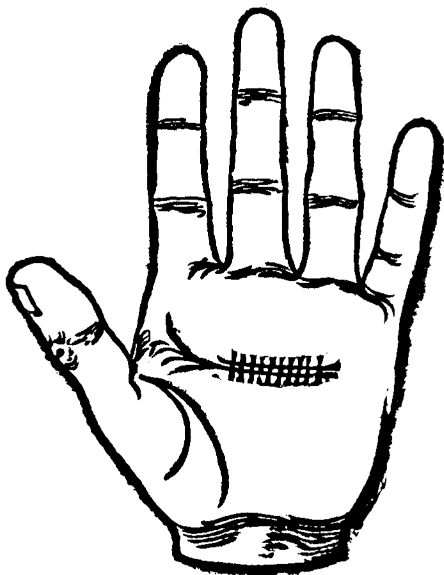
Notandum etiam erit, quòd rubedo linearum ex calore Martis procedit. Ideò semper in iudiciis Chiromanticę artis, ac vaticiniis, ad naturas Planetarum recurrendum moneo, & ad naturas Signorũ, in quibus Sol natiuitatis tẽpore fuerit iuuentus, Similitur in iudiciis Physiognomia hominis diligenter cõtemplanda erit, & in his prudens iudex experientiam deportabit, non modicam & laudem.

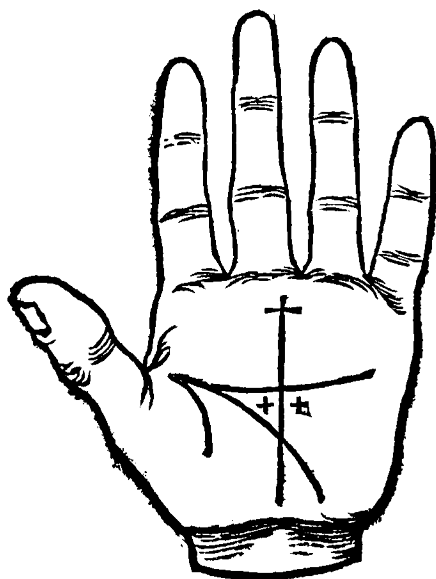
¶ Si inuenti fuerint tres ramusculi in linea fortunæ (quæ etiam prosperitatis dicitur) & coniungitur cum linea vitæ, & cum hoc restrictam inscindit: bonum ac acutum ingenium ostendit. Si vero cum eisdem lineis coniungatur vt hic pingitur, Mensalis, cum quadam tamen tortuositate: malum, peruersum, iniquum, malitiosum, calumniatorem, & qui semper auidus sit humanum effundere sanguinem indicat. Et semper cū has easdem lineas denotaueris, ad Martis naturā recurrendum est.

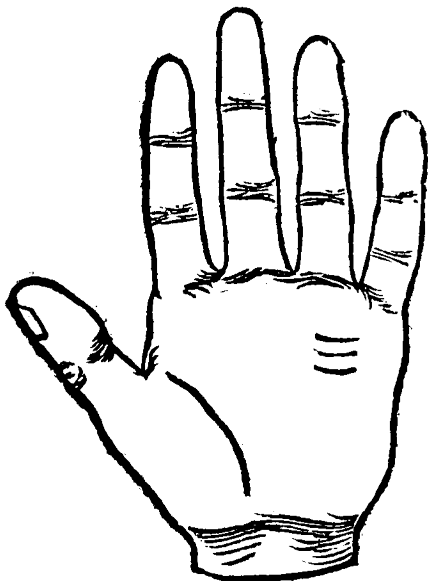
❧ Linea Menſalis ſic diſpoſita, vt debito lóco & modo incipiat & terminetur: bonam corporis qualitatem, & in membris, quæ vocantur generatiua, vigorem. Si autem econtra, vt ſit nuda ſine ramuſculis, breuis & groſſa, vltrâque indicis montem progrediatur, malignum denotat; & qui non facilè diſcat.

☞Hi tres ramuſculi in fine circa montem indicis, reſpicientes directè angulum ſupremum, bonũ tàm in viro, quàm in muliere ſignũ eſſe ferũt. Si verò crux parua in eodem loco reperta fuerit, bonum & ipſum portendit. Qua de re Canonem ſuperius conſule. Linea verò Menſalis ſi habuerit inciſiones, à Principibus & Potentibus inimicitias, & infeſtationes habiturum demõſtrat. Si verò diſcretæ fuerint in iam dicta Menſali plures paruæ inciſiones, variam ac diuerſam fortunam iudicabis.

☞ Si linea Menſalis, in manibus virorum, ſiue mulierum non reperitur, peſſimum ſignum eſt. Nam hominem in omne malum propenſum ſuſpicor, maláq; morte moriturum. Vbi & reſpiciendum ad eas lineas circa Mercurii montem: quia ibi nuptiæ iudicantur. Ibi enim colligitur iudicium de his qui Mercurium Planetam agnoſcunt.

¶ Si mensalis linea contentæ, tangat lineam naturalem, ita vt cum eadem faciat angulum acutum, vt à tergo vides, malum portendit. Tanta enim huic pericula imminêre putātur, vt possit eum non iniuria pœnitere, quòd vnquam natus sit. Si verò omnino desit linea naturalis, & mensalis tangat lineam cordis, nisi me omnia fallāt, capite truncabitur homo ille, aut vtcunque malè peribit. Vbi quædā linea, vt ibi vides, intersecat Mensalem, faciens in superiori parte paruam crucem: mortem violentam indicat. Quæ linea si directè ascendat, intersecans mensalem: mulie-

ribus malum portendit. De qua re vide Canonē, Si quędam crux pura ſit circa lineam Menſalem, dignitates ſpirituales: & fortius, ſi duæ cruces appareant, prout ſæpius experti ſumus, ſcilicet beneficia eccleſiaſtica habiturum denotat.

AD RESTRICTAM.

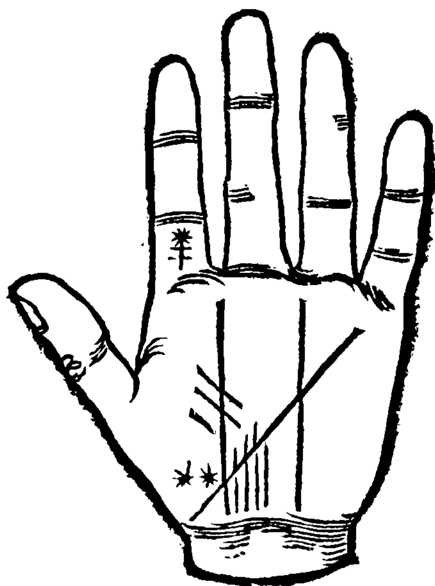
¶ De Reſtricta. CAP. V.

VT diximus, ſpacium omnino illud Reſtrictæ eſt, quod in manus iunctura apparet, qua brachio iungitur, Si illud ſpatium ſit purum, viui ac boni coloris, bonam corporis videtur qualitatem ſignificare. Si econtra malam. Et notandum, vt plurimum duas apparere in huiuſmodi iunctura lineas, quæ veluti dirimunt à brachio manum. Et ſi duæ fuerint: tunc ea quæ manui propior eſt, ſi fuerit æqualis, recta, boni coloris, ac ſuprà tendat: diuitias huic promitto, atqne etiam ſi valdè inops ſit, rerum augmētum, & fortuitam fœlicitatem. Sed tunc magis, cum fuerint rami recti & non inciſi. Quod ſi linea quædam oriatur à radice brachii, & extendatur vſque ad radicem medii digiti: optimam fortunam, & proſperos ſucceſſus ꝓmittit. In hac iunctura ſi quatuor lineæ fuerint, tranſuerſim ſcindentes brachiū, ſintq; lineæ æquales, & benè cōiunctæ, ecce tibi honoris dignitatem, & propin-

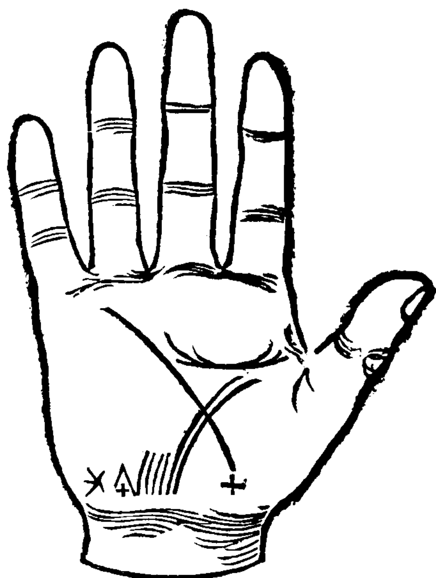
quorum hęreditates, successionémq; promittũt. Et si in radice brachii, propè montem pollicis, iuxta lineam vitæ (si ea tantum se demiserit) reperiantur tres lineę, aut stellę, vel etiam plures: cui hæc insunt, eum aliquando delatum iri à mulieribus video, ac fortè aliquam subiturum ob id infamiam. Tum si linea quædam à media Restricta, ex radice brachii, montem Lunæ versus eat, multas hominis fortunę aduersitates, & occultas interim inimicitias ostendit. Quæ item linea sic orta, si torta sit, ac inæqualis, perpetuæ iuxta seruitutis indicium est, & eum hominem ostendit nunquam aut ad honores, aut diuitias emersurum. Si autem nonnullę lineæ dispergantur à Restricta, & ascendant ad montẽ pollicis, ac in infima eius parte iaceant: qui hoc signum habet, periculum est, ne aliquando à propinquis suis, ꝙ his quos charos habuit, affligatur, vulneretur, spolietur, aut etiam in vincula coniiciatur. Interim si quædam lineę oriãtur à brachio, & scindant restrictam, ac in superiori parte coniũgantur: is homo in patria ꝓcuĺdubio exilio morietur. Quæ tamen lineę si nõ continenter iungantur, sed si paratim distent: procul à patria apud exteras nationes vitam finiet. Eædem lineæ si ad percussionem manus tendant, longas nauigationes, & itinera maritima, ac vitam omnimodo vagam, & quæ in diuersis nauigationib⁹ & peregri nationibus teratur, pręsagiunt. Et vbi quædam in ea directè per restrictam vsque ad montem

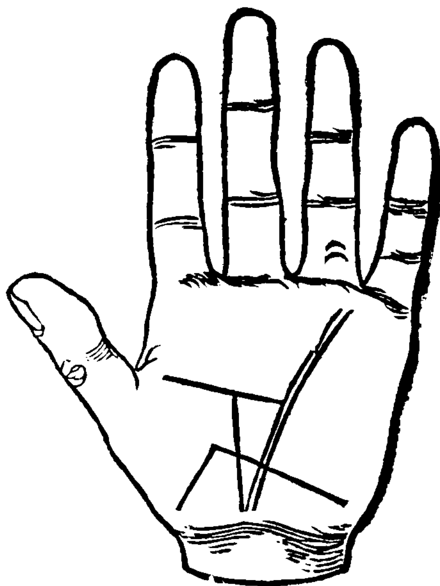
indicis tendit: hominem peregrè abiturum, ac difficulter in patriam rediturum ostendit. Item si quæpiam linea ad restrictam orta, in volam manus incidat iuxta lineam vitæ, ac rubicunda fuerit: corporis imbecillitatem, atque ægritudines arguit. Si verò palleat ea coitio, non iam instare ista, aut euentura, sed preteriisse ac completa, vt iam timenda non sint. Si autem quidam triangulus moueatur à Restricta. tendens ad montē Lunæ: si quidem mulieris sexus manui insit, certum est, in prima statim adolescentia, atque adeò in flore ætatis corruptam eam, ac improbam factā. Tum si cui mulieri hoc insit, vt propè restrictā habeat paruulam crucem: honestam hanc, probam, prudentem, ac omnis pudicitiæ sibi consciam iudico. Ecce optimæ qualitatis in corpore hominis indicia. Spatium illud in restricta, manum versus, atque alterum iuxta brachii iuncturam, boni vtrunque, ac viui coloris, tum quatuor hæc incisiones, quid non boni portendunt? Rursum tres stellulæ quàm odibiles, periculum ex accusationibus, ac infamiam quoque minantes. Vide autem lineam à restricta in manus percussionem progressam malæ fortunæ, ac alicuius infœlicitatis argumentum. Tum illa per restrictam ad Iouis vsque tuber dilapsa, peregrè agendam vitam. Et altera rectè ascendens, diuitias, ac propitiam fortunam significat. Quæ verò in Iouis tubere signa vides, honores, opes, ac dignitatis accessus & ipsa ostendūt.

In hunc modum quatuor lineæ repertæ in infra depicta manu, ipsum penè cingentes brachium, longæ ætati documentum fiunt. Tum lineæ quædam à brachii radice euntes, quæ acutum faciunt angulum, iuxta quem paruula item crux conspicitur, summam vitæ tranquillitatem pollicentem: item læta eius vitæ tempora, & paulatim ad honores ascensum. Crux tamen illa si abfuerit, tantum in multorum hæreditates successionem dico promitti. Quòd si crux aut stellula quæpiam adsit: nihil huic homini ad vi-

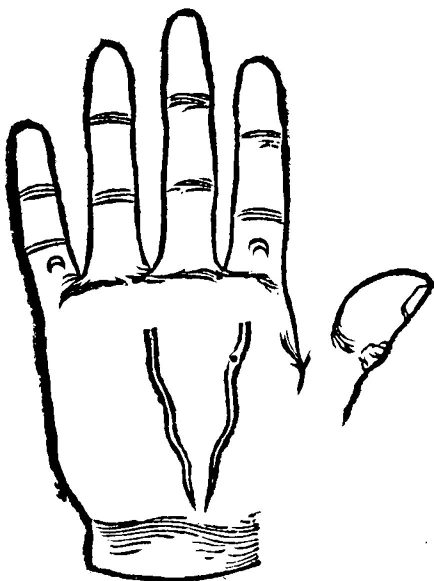

tę necessaria deerit. Si duas lineas in restricta inuenerimus esse latiores, & vnã inferiorẽ, subtilẽ, diuitias vsq; ad ętatis mediũ prospicio, & honores: per reliquã deinde ętatẽ de die in diẽ successu omnia minora. Si verò duę lineę paruę ab eisdem oriãtur quasi mutuò se sustentãtes, & quędã alię lineę directè per palmã, vsq; ad lineã naturalem ascendant: indiciũ erit summę integritatis, eumq; hominẽ ostendũt optimę cõsciẽtię, & qui his morib. ad diuitias quoq; & prosperrimę fortunę successus peruẽturus sit: deinde eidẽ optatum quoq; finẽ pollicẽtur. Diminuti⁹ tamẽ hęc euenient, si ascendens illa linea tortuosa fuerit.

☞Si duę lineę p̄ palmā man⁹ à reſtricta originē ſumētes, ad montē Solis, qui etiā Annularis dicitur, vſq; aſcēderint, & ſi idē mōs duab⁹ lineis ex trāſuerſo ſciſſus ſit: magnarū rerū geſtatorē & regiis negotiis, officiiſq; exequēdis p̄ficiēdū. Atq; inde honores pariter ac diuitias vt accipiat video. Si in reſtricta manus viſa fuerit quędā linea groſſa, deinde alia ſubtilior, & rurſū tertia groſſior & ꝓfundior: prima ætate diuitiis abūdantē, vbi ad mediū vitę ꝑuenerit, infeliciorē & inopē magis: tertia verò ętate oīb⁹ quę paulò ante amiſerat, recuperatis, vitā in honorū ac diuitiarū argumēto trāqllā, ad extremū vſq; finē portēdūt.

Si duę lineę tortuosę ad Iouis montē ascende rint,& supra primam iuncturam eiusdē duę aliæ lineę ex transuerso apparuerint vagam peregrè vitam,ac magna itinera,sed vnde honores ac rei familiaris incrementa eueniant, significandum puto. Si autem ad Mercurii digitum vsq; transierint hę lineę,atq; is scissam habeat manū, homo erit multis aptus rebus,at permodicas colliget opes. Si verò ad digitum Saturni proueniāt: nihil peius inueniri poterit. Nam auaritia, rerū immodicarum cupiditas, inuidia alienæ fœlicitatis,animum ad pessima semper rapiet.

De Triangulo Manus.

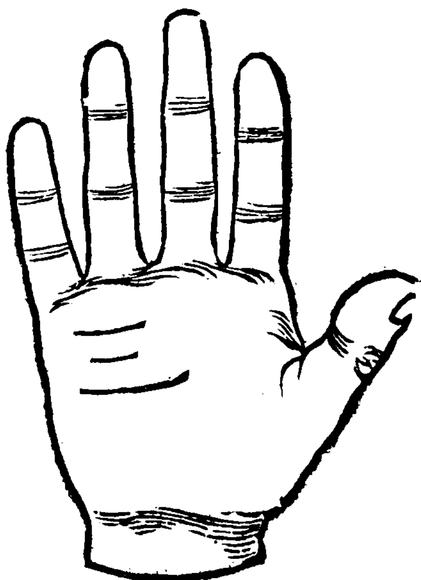
CAP. VI.

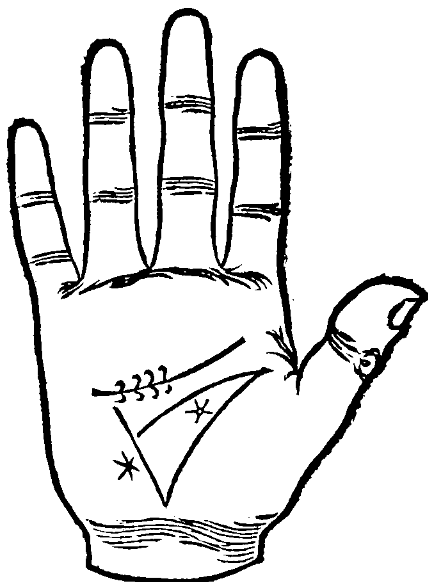
TRIANGVLVS in manu, sũt tres lineæ, ſcilicet Vitæ, Mediæ naturalis, & hepatis ac ſtomachi, quę ita diſpoſitę ſunt, vt trianguli ſpeciem præbeant. Porrò ſpatiũ iis lineis incluſum, tres in partes diuiditur, qui ſunt hi tres anguli. Quorum primus conſtituitur, vt diximus, à linea vitæ, & media naturali, vt dicitur angulus ſupremus. Eſt autem qui fit à linea vitæ, & baſe trianguli, angularis ſiniſter dictus. Triangulus aũt æqualium angulorũ, habens lineas pulchras & bono colore nitentes, ac rectas, bonam naturæ ac corporis qualitatem refert, & cum integra valetudine, mentis quoque ſecuritatem: deinde & famæ celebritatem, & vitę longitudinem oſtendit. Qui ſi contrà fuerit lineis ſubobſcuris, & inæqualibus, & qui non conſpicuè referant triangulum, diuerſum omnino iudicandum eſt. Spatium huius trianguli ſi amplũ fuerit, & patens, animum arguit liberalem & magnificum ac audacem. Contrà anguſtum & breue, auaritiam, tenacitatem, & pauiditatem prodit. Idem ille campus ſi palleat, ac in liuorem declinet, ſignificat iracundum & deceptorem. Si fuerit hæc manus pars rugis conſciſſa, malam corporis qualitatem opinor eſſe, Angulus ſu-

premus trifariam diuiditur à linea vitæ, & media naturali. Primò in ipſa penè vola, è regione eius vallis quæ eſt inter duo,inter indicis & medii tubera. Vnde iudicamus erumnoſam vitam, calamitatibus ac captiuitati etiam obnoxiam, animum anxietate & ſollicitudine plenum, frequentiq; commerſum,idq; ob pecuniæ vt plurimum ſtudium.Secundò ſub medio indicis tubere,ſitq; angulus ipſe acutus & benè clauſus:prędicit optimam ineſſe ei homini naturam, ingenium acutum; bonam hominis qualitatem, ſecundos etiam ac proſperos ſucceſſus,integritatem morum, atque hæc omnia eo profectiora, quo magis fuerit angulus clauſus arctè & conſpicuè. Tertiò, non coëuntibus lineis duabus, ſed quodam interrelicto ſpatio: quo argumento hominem accipimus ambitioſum,ſibi placentem,impurum,moroſitate difficilem,oblocutorem,truculentum, pręterea mendacem, ac ſine laude omnino viuentem. Qui ſi in ſeruitutem aut captiuitatē deuenerit aliquando, nunquam inde reuocabitur in libertatem, ſed & liber ſi ſit,miſerè peribit. Iam ſpatium illud triangulo incluſum, ſi calloſius fuerit & durum, iracundiam hominis arguit,ac interim aſtutiam, & dolos.Si rugis exaſperatum, inuidentiā & inſidias, ac oblocutiones. Quando autem quædam linea apparuerit inter duas iſtas, ita propinquè quod tangat vtranque,& deſcenderit ad triangulum, ſignificat hominem veneno, aut percuſ-

ſione aliqua moriturum. Quandoque quatuor lineæ ſeipſas interſecantes ad formam crucis, & in eodem ſpatio ſuperiori apparentes, inuidiã, detractionem, & inſidias ac alios opprimendi ſtudium oſtendunt. Quippe duæ lineæ hæ bene coniunctæ & acutæ, totius hominis bonitatem demonſtrant. Si in concauo autem manus præciſè è regione digiti Saturni ſe coniunxerint ibi angulum facientes: multam ac variis modis ſanguinis effuſionem, vulnera capitis, ventris fluxum, diarrhœam: aut ſi in mulierib⁹ hoc fuerit, inceſſanter menſtruorum fluxus, & etiã in partu periclitationem denotat. Si quędam figura ad modum ſtellæ in triangulo apparuerit: adulteram, & proculcati pudoris mulierem ac iracundam oſtendit, quæ etiam ad tantam mentis inſaniam aliquando, propter ſuam irrefrænabilem iram, perueniet, vt: ſeipſam cupiat iugulare, Quòd ſi eodem loco ſtella apparuerit, quandam à ſe longam dimittens rimam, vt in ſequenti figura videtur, cui hoc inerit mulieri, quatuor maritos habebit. Vbi tamen à prudenti coniectore animaduertendum, an ea ſit ætas quæ hoc ferat, huiuſmodi enim in negotio multa ex nobiſipſis ſumimus. Si in eodem ſpatio apparuerit crux ſine aliqua inciſione, bonum in viro & muliere portendit. Nam quibus hoc adeſt ſignum, optimè geſta vita, in fama bona morietur. Angulus verò dexter ſi fuerit multum acutus, prouidum, ſagacem, & parcum virum præſagit. Idem

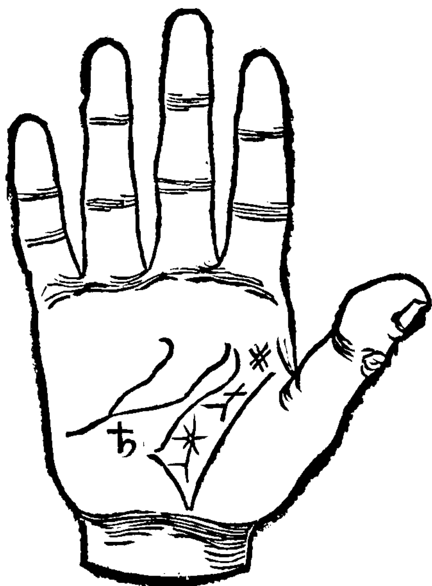
ſi fuerit obſcurus & groſſus, ſignum eſt ruditatis, ignauiæ, & ſomnolentiæ. Angulus ſiniſter ſi fuerit acutus, loquacem & cauilloſum hominem oſtendit, acutum tamen & induſtrium. Idque ſic eſſe puto. Si autem angulus ſupremus non fuerit acutus, & ſignum quoddam admodum characteris Saturni eo loco reperiatur: malæ, & planè Saturninæ indicium eſt naturæ, vt in ſubſcripto triangulo clarè apparet.

☞ Cuius digiti ſic fuerint compoſiti, vt ſingulis artubus ſingula ſint intermedia, ac quaſi tubera quædam, & verrucæ ipſæ omnino tortuoſæ, ac inæquales appareant, pauperem eum futurum, ac erumnoſè victurum dico. Quòd ſi in ſuperiori parte, id eſt, in tertio articulo vtriuſque manus: præcipua quædam, ac euidens tortuoſitas inſit, inuidentiæ, fraudis, malitiæ, ac mali omnino animi ſignum video: quem tamen hominem miſerè ac in erumnis vitam acturum puto. Triangulus verò in manu inuentus, tam in viris, quàm mulieribus boni nonnihil pollicetur. Quò in

triangulo si ad formã stellę fuerit inuentũ signũ: si mulier habeat, impudicã, adulterã, & libidino sam ostendit. Quin etiã in viro malũ portendit. Si verò circa angulum dextrũ, euidenter expressa stella in manu viri fuerit, perfidum, turbulentum, deceptorem, obloquentẽ aliis, maledicum, furem, raptorem, & qui per fas & nefas omnia agat, &ad deterius semper inclinet, quiq; in malis eruditus sit, atque hic malè aliquando peribit. Ramasculi in principio lineæ vitæ, vel mensalis, rei familiaris incrementum & abundantiam præsagiunt.

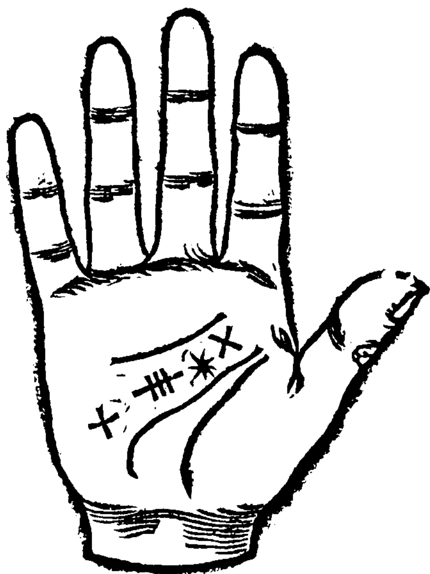
Si ſtella quam dixi, quandam à ſe rimam, ceu virgulam demittens in triangulo muliebris manus ſit, prędicit mulierē plures viros habiturā. Quoties ſupremi anguli duæ lineę interpoſito ſpatio diſtant, mali hominis indicium, vt prius ſcripſi, concipio. Quatuor lineę ſeipſas interſecantes in modū crucis, in ſpatio ſuperioris anguli, inuidum, detractorem, & peſſimæ famæ virum demonſtrant. Tum figura quaſi characteris Saturni, malū finem homini pronūciat. Sed menſalis linea ſic formata, vt vides: infortunatum, & alioqui gulæ ſtudioſum virum arguit. Si figura ad formam furcæ in dicto triangulo, ſurſum, vel deorſum apparuerit, inconſtantem, & libidinoſum virum oſtendit.

De Quadrangulo.

CAP. VII.

SPATIVM illud Quadrangulus appellatur, quod eſt inter lineam Menſalē, & mediam naturalem. Si ergo iſtius quadranguli inciſuræ viui ac lucidi coloris ſint: æquitatem, ac vitæ rectitudinem pollicentur. Si contrà, iniquū, ac minimè bonum interpretor. Hoc ſpatium latum & amplū eſt in homine liberali, ac magnanimo. In quorum manu crux eſt hoc loco lucidè ac clarè apparens: bene fortunati erunt augendis cenſibus eccleſiaſticis. Idq; amplius, ſi ta-

lis figura duplicata, aut etiam triplicata sit instar cancellorum. Conturbant hoc autem, & euertunt, si quæ lineę aut incisuræ figuram hanc obliquè secuerint, aut ipsa illa crux tortuosa sit: tunc enim contraria omnia euentura opinor. Ibidem apparens stella, virum arguit magnanimum, æquum, apertum, verum, ac optimæ conscientiæ, & qui aliquando fortunæ aduersitate ad rerum penuriam dilapsus, suapte rursum virtute emerget. Mulierosum tamen video, & aliquando mulierum causa nonnihil sinistri de se rumoris laturum. Tota aliquãdo illa quę appellatur manuum mensa deest. Sed mensalis linea

ſi cum naturali concurrens triangulum incipit: tunc à multis inſidias, ac ſanguinē quoque profuſum iri, aiunt portendi. Si verò in fine menſæ, circa percuſſionem manus reperiatur manifeſta crux: multas peregrinationes, & variam locorum mutationem concipio, ſed proſperam inibi fortunam. Quoties multū inter ſe diſtant, ampliſſime interrelicto ſpatio, duæ hæ lineæ quæ menſam cōſtituunt: colorem ſuperfluū, & male temperatos humores ineſſe ei corpori putare debemus. Cōtrà, quoties ille in manu campus arctè clauſus fuerit: indiciū erit hominis auari, & qui nimis circa pecunię ſtudium ſollicitus ſit, crudelis interin ac truculentus. Hæc fere de principalibus manus inciſuris, & iis partib9 quę intra ipſam ſunt manum, dixiſſe ſatis ſit. In ſequentibus de digitorum tuberibus, ac ipſis etiam digitis, & planetarum ſtationibus, & ſi quid præterea ſupererit, dicendum venit. Hi characteres lineę, ſiue cruces in menſa manus & quadrangulo, quid ſignificent, paulò ante in canone expoſitum eſt. ſtella in medio menſæ poſita, virum omnis æqui & boni ſtudioſum, & ob id venerabilē indicat, ac dignitate plurima præditum. In cōmuni dictum ſit, quibus & natura contremiſcant manus (nam multis caſu hoc euenit, aliquibus ex ægritudine) vt iracundos, rixoſos, impuros, ac ebrios indicari.

De montibus digitorum. Et primum de Pollicari, qui Veneris apud vetustiores dicitur.

CAP. VIII.

ET quia ſatis dictũ eſt de principalibus manuũ lineis, nunc de particularibus digitorum lineis, & eorum montibus ſcribendũ eſt, eorũq; ſignificationes ſubiiciẽdę oculis ſũt, adiũctis ſeptem Planetarũ naturis: quomodo cognoſcere liceat inter illos, quid conueniat, vel contrà in diſcrimine quid noceat. Mons pollicis, tuber illud eſt quod vitæ linea ab ortu ſuo ſtatim ad manũ, reſtrictam deſcendens præterit. Vocaturq; mons Veneris. Qui lenus & planus

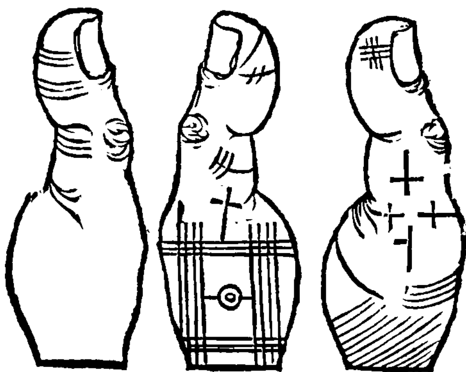
nihil rugarum aut ſectionum, aut admodum parum habeat, coloréq; ſit viuo & rubente: bonam primum corporis, qualitatem, deinde mulierum quoq; amatorem oſtendit, hominémq; circa veſtitus cuiuſdam lautitiã occupatum, & qui munditiis ſtudeat. Quòd ſi in eo breuiuſcula alia linea ſecundum vitæ illam rectè deuoluta (cuius ob id ſoror vocatur) procurrat: ſignũ eſt hominis venereis ſeſe oblectantem. Quin etiam perpetuas diuitias promittit eadem illa ſoror, ſi longior fuerit, nec obrupta ſtatim, comiteturq; vitę lineã continuò. Iam ſi non in ſummo ſtatim tubere incipiat hæc, ſed in medio fortè, aut nõ longè ab imo: tenuitatem quidem rerũ in prima ætate, in ſequentibus copiam ſignificat. Nonnunquã plano tubere, quatuor æquo interuallo á montis ſummo ad reſtrictam manum lineæ procurrunt: pollicẽtúrq; diuitias, & honores in prima ſtatim ætate. Quæ item ſi non ſummo monte oriantur, ſed ab ipſa pollicis iunctura: eoſdem quidem ſucceſſus, verum ſerius fortaſſe euenturos denotãt, at omnino tardè, & in ſuprema ſenectute iuxta. Si extremum pollicis articulum paulò infra vnguem ſcindant, aut propè ipſam contiguè iuncturam ſint, ferunt, quòd ſi longiſſimæ ſint hæ lineę, ac clarę & lucidæ, diuitias & honores ſtatim id prę ſagire. Alioquin tanta id minutius, quãto obſcuriores fuerint. Proinde & imperiũ iis ſucceſſib9 portendi aiunt, ſi alię diuerſum obambulantes, illas interruperint quatuor lineas. Plæ-

runque ſubtilis quædam inciſio à ſupremo polli cis mõte, lineam vitę verſus it, ſignificátq; ferro interiturum hominem. Aliàs quædam lucidæ iuxta indicem ortæ ſecant lineam vitæ, multarum peregrinationũ, & longarũ per diuerſas mundi-regiones viarum indices ſunt. In quibuſdam eodem ortæ loco inciſiones ad vitæ aut cordis lineam, ſuperius vbi illa oritur, procedunt. in manibus hominum iactatorum & ambitioſorum, quíq; luxu & libidine adfluũt. In aliis ſignis quędam linea & rubicunda eodem in loco, montem pollicis peragrans, cognatorũ inceſtum & concubitum oſtendit. Quanquã non ita fidẽ habendam arti huic iudico, vt ſola inſpecta manu, hæc compertum iri credam. Sed vbi dico cum propinquis coiturum eum, ſic accipiendum moneo, adeò ardere hominem libidine, adeòq; perditum eſſe, vt ne à cognatis quidem abſtinere eum ſperari debeat. Neq; enim fieri poteſt, vt huiuſmodi planè intelligantur, ſed cõiectura adſequi licet. Ad quod multum facit, ipſam hominis faciẽ intueri, totúmq; eum cõtemplari: vt videatur quomodo inter ſe omnia conueniant, & quod eius adminiculo occultam hominis naturam, & futuræ vitæ ſortem prodat. Id ꝙ ſemel hoc dictum loco, in futurum vbiq; obſeruari debet. Qui ſuaues ſunt moribus, & vitę iocũdę, viuuntq; lętæ, & hilariter conuerſant, ac faceti ſunt, & iocos miſcent, muſicis gaudẽtes, ſtellulas habent hoc in monte. Eſt enim Veneris planè regio hæc, cu-

ius hoc est studiũ:& frequẽter sic morati,montẽ eum habent complurimis discissum paruulis, sed claris sectionibus. Quales siquidem intuita fuerit celsitudo tua, pater ac Princeps clementissimè,ac omnium colentissimè,inspiciat faciẽ eius hominis,videbitq; vt plurimum colore candidum,alioqui compagine corporis decentissima,oculis nigris & prçfulgidis,ac omnino venustis,lçto intuitu,ore honesto, & per omnia venereum,ob idq; lasciuientẽ impensç,& luxui deditum,ac libidine accensum,aleæ studentẽ,& in iocis assiduum,ducentem choreas, oblectantem se floribus,rosis & odoribus,ac iucunda omnia appetentem,ornatusq; omnes circa vestitum præsertim amantem,quem auri,argenti,& gemmarũ desiderium tentat,qui frequenter rideat,qui conuitia sectetur; compotiones & ludos studiosè frequenter salacem, ebrium, venustum & procacẽ, qui mulieribus conuersari soleat,& circa venerea affici cupidissimè:qui addiscẽdis eis artibus quæ huic naturæ conueniunt,docilis admodum; si ad reliqua perdiscenda,ingenio tardo,& hebeti intellectu. Qui facilè credat, facilè decipiatur,liberalem, æquum, & lenem ac misericordem, naturæq; minimè malæ: pium enim & iustum, quique in amicitia integra sit & fidus. Quem musicæ studium teneat, ardua & seria non perinde sollicitum habeant. Qui delectatur pictis tabulis,& pingat ipse,& statuarũ pulchritudine & artificio capiatur, & sciat ipse quoque

fingere. Quiq; in iis quæ huiusmodi sunt fortuna vtitur secunda, in contrariis nõ fœliciter admodum experiatur. Cuius vita sit splendida, res mediocris, lucri nullus valdè ardor, neque auaritiæ studium. Amabilem, & cuius desiderio teneantur multi. Qui alios exhilaret, delitiis affluat, voluptatem colat, luxui, delitiis, ac lætitię deditus sit. Quem nulla facilè res promoueat, nullum adeò arduum negotium perturbatum aut sollicitum reddat: minimè cogitabundum, sed præsentibus contentum, & anxietatem oẽm postergantem. In summa, qui sic viuat, sic moriatur. Neque in iis magis, quàm in omnibus aliis consideranda hominis natura, nõ ex manus inspectione tantum, sed à totius habitudinis contemplatione venit. Quare idipsum quod de vno hic exposuimus, de omnibus alibi esse exempli vice poterit. Præterea in pollicis monte qui fissuras habent nimium multas, nullo ordine, nec ita pari interuallo, sed sparsim inter se diuersas, eos haud dubiè libidinosos & impuros, sed interim amarulentos, etiã iurgiosos, & qui cum mulieribus lites facilè conserant, ac morosi & difficiles habeantur. Cumque libidine in tantum æstuent, vt satiari etiam facilè non possint, exquirantq; ibi genera insueti vsus, & monstro simillima, conuersationis tamen sunt minimè iucundæ & vitæ insuauis. Tenet eos ferè nullum sapientiæ studium, nec in doctrinis proficiũt, sed ad alia capaciores sunt, sciteq; exercent ea quæ ma-

tutino opere fiunt. Et quæ ad luxum ſunt omnia ingenioſè excogitant. Cuius rei adſigno rationem: quòd qui tales ſunt, & ſic aptam manum habent, eorum ferè genitura Venerem in ſexta, aut octaua domo oſtendit. Vides igitur, vt complexæ inuicem ſibi ſunt, atque genuinæ ſcientiæ Aſtrologia & Chiromantia, & neutra ſine altera addici ritè poteſt, ſed quæ ſuo loco dicemus vberius.

☞ Si quando annuli in morem, iuxta primam eius iuncturam ſecet pollicem rimula quædam, ita, vt totam circundet ac includat, video mul-

tos obstinatè arbitrari, omnino eum hominem, & necessario suspendio interiturum. Atque ipse in vno quodam id euenisse expertus sum. Sed cum multos qui ad suspendium ducebantur, inspectis eorum manibus, carere hac nota viderim, pro incerto relinquam. Qui tribus quibusdam, aut quatuor in latum sectionibus conscissum sub prima iunctura pollicem habent, eos dico iuuenes statim diuitiis & honorib9 amplificatos iri. Si verò supra eam, in prouectiori ætate accessura hæc: tandémque in senecta, si propè secundam iuncturam sint hæ sectiones. Si qua mulier autem sic insignitum superius pollicem (vt est qui secundo hîc loco pingitur) habeat: eam vt fraudulentam, & mininè bonam fugiendam moneo. Ecce autem libidinosam tibi, & perditè moratam, adulteram, & prostituentem se vltrò, ac mirè intemperantem, nec in coitu satiabilem, quæ hoc signo quod hic adscriptum vides, medium Veneris montem impressum habuerit ʘ ferunt. Cuius nuptæ, primam in pollice iuncturam tres sectiones parum impari interuallo secant, ei à proprio marito vulnerationis, aut necis etiam imminere periculum. Eamque, cui subtus secundā ibidem iuncturam paruulæ quædam & multæ cruces sint: insigniter piam, & religionibus deditam denotari. Rursumque duas tantum huiusmodi notas quę habeat: vt litigiosam & infidam, loquacémque inuenire est & pe-

tulantem esse & procacem, quæ eodem in loco ramusculos habeat complures.

De monte indicis, & digito eo, ac Iouialibus.

CAP. IX.

Planetarum omniū beneficētissimus est Iupiter, isq; locū habet in manu ipsum quod sub indice digito tuber est. Quare si ad planum id & leuigatū conspexerit: honestatem vitæ, ac bonitatē naturæ significat tibi arbitrare. Idq; magis etiam, si à digito ipso paruulæ quædam & subobscuræ eędē rimulæ incedant: maximéq;, si hæc non ita magno inter se spatio destiterint. tunc enim honores & dignitates à Principibus portendunt. Ausiq; sunt quidam certius definire hoc: dicentes tot illum gradibus honorum, aut ecclesiasticarum dignitatum percursurum, quod huiusmodi hoc in loco sectiones habuerit. Quorum in manu est recta quædā & clara sectio, in ipsa manu ad indicis radicē orta, & à media propè naturali, ad tuberis eius angulum trāsuersum se mouēs: hos animi magnitudine, & rerum maximarū cura suspiciēdos habet, famāq; petentes, & gloria insigniri conantes, & audacia dimicandos. Verum hoc postremū itidem denotat, à mensali ad indicis montē proficiscens par-

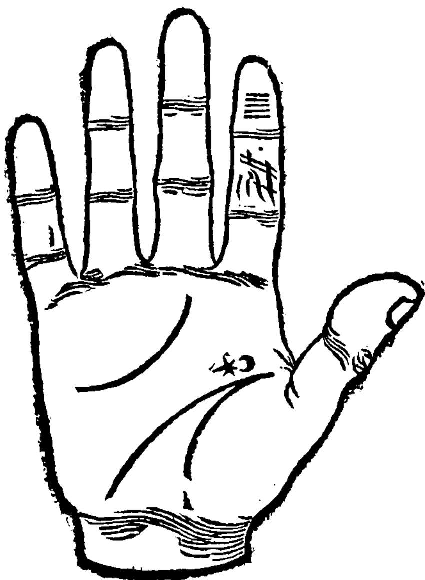
uula quædam linea. Atque has iam dictas sectiones, si transuersæ quędam rimulę interscindant, capitis vulnera portendi ferunt. Sæpè indicem à medio dirimit sectio quædam crassus elucescens ac rubicunda: & intestinorum vitia arguit, eorúmq; imbecillitatem in viris. nā mulieres hanc habētes, in partu periclitaturas pręsagit, túncq; magis, quando ea valde rubescit. Aiunt violenta morte interiturum, cuius in manu à mensalis fine orta sectio, ipsum Iouis tuber recta petat. Cruces item in Iouis monte apparentes, honorum accessiones, & dignitatum incrementa pręsagiunt tot gradibus, quot ea fuerint signa: compertúmq; sæpe est, sacerdotia assecutos huiusmo

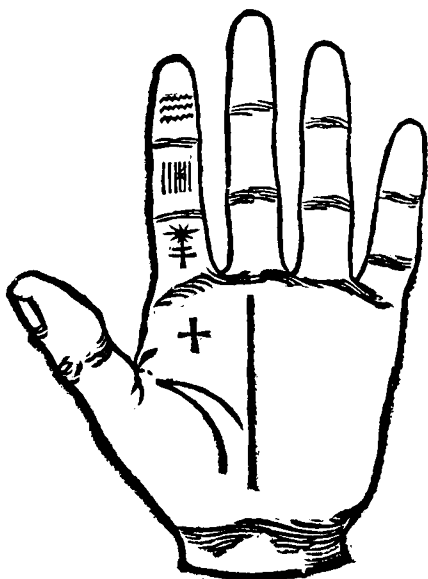
di, & ecclesiasticas dignitates abundè. Sic insigniti, Iouiales in primis vocantur, & in talibus fortunæ successibus fœlicissimè vt plurimum agunt. Quos alioqui videre licet corpus habere modicè compactum, sed forma admodum grata, nec inuenustum, coloris candidi, capillo ipsisso, oculisq; decenter compositis, mundos, & lætitiæ deditos. Ipsorum verò natura hæc est: animi magnitudo & elatio, magnorum appetens: liberalior aliquãdo supra quàm facultates sinãt: cupiunt regnare, aut imperare aliis: in summis occupantur, infirmorũ impatientes, ac mediocritatis contẽptores: honesti, nobiles, glorię, cupidi, & famæ captatores: læti interim, & iucũditati ac delectationi dediti. Sæpenumero inflati & turgidi, magnis apti negotiis, ac ad regium planè fastigium anhelantes, fidei opinione clari, amicitiarum studiosi, simplices, & à fraudibus abhorrentes, paci studentes, per omnia probi, vt plurimum sapientiæ etiam dediti, semper verò ciuili prudentia insigniter præditi, & consilio pollentes, nec eloquentiæ expertes. Eorũ incessus neque citus est nimium, neque tardus. Constantiam animi quoq; ibi promittũt Nulli hominum fœliciores sunt, nulli votorũ facilius compotes. Contingitq; iis præcipuè, vt magnorum virorum patrocinio tuti sint, & Principum testimonio commendentur. Amant vxores, amant prolem, ac suos piè diligunt. Videre est in successionibus quoque, & posteritate fortunatos

Præterea cibi appetentes ſuos facit Iupiter, & ob id plęrunq; laborãtes ex ſtomachi crudelitate, aut circa hepar affectos. Nã & valetudinẽ iis crapula turbat. Alioqui diuturniori vitæ aptiores ſunt. Rarò videas Iouialem quempiã qui non claram vocẽ habeat, & dentes priores duos ſuperius eminentes, citò pubertatem egredientes.

Hæc in ſumma de his, quorum in genitura Iupiter, abſque alterius mali commixtione dominus eſt.

Cæterùm, si qua mulier in extremo indicis articulo circa manum, complures quasdam lineas transuersim & in latum euntes habeat, & ex demortuis propinquis, aut adfinibus hæreditates amblas aiunt accessuras. Quòd si in medio articulo easdem præferat, vt inuidiā & mendacem, ac fraudulentam arguunt. Item eisdem signis, montem Iouis si conscissum habeat: iracundiæ; amarulente morositatis, & iurgii suspitione infamant eam. Hoc compertum est, prolis numerositatem pariēdi, si qua in medio articulo habeat tres dilucidas sectiones secundum digiti longitudinem descendentes, quarum prima breuis, & vna parte obtusior sit, pérque eas transuersim & in latum sectionem aliam clariorem, duasq; obtingant. Habent improbæ & impudicæ mulieres stellulas cum hemiciclo Iouis monte.

❧ Tres variè ſe curuãtes lineę, penè æquo interuallo, in latum, extrema partę, infra vltimã iuncturam, indicem per latum ſecantes, mulieris impuritatem arguunt Contrà, ſi cuius medium articulum ſcindant in longum ſectiones, quarum in medio ſtella aliquando ſit, caſtitatis & pudoris argumento cenſenda venit. Promittimus amplam hæreditatem, & diuitias abundè ſucceſſuras, planéq; locupletandas fore, ſiue ex hæreditatum ſucceſſione contingat hoc, ſiue ex ſacerdotiorum & cenſuum eccleſiaſticorum prouentu

fit, eum qui in tubere Iouiali crucem, aut stellulam habeat, claram & viui coloris, quamq; nullę intersecent, aut cõfundant aliæ lectiones, aut rugæ. Vidi imbecilles quosdam, meticulosos, pusillanimes, sed inuidos interim & auaros, lineam quandã à medii tubere ad restrictã euntẽ habere. alii ferũt, qui hãc lineã cõscissam ea parte man⁹ habeat: si aliquando capi, & in custodia, vel carcere poni cõtingat, aut moriturũ ibi, aut supplicio affici, vel difficulter fore vt liberetur.

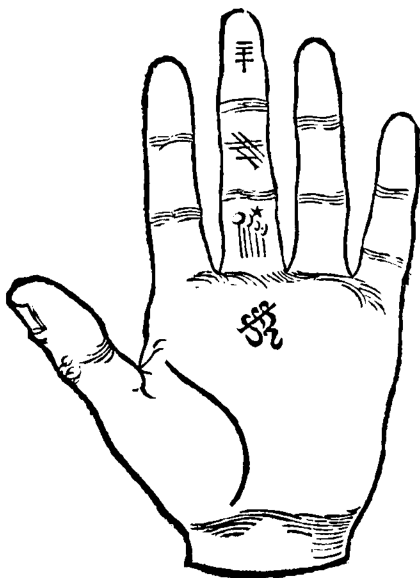

De monte medii qui Saturni est, & digito eo, ac de Saturniis hominibus.

CAP. X.

DIXIMVS in præcedentibus, mediū manus digitum Saturno dari hac in arte, eiúsque ob id nomine cēseri: quare & tuber quod sub eo est, mons Saturni vocatur. Quòd si planum penitus, lene, & sine rugis, sine sectionibus fuerit: simplicitatem ostendit hominis, ipsum laboriosum, sedulum, fraudis expertem. Si verò à linea mensali veniens rima, Saturni hunc montem secet, hominem denotat mirificè anxium, & qui quotidianis commordeatur curis, quem sollicitudines inquietum agant, qui adsiduè meditetur aliquid, séque conficiat intrà: & quanquam hæc agat, nunquam tamen, aut perrarò locupletetur. Inibi complures huiusmodi sectiones vitam significant cum inopia anxiam, & in magna rerum penuria laboriosam, atque carceres, & in iis tormenta dicunt portendere hæc. Vbi à radice annularis ad Saturnium tuber quædam se recuruat sectio, hominis iudicium concipio pigri, torpentis, ignaui ac desidis: præterea stolidi, insipientis, temerarii & stupidi, qui nihil vnquam scitè agat aliquid, nonnunquam imprudenter audeat, rudi intellectu, mente stolida. Aiunt, quæ mulier plures habeat inter Solis & Saturni digitos sectiones in longum descendentes: item inter Solis & Mercurii, cum ibi quoque habet quasdam: generationi aptam esse, & masculos concipere facillimum. Quo de promittere nihil ausim. Imò verò neminem latere volo ex Chiromantia nunquam potuisse de prole

inuestigantem certum aliquid comperire me. Adeò semper fefellit ibi ars ea, vnde ad alia recursus mihi est. Hoc scitè exploratum habeo, si quæ à principibus manus lineis paruæ sectiones ad Saturni montem se deriuent, malæ hominem eum qualitatis; nec vitæ admodum esse probæ. Ferunt & in prima digiti huius iunctura, muliebri manu, si crux aut stellula conspiciatur, sterilitatis hanc argumentum esse. Qui montem hunc plurimis variè rimis inscissum habet, aliorum haud perinde digitorum rimosis tuberibus, eum Saturninum planè iudicato. Quo loco referre arbitror eius planetæ habitudines vt explanem, quibus eos quorum genituræ præest, instruit. Pallent ii plurimum, & inuenusta facie sunt, ac defixis in terram oculis tardiusculè incedunt, macilenti, & interdum recuruo etiam tergo. Moribus verò sunt magna ex parte improbis: nam malitiosos facit Saturnus, subdolos, & fraudulentos. Gaudent esse soli, ac sibi viuunt, nec ferè aliis operam dant, aut amicis vacant. Circa cibum non admodum sibi indulgent. Potatores verò sunt strenui, quanquam sæpè edunt, & nonnunquam voraces sint etiam. Agitantur miseris continuò curarum inquietudinibus, neque vnquam à sollicitudine liberi sunt, & anxiè affliguntur amarissimis intrà cogitationibus, semper tristia, semper meticulosa agitantes animo. Vita est eis apud paludes, & sordidè viuunt

per omnia, loquuntúrque tardè, atque pauca. Nonnunquam propter assiduam contemplationem auscultare alios possunt. Frigēt natura, imbecilli sunt corpore, valetudinarii, hircum olentes & alopecii. Vox est obscura, & raucum quiddam submurmurant, ac impedimenta sunt lingua. Inuident aliis facilè. Suntque vt nulli præterea affectionum omnium tenacissimi. Itaq; & quos odio persequi decreuerunt, odêre infensissimè & irremissibiliter, neque infirmius quos vo

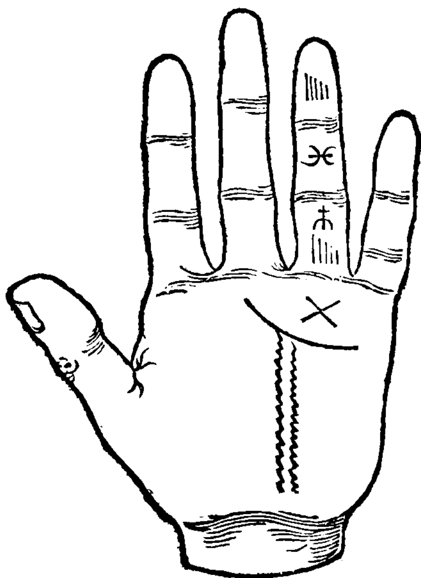
lunt,amant. Cogitationes ſunt, velle ædificare, velle arbores plantare,agros colere,& quiddam diuturnæ manſurum incipere. Non admodum amant mulieres, itaque & proli rarò dant operam,plærunque ſteriles moriendo. Senſibus obtuſis,& intellectu hebeti. Qui cum tales ſint, libertatis ſunt tamen mirabiliter tenaces,eamque contumaciſſimè tuentur:nec ferunt dominos,& ſeruire in extremis iudicant malis,regnorum vt nulli hominum impatientiſſimi Gaudent nigro, itaque ſic veſtiunt,& omnia colore eo infecta circum ſe volunt. Suſpicantur facilè, faciléq; metuunt. At ii ſomniorum etiam curam habent,vt humilia aliàs omnia cogitant. Sed de Saturniis hactenus. Prætereà ſignum in prima medii iunctura impreſſum ſi quidem mulieris fuerit, bonum: ſin viri, contrarium portendit. Mulier quoque in cuius ea iunctura fuerint quinque vel ſex lineæ ſeorſum in digiti longum demiſſæ,ſignificãt filium parituram, qui aliquando ſacerdos futurus ſit. Interfecturum dicunt, qui ſtellam habet in eadem Saturnii iunctura.

De monte & digito annulari, & significatione Solarium.

CAP. XI.

EST autem annularis mons, qui inter digitum & mensalem lineam quadam intercapedine prominet, ab vulgo doctis, solaris appellatus. Ab illius igitur radice ad mensalem vsq; si protendantur lineæ minusculæ idem perinde faciunt quòd apud Astrologos Mercurius, hominem acri, fœliciq; ingenio, variis deditum disciplinis: præterea arrogantem, & quo quodam supercilio eloquentem: ad hoc capacem dignitatem tam prophanarum, quàm spiritualium. Et interdum, quòd geminatim in modum parallelorum distent æque: id vide ne quid imponat tibi. Nihil ferè distat à prioribus, nisi quòd magniloquentiam adimit, præbet verò sobrietatem & honestatem. Secus si aliunde in illas ducantur aliæ, vel altrinsecus secuerint se, vbi prorsus ab opposita diuinatur. Nisi fortasse vel non pertigerint, vel non inciderint has: id apprimè faustum, omninosumq; habetur, quòd inimicos omnes vincet, prosternétque sub se. Iam si neque contigerint digitum, neque æqualiter locentur à mensali, verum propenderint ad eum qui iuxta alterationem linearum, etiam status & vitæ mutationem notat. Item si plusculæ rubicundæ tenues per eundem montem ducantur, iu-

cundū,hilarem, prudentem. Quæ tamen si tortuosæ fuerint,ac perinde rubicundæ,dolores indicant quibus iam actu affligitur quis. Pallidæ identidem cruciatus,verùm præteritos iam. Intersecantes se in modū crucis, quod vocant Andreæ, protractæ verò à mensali per montē Solis ad primam iuncturam, prouidū, res suas prudenter moderantē. Pulchrè verò digitos huiuscemodi solares venamur, estq; id certissimū iudiciū, si variegatus lineis fuerit ornatus. Est & aliud signū, videlicet lineæ duæ tortuosæ parallelæ protensæ à restricta:quod vbi in manu perspexeris,fœlicissimum prænunciat, præcipuè in dignitatibus acquirendis, & quicquid ad optimas virtutes spectat, scientiam,prudentiam,liberalitatem. Eius typum quendam subiecimus in hunc modum.

¶ Item ſi inuicē concurrerint minutæ lineæ ſupra iuncturam primā, ſitq; fœmina quę has habeat, idē prorſus indicat: hoc adiecto, ꝙ ea maritis locupletabit̃, habebiturq; in honore. Præter hæc etiam deuotā, niſi ꝙ monaſticam vitam nō ferret. Ita ſi in ſecunda iunctura fuerint, ſemper in honore futuram: verum inter eos qui de eodē ſunt ſtēmate. Vbiq; enim, tam in maribus, quàm in fœminis, diuitias notant: peſſimum verò, ſi ad ſolarem vſque proceſſerint.

De monte & digito Mercuriali, & de natura Mercurii.

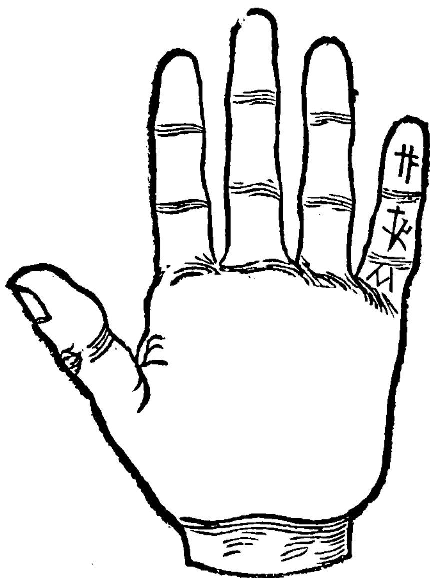
CAP. XII.

MONS auricularis, vel rectius Mercurii, inter digitũ minimũ est & lineam mensalẽ. Hunc permagni refert, planus sit, & neruis minimè perplexus: an obductus lineis, vel coloratior. Repurgat⁹ enim à verrucis, à squaloribus, à neruis, decenter coloratus, cõstanti animo virum indicat, in virgine verò integritatẽ. Vbi linea à mensa exoriens gracilis, picturatáq; descenderit, ad radicem montis diametro procedens, liberalitatem. Eædem perplures similiter

inter mensam & auricularem sumentes exordia, tot nuptias præ se ferunt, quot illuc trahuntur lineæ. Tametsi longitudinē & contractionē, exilitatem & colorē animaduerti hic velint Chiromantici. Pallidę prędictas nuptias significāt, verùm peractas iam. Oblōgæ atq; optimo tinctæ colorę contrahendas in futurū. Euenit verò haud raro, vt ex eisdē crassiores sint aliquę ad hoc etiam rubicundæ: iudicabis inde mendaciloquū, subuersorem, furem, raptorem, deniq; omniū flagitiorum genere contaminatū. Atq; hucusq; de parallelis & rectis lineis. Iam si recurua vel circularis aliqua demissa sit ex eodem digito, decliuis ad medium, præclaram indolem denotat, de quo multa sit spes, vt ad omnem tandem fortunā futurus sit idoneus. De mulieribus hoc habe. Si cui paruulas atq; easdem retortas habere contigerit è superiori parte auricularis, vt plurimū conditionem indicat, quæ fermè totæ fœminarū cohorti familiaris est, nempe insolentiā, garrulitatem, inconstantiam. Physiognomia omniū Mercurialiū hæc fermè est. Color medius inter album & nigrū, frons eleuata, rotunda facies, oculi perpulchri, in felium morem, non omnino nigri: barbitium nigrum, sed rarum, corpusculum gracile, statura decens, labia tenuia, nasus præacutus, vox gracilis, & eadem prompta, motus velox. Et si ex monte etiā id prædicere velis, monticulus plurimis lineis rectis est variegatus: secundum conuersationem etiam docilis ingenii, audax, scortator, fidelis, procliuis ad mendacia,

ſui ingenii, ſectarũ amator, oſor ſuperſtitionis, templis & oraculis non multum tribuens, ad nullam artem ferè non idoneus, præcipuè verò ad Matheſim & Geometriam. In ſumma, omnium horarum homo, doctor, poëta, mathematicus, præditus ſcientia linguarum, ſcrutator arcanorũ, philoſophus, cordatus, modeſtus, alioqui verboſus etiam, ſed neminem lædens: ex mœchanicis artibus eis ſtudens quæ politiores ſunt & mundiores, vtputa picturis, & huiuſmodi In ægritudinibus paulò plus tamen infortunatus, & infeſtatione phantaſmatum, quàm cæteri homines. De perſpectione verò iuncturarum,

id etiam summopere auscultandum est. Sunt certa quædam cauteria, cuius primi quidem figura, si est in prima iunctura, hominē iudica studiosum, in primis Rhetoricę, arrogantem, & superciliosum, ingenii procacis. Alterum in secunda iunctura, quod tametsi figura abundat à primo, ipsa tamen re vt primum, concionatorem præsignem ostēdit Rursum si obuersum sit, variis obnoxiū passionibus, horribilib9 somniis, & quicquid malorū phantasmatum est. Sic in tertia iunctura si crucem videris signum certum paupertatis, inediæ, tenuitatis. Idq; admodū satis de Mercurio. Hæc in figura latius Quæ si etiam tam locuples non sit, vt omnia signa complectatur, certè tamen potiora curauimus adscribere Quis enim tam multipharias lineas, tam vanorum ingeniorum indicia, in tam exili spatiolo coprehenderit? In canonibus tamen nihil omisimus quod ad rem nobis facere videbatur.

De base trianguli, & iis, quibus prædominatur Luna.

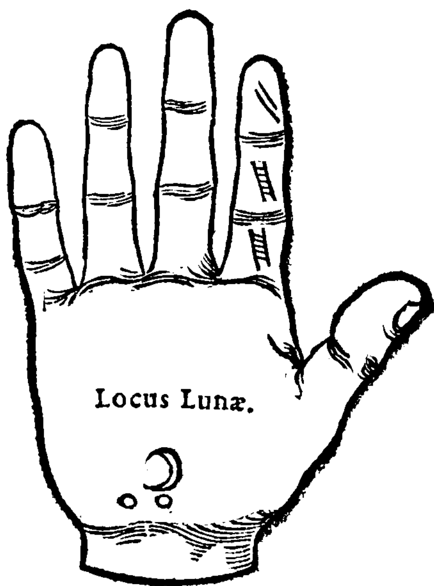
CAP. XIII.

IN primis explicandum est, quàm vocent triangularem basim Chiromantici. Ea est, quæ protrito vocabulo dicit̃ linea hepatis & stomachi, portẽditur à cauda lineæ vitæ, cõtingens verò lineam mediam naturalem, quæ simul iunctæ. efficiunt triangulum: modò nihil obstiterit natiuitati aduersum. Quanquàm sciam hanc à quibusdam minimè comminisci, ꝙ sui non semper similis est: sed non video cur ideo omitti debeat, cum palam cõpertum sit, nihil minus pos-

ſe hāc, quàm omnes alias, maximè ſi ex æquo angulum perfecerit cum media naturali & linea vitæ. Nam indicat ſanitatem, incolumitatem, florentem non ſolum corpore, ſed etiam animo. Quòd ſi cōtigerint ſe, vel obſcurata ſit, aut circum ſe habeat puncturam, nihilo ſecius de ſtomacho & hepate prognoſticat, nēpe indigeſtionem, morpheam, torturam, ſpaſmum, phlegma, conſtrictionem alui, dolorem ſtomachi & coſtarum, præcipuè ſi pallida extiterit. Porrò benè obducta cute & rubea, rubor tamen ille ſit ad lineam vitæ propenſior, quàm ad lineam naturalem, dolorem capitis. Et ediuerſo, pneuripimoniam, tuſſim, ethicam, ſqualorem oris, ſi ad naturalem rubor ille diuerterit. Id quoque ſcitu dignum eſt, ꝙ ſi in loco Lunæ figuram illam videris circularem ⊙, tametſi videatur fortaſſe ridiculum tibi, tamen amiſſionem ſignificat vnius oculi: & binæ ſi ſint notulæ ⊙ ⊙ amborum oculorum. Id non tam certum eſſe, quàm omnium certiſſimum, à doctis viris comperimus: quin & noſtropte didicimus malo. Simile eſt & illud, ſi eodem in loco Lunæ ſtellula compareat, quæ nefarium & ſceleratiſſimum ſignificat. Phyſiognomiam ſi ſcire voles, facie quidem albus eſt, modico perfuſus rubore, coniuncta ſupercilia ſunt, facies & maxillæ inflatæ, oculi inæquales, ſub nigri, fortaſſe etiā ſignati notabula aliqua ī facie. Nullius frugi, vt plurimū languidus, inſtabilis, piger, inſipiens, inops, atq; id in prima eta-

te. In ſecunda ditior paulò euadet. In tertia rurſus miſer, delyrus, infortunatus, natus ad peragrandum perpetuo terras. Quo ad ægritudines, addictus epillentiæ, paraliſi, guttæ caducæ, torturæ vultus. Niſi Luna in radice natiuitatis Solem, vel Iouem habeat ſibi bene propitium.

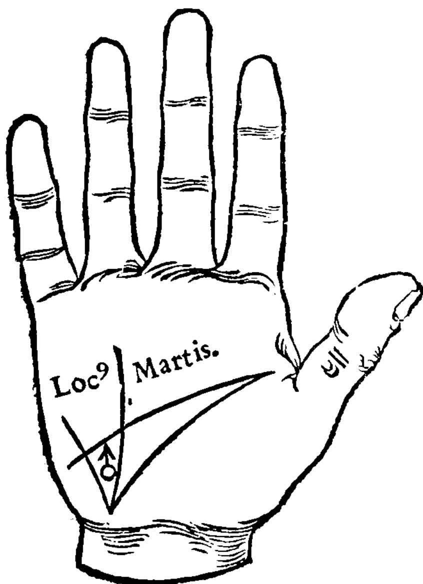
De loco Martis,& natura Martialistarum.

CAP. XIIII.

OPerępretium eſt,antequã de Marte ſermonem faciemus,ſcire, cur hunc in vola voluerit cõſtitui in ipſo triangulo iuxta lineam naturalẽ. Verũ id alibi dicemus,iam lineæ nobis diſcutiẽdæ ſunt. In triãgulo,ſi ſit alius triangulus conſummatus,ſecundũ omnes proprietates Martialium prognoſticandum eſt, & quo maior ac maior eſt, eo amplificandus & vitiis catalogus:præſertim ſi latus, atq; bene collocatus lineis Phyſiognomia illi accedat,quę mihi quidẽ videtur non eſſe poſthabenda in hoc negotio:

quanquã ob id introducim⁹ hic, vt Chiromãtię Physignomia suffragetur, alioqui fieri non potest, vt tam exactè quispiam oĩa perspiciat. Est autem secundũ faciem rubei coloris, qui Martis cognomine gaudet, velut ab Sole cõbustus, pauci capillicii, & eodem crispo, minutis oculis, corpore aliquãtũ ĩcuruo & acri, seueróque aspectu. Secundũ animã audax, auarus, fraudulẽtus, peculator, raptor, infidelis, insignis nugator, ĩuerecũdus, leuis, incõstans, iracundus, seditiosus, suspiciosus, impatiens homicida, iactabũdus, derisor, periur⁹, falsari⁹ rerũ oĩm quę adulterari possũt.

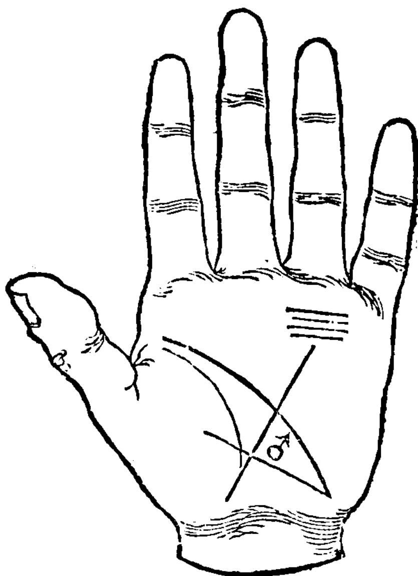
☞Conclusio operis Chiromantici.

His breuibus Lector optime, finem esse volumus Chiromantiæ nostræ, ne quando pluribus ambagibus simus molesti tibi: vbi si rem ipsam acu (quod aiunt) tetigimus, id est, quod conabamur. Sin aliter, id vel maximè donandum mihi puto, quod ausus fuerim. In magnis siquidem vel voluisse sat est. In summa, sic tractauimus omnia quo & posteris etiam colligere spicas permittatur. Neq; ego ita absolutam volui esse hanc artem, vt nihil superaddi possit, vel debet. Imò rem mihi faciet gratissimam qui sic nostra emendauerit, vt adferat probatiora: tantum abest, vt feramus ægrè. Vale fœlix qui hæc legeris. Ex Ecclesia nostra Steinheim, calend. Nouembris, Anno salutis. 1522.

☞PROGNOSTICA CHIROMANTIæ, quantum ad locos Planetarum septem.

PRæter characteres & lineas quæ passim in manib⁹ sunt, interdũ & notę peregrinę cõparent: quę nescio quid magni præ se ferũt. Hę nã quid velint sibi, curę nobis fuit adscribere laconismo nostro quo solemus. Naturas signorũ iam alibi diximus, & quis Planetarũ cuiusq; dñs sit: nunc periculum faciamus, qui in Planetis suspecta signa, non ea dico quæ in cœlestibus sunt, sed quæ digitis sunt notulæ planetarũ valeant.

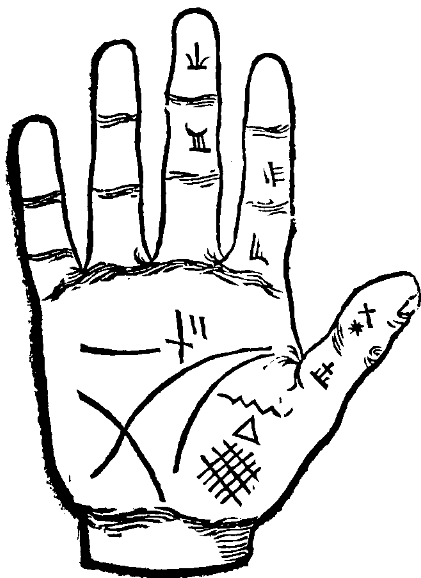
De loco Martis.

LOCVS Martis in triangulo eſt. Si igitur illic reſpexeris ſigna huiuſmodi ducta in hunc modum, hic Martialis eſt, & pręfocabitur laqueo. Reliqua tria iuxta menſam manus, audaciam, pertinaciam, ſeueritatem. Præterea & patrimonii diſſipationem, opprętſſorem affiniũ & cognatorum ſuorum ſignificant.

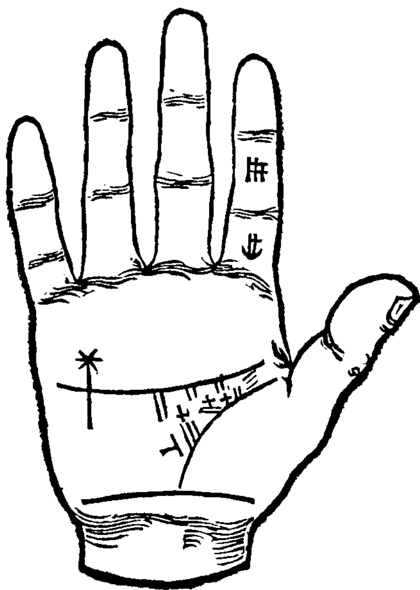
De digito Veneris.

VEnus pollicem occupat vnà cum muſculo, qui propter contiguitatem appellatur mons Veneris. Si itaq; in prima iunctura extare videris ſignum tale, hic pleraque in rebus omnibus proſperabitur. In ſecūda iunctura, pauperem. Iuxta vnguem, leproſam habiturum ſobolem. Alioqui ſemper in loco Veneris venereū indicat, & inceſtuoſum, adulterum, percuſſorem vxoris, in primis ſi in monticulo conſpiciātur hæc ſigna.

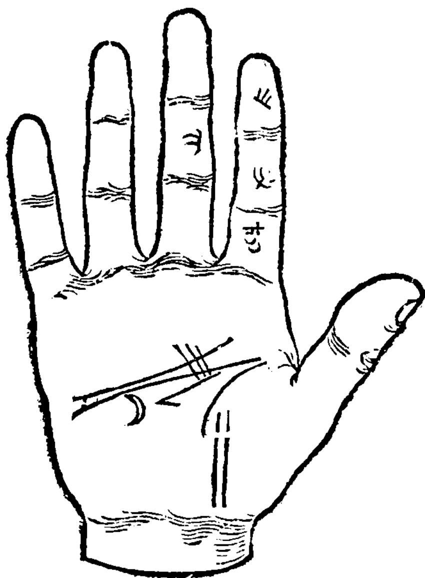
De digito Iouis.

HABET & ſuas notulas Iupiter, qui indicem poſsidet, eas ſubſcripſimus. In prima iunctura: adulterium ſignificant. In ſuperioribus opes, præcipuè in ſenecta. Cætera vt multum nihil præſagiunt mali.

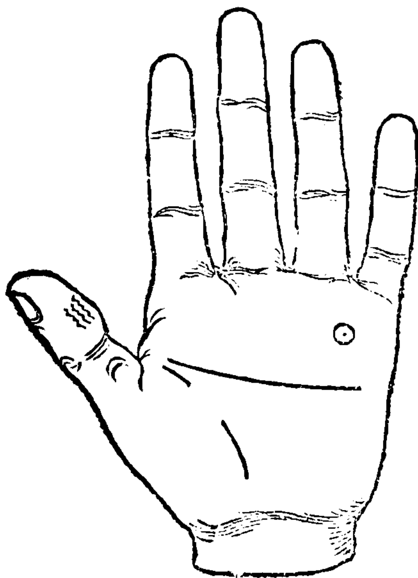
De digito Saturni.

SATVRNVS in cæteris extremus, hic medium digitum obtinet, priuatas ſuas notulas habet, eas ſic annotauimus. Oſtenduntq; Saturninum hominem, cuius naturam partim ex præcedentibus noſti, partim dicemus in ſequentib9.

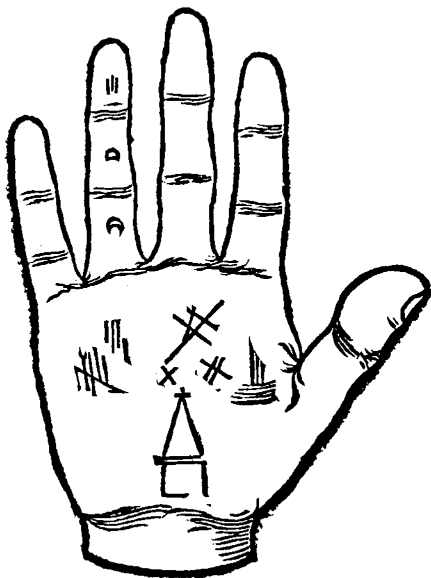
De digito Solis.

IN Annulari, qui propriè Solis dicitur, in eum modum picta linea, longæuam vitam & prosperitatē significat. Quicquid aliud apparet, à malo est.

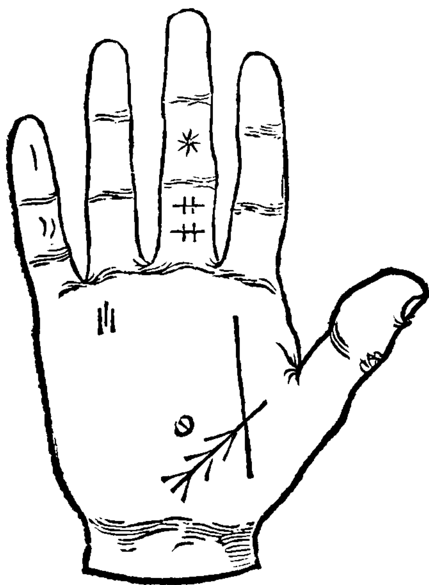
De digito Mercurii.

MINIMVM Mercurio deputarūt, & cū hoc mercurialibus certas lineas, quibus cognoſci Mercurialis poteſt, has breuiter accipe. Notant enim quædā beneficia, vel officia. Alia triſtitiam, melancholiā & anguſtias.

☽ De loco Lunæ.

LVNAE locus à percuſsione manus eſt, vel altero muſculo. Exinde ſi à reſtricta aſcendant ſuprà ſcriptæ lineæ quas vides, ignauiam indicant. Alioqui in loco Iouis tardũ & ſtultum maximè ſi fœmina ſit, quæ natura ipſa non multum ſapiunt.

Conclusio.

HABES breuirer lector optime, signa Planetarũ, quibus extra Astrologiam etiam cuiquisq; Planetæ subiectus sit, discere potes Opellam hanc nostram boni consule, atq; pertenta, rem ipsam opere aggredi. ne omnino frustra hic sudasse videamur. Iudicio tantum opus. Labor tam nullus est, vt vel vna saltem, & altera lectione rem omnem adsequare.

LIB. ORDINE SECVNDVS.

De iudicio ferendo ex aspectu Frontis. CAP. I.

NON sum nescius, quàm nihil fidendum in fronte sit, quæ ad quamlibet statim passionem mutatur. Illud tamen obseruatum video, plærosque non melius dignosci quàm ex frõte: adeoq; sic obtinuisse apud vulgum, vt quosdam perfrictæ frontis, dicamus in os, qui pudorem omnẽ abiecerunt. quod nullibi magis quàm in fronte, & in oculis pudòr ipse conspiciatur. Quòd si damus: neque frustra potest esse, quod prouerbiis celebratur, & prophetiis palàm fit: non esse præposterum, vel inconueniens, si præ cæteris membris ab ipsa fronte exordiemur. Est autem alia ratio latæ, alia rotundæ. Quod quo fiat perspicatius, breuibus rẽ omnem aperiemus.

☙Quæ in gyrum eleuata est, à quibusdam probatur: maximè si capiti benè respondeat. Sin aũt temporum prominentias occupet rotunditas illa, sitq; subinde depilis, indicat præstantiã ingenii, cupiditatem honoris, arrogantiam, & quæ magnanimos omnes consequuntur. Glabra & complanata cuticula, nisi intra supernam superficiem nasi, prophanum, fallacem iracundúmque significat. Caperata, & rugis cõtracta, in medio tamẽ decliuior, vnà cũ duabus optimis virtutibus, videlicet, magnanimitate, & ingenio pessimum vitium habet crudelitatẽ. Prægrandis, rotunda, depilis audacẽ, & mendacem. Oblonga, cũ oblonga facie, mento tenui, crudelitatem, & tyrannidem. Confusa & timida nimia vultus pin-

guedine instabilem, phlegmaticum, crassum, hebetem. Hæc summatim, & sub compendio, quantum ad Astrologiam, satis est.

De iudicio superciliorum.

CAP. II.

ET supercilia ipsa in prouerbium abierũt, vt qui cristas erigit, volueritq; super alios efferre se, superciliosus dicatur, quod non multũ abludit à vero. Indicat enim reuera, si cõplicata & dura, vel rubea fuerint supercilia, hominẽ inuerecundũ, impudẽtem, inuidũ. Alba verò, fœmini virum, citò credulũ, stolidum. Quãquàm pessima omnium sint concreta, & quę cõtingunt se: notántq; maleficum, plagiarium, maleficiis artibus deditum. Id quod palàm ipse vidi in vetulis sagis, quę iam ad incẽdium ductæ, huiusmodi præferebãt supercilia. Quibusdam titillant, videnturq; modicum subagitare se: quod similiter audacitatis, & animositatis indiciũ est. Hirsutiora, simplicem: molliuscula plana, atque inuicem respondentía ex æquo sibi nigrantibus pilis, contemperatam complexionem, & probũ

De iudicio oculorum.

CAP. III.

SIMILI modo & probitatē oculi, & improbitatē arguūt, vel Seruatoris nostri testimonio sic in Euangelio loquētis, An quia oculus tuus nequam est, quia ego bonus sum? Et rursum. Si oculus tuus fuerit simplex, totum corpus lucidū erit. Est autem coniectura talis. Sicubi videris quempiam benedecētibus oculis prę-ditum, atq; iis vigilantibus apertis, lucidis, claris mediocribus, neque rotundis admodum: ex ipsa proportione animus metiendus integer & sanus. Quibus verò in morem vitellorum propē dent extra foramina (vt in paucis hoc conspice-

re licet) ita insigniter delyrantem portendunt crassum, & hebetem : ad hoc etiam luxuriosum, pigrum, mendacem, simplicem. Similiter si vel nimis ampli sint, aut prodigiosæ aperturæ. E diuerso profundi, inuidum, malitiosum, structorem malorum, iracundum, suspitiosum. Sic quibus compressi sunt, & velut ad scopum intendentibus, crudeles, tyrannos. Vbi verò deflaccescunt, voluunturque vltro, citróque (qui mos est eorum qui iam frontem & pudorem omnem abiecerunt) impudicos, arrogantes, instabiles, mendaces: pessimè autem omnium si citrinati fuerint atque fucati. Quibusdam distillant atque rubescunt, quod non naturã indicat, sed humiditatẽ cerebri, & phlegmatis abundantiam. De iis satis.

De iudicio Nasi.
CAP. IIII.

DE NASO Rhinocerotis, prouerbium in eos qui alios rident. Habẽt enim hoc qui naso sunt adunco, vt & ipsi facilè alios rideant. Quanquã alioqui apud Persas decori hoc sit magno, atq; eodẽ adunco prȩditum esse. Sicut illud suum Xerxen habuisse memorant historiæ Xenophontis & Plutarchi, & vsq; in hanc diem neminem subrogant ad id fastigii, nisi adprime fuerit nasutus. Ferunt & hunc fuisse audacem, derisorem, & magnanimum. Vnde augurantur, derisores & audaces esse qui huiusmodi habent, impostores, proditores, rapaces, auaros. Hoc de iis qui recuruos habent nasos, vt accipitres, & aquilæ. Qui verò cum curuitate supernè prominentiam habent, remissa nõnihil curuitudine, de iis aliud iudicium est. Hi vt plurimum liberales & magnanimi sunt, eloquẽtes & superbi. Nisi vbi illius apex fuerit exacuat9, vel acuminat9. qui quo magis acuitur, hoc amplius reddit iracundũ, seuerum, tergiuersatorem. Est autem hic maxima varietas, vt fermè nõ sit alia distinctio facierum, quàm per nasum, potissimum tamẽ discrimen in longitudine, densitate, & curuitate. De incuruis iam diximus. Oblongi, si admodum in lateribus promittentes fuerint, synceritatẽ præferunt animi, sed corpore atque castitate parum potentem continere, ad probè mentulatum, appetentẽ

coitũs, crassicies & amplitudo narium, hebetudinem adiicit, stoliditatem, amentiam, derisionem dolum, atque immoderatum appetitũ ad coitũ. In medio latus, atque nõnihil cõpressus, in summitate verò eleuatus: mendacem, proteruum, crudelem, loquacem, petulantem. Longus & vndecũnque rotũdus rapacem, & cœlitus fato quodam procliuem ad malum. Et est in colore discrimen. Vbi si liuidus sit, vel rubeus, aut sanè rubeis fibris intertextus, vel pũctulis, egregiũ indè potorem elice, ebrium, siticulosum, calido hepate, deditum luxuriæ, ex ægritudinibus verò morpheæ. Illud obiter adnotamus, de corruptis iuuenibus, & iuuenculis, si quis scire cupiat. Nam illud præcipuè ex naso cognoscitur. Cartilago quæ in apice nasi est, si secare se permiserit, atq; perinde attracto findi digitulo potest, indicium est corruptum, vel corruptam esse. Sunt & alia pleráq;, quæ quoniam ad præsens negocium minimè promouent, lubens prætereo.

❧ De oris physiognomia, & quid ex illius aspectu diuinandum sit.

CAP. V.

ORIS Physiognomiam, & labiorũ vno sermone explicabimus. Os aut magnũ est & patulũ: aut angustum. Patens, quo pręcipuè videmus insignitos Francos labrones, audacem, obstreperum, impudicum, mendacem, impostorem, luxuriosum significat, neq; me vnquã hic fefellit iudicium. Econtra angustum, retentorem arcanorum, modestum, sobrium, pudicum, timidum, & largum. Fœtulentiam anhelitus, vel dentium. Medicorum scholæ dimittimus, quæ ab illis & copiosius, & eruditius explicantur. Illud experientia compertũ est, tenuibus labiis lo-

quaces esse,& eloquentes,garrulos,sagaces,prudentes,& ingeniosos. Prægrandibus autē labris, & quibus dependet labiū inferius, adeò vt emineant dentes,bardos,stupidos,indociles, impuros,luxuriosos,inconstantes,& malos.

De physiognomia linguæ & dentium.

CAP. VI.

LINGVA pusillum quidē membrū, sed magna iactās,incurabile malū,plena veneno mortifero,& eo pestilentior,quod neq; ex physiognomia, neque aliunde peruestigari satis potest. Vtcūq; animaduertatur in eam, rarò sui similis est,nisi quantum balbutiem attinet & eloquentiā.Balbutiem efficiunt grossæ,immoderatæ,prælongæ.E regione tenues,acuminatæ,limatæ viperarum more,eloquentiam,astutiam,&

calliditatẽ præ ſe ferunt. Tametſi hic aliud fingant. Aſtrologi, non linguæ vitio tribuentes balbutiem, ſed Mercurio euerſo, & eo retrogrado. Sed hæc aliâs. Dentiũ eadem ratio eſt. Hi ſi ſpiſſi ſint & canini: ex ipſo robore vitam longuã præſagiunt, neq; video quid hic multis ſit opus. cernere enim eſt decrepitos iam, qui nihil vnquam moleſtiæ perpeſſi in dentibus ſunt. E conuerſo marcidi, vacillãtes, rancidi, minuti, breuitatẽ vitæ, caloris abundantiam, noxium humorem: huiuſmodi ſunt ferme cholericorum. Aliqui quo ad animum nihil videntur mutare, quod quidẽ obſeruatũ ſit. Vbi diſlocati fuerint, aut extra ſeriem ſtantes, videntur nebulonem indicare, loquutuleium, inſolentẽ, pompoſum, & inſtabilẽ.

De Mento. CAP. VII.

DE Mento video cōuenire Philosophos: vt sicut nasus recuruus, siue aduncus, vel præacutus, semper iram, superbiā, & tyrānidem notat: ita & mentum significare aiunt acutum. Illud verò non possum non exponere in lucem: qui membris aliquibus mutilati sunt, quòd ab illorum commeirio temperemus: ab iis inquā qui membris aliquot orbati sunt per naturā, nō arte vel maleficio. Et quanquam fortasse curiosum, vel superstitiosum id esse videatur, proditū tamen est ab sapientissimis viris, è quib9 hæc decerpsimus, à Galeno, Hippocrate, & ab iis etiam, quibus malè propitia fortuna est: verbi gratia, quibus mutilati sunt oculi, nares, os, pedes, mànus, & altero claudicant pede: vel de quibus constat, quod Saturnici sunt. Superstitiosum inquā videbitur, quod dico, sed tamen quod verum est dico, & audacter dico. Dissentiunt sibi inuicem Saturnici & Iouiales, Martiales & Venerei. videas id in hominum conuentibus, & cōciliabulis. Videtur autem nescio quid aliud interuenire: cū reuera nihil sit aliud, quàm Planetarū repugnantia, & aspectuū infelicitas. Frigidus est Saturnus & siccus, Iuppiter calidus & humidus. Atqui iam potest fieri, caliditas & frigiditas vt sibi nō repugnent? Rursum Saturnus pigros efficit, & tenaces, & tardos, solitarios, malos, intractabiles: Iuppiter humanos, flexibiles, dociles, benignos. Quod igitur in Planetarum qualitatibus est, id pro rerum & ingeniorum inclinatione atque in-

fluentia efficit in illis Planetarum qualitas. Quis horum igitur ingenia cōponet: aut quis hic extricabit se: At qui id iam ex Astrologia didicit, nouit quid cuiq; donandum sit, vt quisq; tractandus est, poteritq; ex suis affectibus remittere interdum aliquid. vt Venus, qui ipsa natura cum Marte non stat, sua tamen mollitiæ alterius temperat seuitiam. De signatis illud nullibi non celebratissimum est, quod Aristoteli tribuunt, cauendum esse ab his quos natura signauit. Saturnicorum meminit & eleganter doctissimus Marsilius Ficinus libro tertio, de vita cœlitus cōparanda. Eius verba sic habent. Saturnini euadunt immundi quidem, ignari, inuidi, tristes, dæmonibus immundis expositi: quorũ commerciũ procul effugito. Nam Saturni quidem venenum alibi sopitum latet, ceu sulphur à flamma remotũ: in viuentibus verò corporibus sæpè flagrat, atque vt sulphur accensum, non comburit solum, sed etiam vapore noxio omnia circum implet, atq; inficit appropinquantes, &c. Ita etiã Iouiales præsente tali aliquo signato infelices euadunt. Hactenus Marsilius. Apollonium Thianæum fama est, in Epheso deprehendisse Saturnium senem, qui sola præsentia sua totam vrbẽ infecerit pestilentia. Hæc cum copiosè ab eodem viro sapientissimo tractata sint, cætera sollicito lectori relinquimus, nobis sat esse indicasse authorem.

De capillis,& aliis accidentibus.

CAP. VIII.

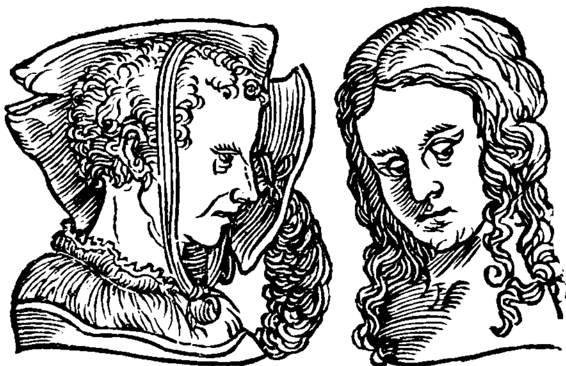

CAPILLORVM physiognomiam ita rectè describemus,si primũ illorũ naturã adsignauerimus. Nõ sunt aliud capilli quàm vapor calidus & siccus ab aëre circũstante inden satus & siccatus. Qua finitione id in primis palã fit,senes & Saturnicos debiles esse,ideò ob perpetuum in viribus gelu.Cholericos item hirsutos, comatos,propter calorem, & adustos humores. Nisi in quibus nimium calor ille abũdat . Quòd autem crispi sunt quidã,& retorti, id poris adscribunt medici, qui præfracti comam quoq; sic disponunt.Subinde feramus nunc iudicium. Cæ

ſaries plana, molliculа, tenuis, mollem, timidū, remiſſum, pacificum indicat. Tenax & groſſa, audacem, robuſtum, fallacem, fortunatū. Sunt quibus frons capillatior eſt, & tēpora hirſuta, iis tribuemus luxuriam, vanitatē arrogantiam. Criſpitudini tamen ſi accedat durities, ſemper ignauiā ingenii præ ſe fert. Quæ verò in angulis tēporū in morē cornu effertur criſpa, & galeata, vel criſtata, præ cæteris hominibus graui alicui vitio implexum & deditum: rubeam habentē ſimiliter, ſed quod nemini non compertum habetur. Illa optima eſt, quæ candenti quodā nigrore nigreſcit. De iis pronunciandū, quòd prudentes ſunt & cogitabundi, fideles probi: pariter & alba, flaua, glauca, vel ſubalbida. Illud ex medicorū decretis obiter etiam adiiciendum cenſemus: quibus præmaturi ſubcreſcunt cani in iuuenta, eſſe incontinentes, impudicos, & inſtabiles. Præterea & illud traditū ab Alexādro Aphrodiſæo, quod humor ille qui maſculis in comā reſoluitur, mulieribus conuertitur in menſtruum, vel in lac, ſi cōceperint. Et quibus barbitium ſuccreſcit has quoq; viragines dicimus, certi quod coitus ſunt appetentiſſimæ.

De Physiognomia faciei.

CAP. IX.

EX TOT hominum faciebus an non mirum videtur tibi, quod vix duo sibi cōueniunt? Quo fit etiā, vt ne hic tardi certa coniectura possit. Quis enim poterit omniū animos scrutari? Si quis tamē curiosior fuerit, habet ad id colorem, & proportionem. Colorum enim extrema vel temperamenta vt in picturis præstant, ita in faciebus vel bonitatē arguunt, vel malitiam. Rubeus nulli nō suspectus est, etiam ex prouerbio, complexionem indicans calidam. Illaudatus & liuidus, vel plumbeus, præter Saturnicam inclinationem & atram bilem, etiam pessimas ani-

mi affectiones significans, vtputa inuidiam, irã, rancorem, machinationes, insidias. Albus fœmineus, mollis, frigidus, frigidum quoque & mollem efficit. Præterquam vbi albedini quædam rudebo sanguinea interposita est, eã cernere est in sanguineis: hic inter omnes non solum laudatissimus est, sed honestis etiam rebus occupatum efficit, & ad omnia idoneum. De ipsa verò proportione hoc tene. Aut oblonga facies est, pro-

minentibus hincinde maxillarum ossibus, & hominem diuinabis audacem, superbum, iniuriosum, rixosum, fallacem. Aut mediocris, non macilenta admodum, neq; præpinguis, aptũ significat ad omnia. Carnosa, pigrum, phlegmaticum, tardum, lẽtum, timidum, venereum, instabilem, præsumptuosum: & qúo maior acccessrit crassi-

cies,hoc hebetiorē reddit,& intractabilem. Macilenta verò modiocris,ingeniosum,studiosum, prudentem.Inflationes verò maxillarum,nō accedente carne,aliud præsagiunt. Nempe epilentiam,& regium morbum. Pallida nusquam probatur.Crocea, quæ tamen ex natura crocea non est,aut icteritiam,aut opilationē splenis,aut inundationem fellis & choleræ.Medicorum sententia,nunquam ad sexagesimum annum prouehuntur huiusmodi. Cætera quia triuialia sunt libenter dissimulamus.

De physiognomia Aurium. CAP. X.

AVRES tametsi ad prospectum nō veniant quibusdā,tamen patulæ,oblōgæ,& asininæ sunt,& ex naturis poti9 animalis me-

tiuntur quam aliunde. Auriti in morem asinorum, ignauos significãt, & asininis moribus. Succincti & minusculis auribus, vt simiæ, instabiles, & fallaces,

De physiognomia capitis. CAP. XI.

AN omnia illa si sumas inuicẽ, os, mentu, labia, capillos, frontẽ oculos, tempora, caput cõstituunt, aut prodigiosę magnitudinis, aut exile. Supernè acuminatum, instabilem, bardum, indocilem, hebetem, inuidũ significat. Rotundum mediocri mole, ingeniosum, sagacem, astutum, bonæ memoriæ. Rursum exile, & gurgulione nõ admodũ oblonga, sensatũ, prudentem, doctũ. Vel exiguum caput, & prælongũ collum, infortunatum, debilem insipientem.

De colore totius capitis & corporis. CAP. XII.

ET quod de mẽbris dixim9, idẽ de toto corpore sentiendũ putamus. Corpusculum ipsum si tactu expẽderis, licebit in prõptu dignoscere qualitatem vel complexionẽ. Delicata & gracili :, bene curata cuticula, & carne molli, maximè si ruboris nonnihil accedat in genis, sanguinis dominium significat. Alba, carnosa, mollia, phlegma. Fusca, subrubicunda, choleram.

Nigra,ſubnigra,pallida,vel ſub pallida, melancholiam,vel aduſtam choleram.Sic ſi rugoſa,neruoſa & calloſa cutis ſit,identidem cholerã Gracilia,tenuia,alba,phlegma,imbecillitatem,&huiuſmodi.

De brachiis. CAP. III.

DE Brachiis nullum negotium eſt:neminē tam eſſe craſſæ mineruæ puto,qui nō protin9robuſtos ac fortes iudicet,quib9neruoſa vel carnoſa ſunt brachia: cū his potiſſimū conſtent robur & vires corporis. Prǽterquã vbi carnoſa cute , nerui non adeò varii & multiplices ſunt.huiuſmodi ſunt phlegmatici & ſanguinei,procliues ad ignauiam . Portentoſè prolixa, audaciam,fortitudinem, ignobilitatem, & cum hoc vitam breuem ſignificant . Curua reſpectu ſtaturæ,vel molis corporeæ,ingratos, impudentes,auaros,obtrectatores,inuidos, ſuꝑbos,haud multum diſcrepantes ab iis , quibus piloſa brachia ſunt,quos ſimiliter petulantes,venereos,vafros,aſtutos,inſtabiles,& verboſos pronunciare oportebit.

De pectore & costis.

CAP. XIIII.

LEONIS non robur modò, ſed & audaciam ex pectore maximè diiudicãt, qui naturas animalium deſcripſerunt. Ex eadem conie ctura & fortem hominem & audacem dicimus, cui pectus ſit & prominens, luxurioſum, procacem, laſciuientem in verbis, ſuperbum, iracundum, tenacem. Cui verò hirſutum & quadam pi lorum ſilua obductum eſt, cholericum indicat hominem, cum ſuis proprietatibus. Recaluum, frigus & phlegma ſignificat. Vnde quibus in gib bum eleuatum inæquale erit pectus altera parte, hos deprehẽdim9 fallaces, inſidiatores, & ad peſ ſima procliues, martiales, vanos, hypocritas. Ita

quibus supernè vsquæ guttur rubet pectus, com perimus iracundos,contentiosos,præsumptuosos,arrogantes,inconstantes,timidos tamen. Illud tamen optimum esse decernunt, quod planum, quodq; carnosum mediocre & depile est. nam est indicium hoc discreti,prudentis,& bonorum naturalium. Et ne quid etiã,quod ad medicinam spectat,relinquamus intactũ,aliud quoque non indignum scitu est,quibus minuta sunt corda,cæteris esse cordatiores:quòd spiritus illi impellentes vitales,in minuto membro præsentiores sibi sunt,quàm in prægrãdibus, vbi facilè disperguntur.

De physiognomia manus.
CAP. XV.

MAnuum Physiognomiã, quoniã abũdè descripsimus in libro nostro de Chiromantia,istuc remittimus lectorem.

De Ventre, Dorso,& Iliis.
CAP. XVI.

NON multum negotium est,etiam è ventre iudicare qualis quisq; sit, atq; itẽ è tergo, & iliis. Sunt enim hæc non minima corporis mẽbra. Sed quæ hæc sint audiamus. Venter pilosus,& vmbilico tenus hirsutus,cũ primus luxuriosum significat:deinde audacem,atq; magnanimum,prudentem,intelligentem,studiosum,solertem,alioqui tardè fortunatũ. Macer & tenuis,

calidam atque cholericam complexionem nonnunquam etiam melancholicã indicant complexionem. Vt plurimũ qui adiposos habẽt & crassos ventres, ingenio quoque nõ multum valent, illud iam crebra experientia cõpertum est. Tergum illud laudatius est, quod amplũ & robustũ est, indicium etiam fortis & robusti hominis. A gibbosis & recuruis quidam cauendum suadent: quod præ cæteris insigni aliquo scelere pręstant, maximè detractione & inuidia. Coxæ idem indicãt fermè, si crassæ sint & carnosæ, quod carnosæ suræ & pedes, nempe audacem & fortem. Eadem ratio quorum crura neruosa sunt, macra tenuia, exilia, nemo nõ videt imbecillitatis esse indicia. Impotentiæ illud vel maximum argumentũ existimant, si depiles sint pedes: e diuerso incõtinentiæ, audaciæ, si quàm maxime hirsuti sint. Ita quibus duri sunt, hebetes & obtusos: quibus verò molles, leues, leuia atque mollia quoq; ingenia. De mulieribus hoc obseruatum habent: vt quibus prælongi sunt pedes, hæ ad procreationẽ liberorũ sint aptiores. Aiunt enim, generandi appetitum potissimum decerni in pedibus: & in muliere vuluæ signum esse pedem: id quod asserere videtur Albertus in libro quem inscripsit de Arcanis mulierum, videlicet, mensuram medii pedis, neque omnino etiam malè. Lego enim apud alios scriptum, qui è medicorum sunt cohorte, nisi calefactis pedibus, vix quempiam posse concumbere.

De tota hominis ſtatura.
CAP. XVII.

LIcebit & ex ſtatura iudicare. Sic enim ꝓditum ex hiſtoriis legim⁹ de Maximino, qui ob inſignem ac bene portentoſam lõgitudinem pro bardo habitus eſt. Vnde etiam illud dimanauit prouerbiũ. Climacis Aegyptia, & caliga Maximini. Quanquam quid de hoc attinet citare aliquid? cum paſſum videamus omnes eos qui tam prodigioſæ longitudinis ſunt, parum, vel nihil omnino ſapere, atq; id potiſſimum, ſi macro fuerint & oblõgo corpore, extẽto & ciconiano collo. Huiuſmodi animaduertimus quoſdam in aula Friderici tertii, & Caroli Imperatorum, ad miraculum macilentos & proceros, ſuſpiciendæ amentiæ & ſtoliditatis. Neq; multum ab iis etiam diſtant, qui curuiter incedunt. Vnde illud irroborauit fortaſſe veteris prouerbii. Rarò vidi procerum ſapientem, & paruum humilem. Quæ verò mediocris eſt, decenter obeſa, ſimul atq; qualitatibus aliis probè inſtructa, ingenioſum, prudentem, & in rebus omnibus expeditum denotat.

Epilogus & recapitulatio totius Phyſiognomicæ artis.

Hæc quaſi præfati, vt ad ſummam reducamus omnia tametſi & ipſa quæ diximus ſufficiẽtia videri poſſint. Ad ſummã igitur, ſi metiantur à vertice vſq; ad talos omnia mẽbra, ſi pronunciandũ eſt de ſingulis, de oculis in primis. Hi quibus

contigerint humidi,lucidi,hilares, vibrãtes,huiusmodi etiam mores indicãt,nempe hilares. Sed hæc perſpicacius videri poſſunt, ſi velut in tabula è regione ſubiiciamus, quid quodlibet membrum ſignificet,id enim intendebamus. Porrò ſitum ipſum locauimus talem.

Oculi humidi,lucidi,hilares probos mores,vitã conſpicuã. Obſtipidi,defixi,ſubruffi,prægrandes,voracitatem & libidinem. Parui defixi, auaritiam. Glauci,inſidiatorẽ. Defixi,doloſum. Mobiles,ſeditioſum,ſuſpicioſum,inuidum, oſtentatorem. Ampli,ſegnes. Tremẽtes,ignauos. Micantes,vinolentos. Parui,imprudentes. Subtremuli, iniquos. Varii & parui,doloſos, adulatores. Ad naſum vergentes,venereos. Ampli,ſtillantes,mobili aſpectu,furẽtes. Aridiores,verſutos. Tremuli,impudentes. Nigri & clari,iuſtum,ſolertem,libidinoſum,ſcitum. Ambitus eorum viridis,doloſum,iniquum,furem. Humidi,mẽtis magnitudinem,integrum eloquium,rectum conſiliũ. Magni vibrantes,dementes, leues, guloſos, Sinuoſi, caui,& aridi,peruidos, proditores. Excelſi,ampli,lucidi,puri humidi,ſolertes,ſtudioſos,amatores. Fluidi,lachrymoſi non ex ægritudine,ſtultos. Caligantes & aridi,peruidos. Vibrantes ampli,humidi,lucidi,intelligentes,ſublimes,violẽtos,magnanimos,iactabundos. Nigri & reſplendentes,timidos,peſſimos. Circunturgentes,crudos,guloſos,inamabiles. Puſilli & caui,cupidos, inſidiatores. Hilares,iuſtos, Procliues ad riſum,

humanos,pios. Humidi,boni consilii. Tristes & humiles,vel humidi,studiosos. Cum ciliis recedentibus,amabiles. Conniuentes,insidiatores,fures. Lippi,libidinosos. Portensis superciliis,effœminatos. Lusitantes ciliis,adulteros.

Frons angusta,stolidum. Longa, docilē. Sublata,turgida, rotunda, versutum, tergiuersum. Rugosa,curis oneratum. Rotunda inuidum,& dolosum. Ampla,largum,liberalem.

Supercilia pilosa,balbutiem. Protensa ad tempora,immunditiem.

Facies plana,litigiosum. Carens tumore,iniuriosum,immundum. Macilentior,sapientē. Carnosa,docilem. Tristis,stultum,prudentiam.

Aures patulæ, insensatū. Vastæ, imprudentē. Paruæ,stultum. Quadrangulæ eruditum.

Nasus acutus,iracundum. Crassus & humilis, malis moribus. Vergens ad os, honestum fortē, docilem. Magnus,bonum. Paruus, deceptorem. Simus,libidinosum.

Nares solidæ, fortitudinem. Rotundæ,timorem. Diductæ,alacrem. Angustæ & rotundæ,stultum.

Os latum,bellicosum audacem. Vastū prominente labio superiore,voracem,impium,loquacem,temerarium,ineptum,crudum.

Labra exilia,tenuia,subtilia,eloquentē. Subtilia in ore minuto,effœminatū. Carnosa,stultū. Quibus canini dentes labra extollunt, cōtumeliosos,parum fidos.

Gurgulio asper,nugacem,inanem.

Ceruix longa,exilis,timidum,malis moribus. Crassa,longa,furiosum,timidũ,pertinacẽ. Mediocris,docilem,robustum,virtuosum. Crassa, rudes,barbaros,difficiles. Aspera cõtumeliosũ. Curta,temerarium.Incurua,incuriosum,auarũ. Flexa in dextrum,temperatum.In sinistrum flexa,ganeonem,stultum.

Pectus ingens,laudatum.Amplum,magnanimitatem,audaciam,probitatem.Paruũ, timidũ. Corpulentum,inhumanum,crudelem.

Mammæ pendentes à pectore,violentum.

Venter magnus,indiscretũ,stolidum, superbum,luxuriosum.Strictus amplo pectore,intelligentem,consiliarium.

Tergum latum,generosum.Mediocritas tergi & pectoris,laudabilem.Incuruum,parcum,auarum.

Brachia prælonga,audaciã,probitatẽ,robur. Succincta,seminarium discordiæ,libidinem.

Manus curtæ,admodum crassum,rudem.Pingues cum digitis,furaces.Paruę,versutos.

Pedes carnosi,fatuitatẽ. Parui, leues,duritiẽ.

Tibiæ subtiles,ignorantiã.Grossæ,audaciam, fortitudinem.Latæ,fortitudinem. Neruosæ robur.Curtæ & pingues,immanitatem,Gibbosæ & cauæ infernè,malos homines ostendunt.Molles, turgidæ,moratos.

Suræ crassæ & curtæ,asperum calcaneum.Pinguia crura, futuram insaniam ostendunt.

¶Hæ ſunt in Phyſiognomicam artem introductiones breuiuſculę, quibus adiutus quilibet ingenia hominum diiudicare poteſt. Neq; me fugit eandem fermè fabulam egiſſe Ariſtotelem, Medicos, Vallam, atque alios quamplures. Non minuit hoc noſtrum conatum, vel honorẽ. Id præſtitimus quòd potuimus, vel illorum etiam adiuti opera. Quòd ſi dentibus ſuis roſerit nos caninis quiſpiam: ſciat non commentarios ſcripſiſſe nos, ſed compendium, atque ita finis eſto.

PERI AXIOMATA DE FACIEbus Signorum, quid in vnaquáq; domo efficiat in natis Sol.

LIB. ordine Tertius.

PRAEFATIO.

CVM in diſciplinas Aſtrologicas inducere atq; imbuere decreuerim⁹ ſtudioſos, ſintque multa quæ circa hæc obſeruari oporteat poſt domorũ ſitum, & iudicia horoſcoporũ, id iam reliquum eſt, de faciebus cognoſcere ſignorum, quid ſingulis in gradibus efficiãt. Nam aliam ac aliam Sol, atque cæteri Planetæ in gradibus & faciebus habent operationem, diuiſa enim, aliud in prima, aliud in ſecũda, aliud in tertia agunt facie. Quòd vt intelligas, quodlibet ſignum in triginta gradus partiuntur, Triginta hi

gradus si in tres partes secentur. Prima series vsque ad decem, primam faciem tenet. Deinde ab decē vsq; ad viginti, quicquid interuenit, secunda dicitur. Residuū vsque ad triginta, tertia: atq; in hunc modum supputandum est cum reliquis signis Hi gradus, quo magis ac magis augescunt, tanto in vigore, præcipuè in vltimis facieb9 decrescunt, fiuntq; remissiores in fine, quàm vel in initio, vel medio exeiterunt. Hæc atq; alia breuiter adnotauimus ex Abraham, Hali, Alcabitio, mico, &c. Quòd si iterum Zoilus quispiam obganniat nobis, cur hęc ad nostra traham9. Huic respondemus, viros illos doctissimos, nō omnia edocenter scripsisse, quæ consummatum possint efficere Astrologum: verùm magis sui admonendi, quàm aliorum docendi gratia. Atque his ita prælibatis, ad Arietem progredimur.

Sol in Ariete.

SOL igitur in Ariete, quod primum signum est inter reliqua signa duodecim, in primis decem gradibus editos in lucem, facit cōmuniter subruffos, simios, ventre exili & angusto, macilentos, atq; signatos in sinistro pede vel cubito: amicos habentes plurimos, odientes malum, prosequentes quod optimum est.

In secunda facie, id est, à decimo gradu Arietis, vsq; ad vigesimum, facit nigrum, qui nigrior tamen non in vitium reputatur, sed in venustatē & maximam ciuilitatem. Temperatę quoq; qualitatis, & iracundum, suspitiosum, fraudulentū

cordatum, ſeptum inimicis pluribus, qui hunc venantur ad mortem.

In tertia facie, interdum ruffum, croceo, permixtum colore, ſolitarium, meditantē inſidias, & fraudes frequenter.

Sol in Tauro. ♉

NATVM in prima facie, nauum facit, & pręgrandibus aliquando oculis, labronem, ſignatum in ceruice, verum, feſtiuum admodum, in delitiis ſemper occupatum.

In ſecunda facie laſciuū, libidinoſum, ſed nō vſqueadeò vt in prima ſigni facie, vagabundum tamen atque mutabilem.

In tertia facie frigidiorē complexione: propter Saturnum, qui hāc vltimā faciem poſſidet. Gignit & aurium, ventris, ac crurium dolores.

Sol in Geminis. ♊

SI cui in prima facie Geminorum ceciderit natiuitas, faciūt moderatę ſtaturę corpore pulchro, membris omnibus benè compoſitis: ſignatū in capite, vel genubus: manſuetum etiam, laborioſum, & ab mulieribus diſſortunatum, ac cōmuniter ſterilem.

In ſecunda facie minuūt ſtaturā, addūt nigredinē, ſignant in cubito, in genitalib9, & quod in aliis diminutū videtur, in eloquētia reparatur.

In tertia, deficientib9 gradibus, decreſcere faciunt, & in natis probitatē, & debitam membrorum proportionem: faciunt inſenſatum, & nugarum diſſeminatorem.

Sol in Cancro.

NATVM in decem gradibus primis, corpore & pilis decentem facit, strictis superciliis, eruditi ingenii, signatũ in brachio dextro, & cruribus: præterea animam influit bonam, & amicorum copiam.

In secunda autem facie ruffo capillitio, breui statura, imberbem, signatum in oculis.

In tertia facie crassum, hebetem, pilosum superciliis, pruriginosum, facie quasi insufflatum.

Sol in Leone.

SIC in prima facie vitæ donatũ, corpusculo venusto facit, rubicũdo colore, modico permixto albore, variegatis oculis, corpore recto, pedibus autem morbidis, præcipuè in senio, fama atque egregiis factis agnitum pluribus, simplicem, dilectum ab Regibus & Principibus terræ.

In secunda facie pectore lato, testiculis & mẽbris gracilibus, cordatum & honorabilem.

In tertia facie statura breuem, colore roseo, permixto etiam albore, obnoxium etiam multis ægritudinibus, scortatorem, & mulierũ amatorẽ

Sol in Virgine.

FACIT natum decẽti statura Sol, possidente virgine primam faciem, corpore procero, facie pulchra, sciolum, acutum, prudentem, crispo capillitio, cynędum, comatulum, arguta & sonora voce, multarum artium peritum, sed infœcundum in procreandis liberis.

Sub secũda facie, similiter facie venusta, paruis

oculis,pulchro naſo, religioſum,doctũ, probũ, integrum,& laudis cupidiſſimum.

Sub tertia tamen facie ſimplicem, pulchrum, docilem,ſenſatum,prudentem,bonum.

Sol in Libra.

NATVM facit(cum ſit ſignũ humanæ formæ) pulchra facie,ſimplicem, laborioſum, modeſtũ, ſauciandum aliquando in capite.

In ſecunda facie ſimiliter facie pulchra, ſed oculis lippeis interdũ, vel petis:nam vitium aliquod illis inerit.

In tertia facie honorabilẽ, obſeruandũ, pulchrũ:in extremo verò nullius,vel certè vtriuſq; ſexus:caueat ne toxicum quippiam accipiat.

Sol in Scorpione. ♏

SOL in Scorpione facit difformem, in capite vel ſcapulis ſignatũ,vel in ſiniſtro pede,vel brachio amplo pectore, in proferendis ſalibus lepidum, ſobrium,vel diſcretum.

In ſecunda facie, capite magno, multiloquũ, ſignatum in genubus,vel tergo.

In tertia, ſtatura puſillum, contortis oculis, comedonem,& ſcortatorem.

Sol in Sagittario, ♐

FACIT decorum aſpectu,proceræ ſtaturæ, aulicum ſtudioſum bonarum rerum.

In ſecunda facie ſtatura decenti, aſpectu pulchro,croceóq;, ſuperciliis conſperſis ſignatũ in pectore.

In tertia facie,procerũ,pulchrũ,lato & patẽti

pectorè,signatum in pectore & pede.

Sol in Capricorno. ♑

FACIT pectore aliquando amplo,tenerum,statura competenti, sed aliquantulum nigra, signatũ notula in cubito,vel pectore astutum.

In secunda facie pulchrum,signatum brachio sinistro,si natiuitas fuerit nocturna,malitiosum naribus prælongis,ingenio acuto.

In tertia facie corpore venusto,facie citrina, signatum in brachio,vel genu. Iracundum,amabilem,amatorem mulierum.

Sol in Aquario. ♒

SOL in prima facie Aquarii facit corpore & facie formosum,signatũ vel in pectore, vel in sinistro pede,benignum affabilem , tractabilẽ apud homines.

Sub secunda facie facit oblongum, rubea facie,signatum in tergo,vel in cubito,tribulationibus variis obnoxium.

Sub tertia facie statura breui, vultu roseo, signatum sub cubito, amatorem mulierum. Qui autem in postremo gradu natus fuerit, hunc nõ solum in proportione corporis,sed in omnibus etiam actibus cæteris faciet disconuenientem.

Sol in Piscibus inueneus. ♓

FACIT corpore mollẽ,albũ,pectore amplo,barbitio decenti,pulchra fronte,clara cute, oculis patentibus & pulchris carnosum,atq; honestũ.

In secunda facie statura breui,æquali nigranti barba,parum hirsutum,agilem,lætum.

In tertia facie in membris omnib9 decorum, venustum: dat & vocis clangorem.

HOC dignũ item notatu indicauimus: quod certa signa sunt, siue formæ, quæ ad magnitudinem etiam in artificiali Astrologia tendunt. vt Leo, Virgo, & Sagittarius. Quædã ad diminutionem. vt Pisces, Cancer, & Capricornus. Et quod est à principio signorum Arietis, Leonis, & Tauri, faciunt tendere corpora ad grossitiem & fortitudinem: & fines eorum ad macredinem tendunt, & debilitatem. Similiter Gemini, Scorpio, & Sagitrarii principia ad macredinẽ & debilitatem, & fines dictorum signorum ad grossitiem & fortitudinem.

Sed Virgo, Libra, & Sagittarius ad æqualitatẽ ad bonam proportionem. Taurus verò, Scorpius & pisces, vt Heli inquit, tendere faciunt ad diuersam proportionem corporis. Nati etiam in die, lympidiores sunt illis qui in nocte nascũtnr nox nanq; adiuuat Planetas nigredinem & obscuritatem significantes: imò Epilentici erunt, in quorum natiuitatibus Lunacum Mercurio est, nec vnum ex illis complectitur ascẽdens in hora natiuitatis: & si cum hoc Saturnus fuerit in angulo in diurna, vel Mars in nocturna natiuitate. Amentes autem eodem modo sunt, propter Saturnum in angulis ĩ nocturna, & in diuturna. Et maximè cum Cancer, Virgo, vel pisces in angulis reperti fuerint. Et cum Saturnus in domo luminarium, id est, Cancro, vel Leone fuerit, passionem

oculorum ſemper innuit.

Signa ſignificantia puſtulas,lepram,maculas rubeas,prurigines,impetigines,ſurditatem,balbutiem,caluitiem,paucam barbam, ſunt Aries, Cancer,Scorpius,Capricornus,& Piſces.

Signa multorum filiorum ſunt Cancer,Scorpius,& Piſces.

Signa ſignificantia honeſtatem mulierũ,& religionum , & eorum probitatem , ſunt Taurus, Leo,& Aquarius.

Signa rationabilia ſunt , Gemini , Virgo , Libra , prima pars Sagittarii , & omnes partes Aquarii.

Iracundiæ ſigna ſunt & acuitatis, Aries, Leo, Scorpio.

Signa vociferantia , & fortes voces habentia ſunt,Gemini,Virgo,& Libra.voce verò carentia ſunt,Canc er,Scorpius,& Piſces.

Planetæ qui dãt diuitias,ſunt tres,ſcilicet,Iupiter,Sol,atque Venus.Sol etiam prudentiã,Mercurius eloquentiam lagitur. Venus verò loquelæ ornatum.

Tria ſunt ſigna orientalia. Aries eſt orientis, Leo ſecũda eius triplicitas,& ſiniſtra pars orientis,Sagittarius eſt dextra pars orientis,

Capricornus,eſt cor meridiei,Taurus ſiniſtra, Virgo dextra pars diei.

Libra eſt cor occidẽtis,Aquarius ſiniſtra,Gemini verò dextra pars occidentis.

Cancer eſt cor ſeptẽtrionis, Scorpius ſiniſtra, Piſces poſtremò dextra par ſeptẽtrionis, Ex iis ſi iam ſcire volueris, ad quid nam conferat talis ſignorũ reſpectus & diſpotio, id breuiter ſic accipe. Dicimus tria eſſe ſigna orientalia, tria ad meridiem, tria ad aquilonẽ, & tria ad occidentem. Orientia cõferunt nobis, ſi iis iam orientibus, & perſiſtente in iis Sole, ad eam partem locemus, cõſtituamus, dirigamúſq; ea quæ facturi ſumus: nempe ad lectus, grabata. Veluti ſi vitã velimus viuere ſanam, leuiter indormire, reſperari in liberis, ſi adfuerit vxor: Item ſi ſuccedere cupimus empturi aliquid vel vendituri, contractu: ſi horis, aut cõmodi ſperamus quippiam, aut ſi quid eſt huiuſmodi: totum ad eam plagam faciamus qua ſigna ad prædicta reſpicitur. Sicut e conuerſò, ſi formidamus ne malè ſuccedat aliquid illorum, vitanda ſunt ſigna contraria. In hunc modum iudicare licebit de reliquis. Verum etiam id obiter deſcripſimus, quando mentionem fecimus de qualitate & natura domorum.

Sic copioſè, & non minus tamen ſuccinctè habes Facierum, atque aliorum ſignorum, ſiue imaginum naturas. Neque video, quomodo aliquis ſuccinctius has tradere poſſet: & ſi ꝓlixis ambagibus hic diu immoremur, non vſqueadeò magnus fructus eſt. Vtcunq; enim ad Aſtrologiã ꝓmouent, non ſic tamẽ magna ſunt, vt in iis prora ſit conſtituenda & puppis. Neſciri commodè non poſſunt, ſed ſic tamen cum moderamine di

ſcenda ſunt, ne iis iam ſcitis, protinus Aſtrologũ eſſe ſe quis exiſtimet, vt ii etiam perſuadent qui eius ſcientiæ principes ſunt. Quamobrem de modeſtia commonefacio te quicunque es, qui ad eã artem videris eſſe propenſior, ne quid hic pręcipitanter agas, neque actu tam relata in medium alicuius natiuitate iudiciũ proferas. Tam multa ſunt quę fallere nos poſſunt. Nẽpe hominis prudentia, diſpenſatio Dei, fallax iudicium. Verbi cauſa: fieri poteſt, vt in ariete natus aliquis, vehementer iracundus ſit: atq; idem librata ſecum vitii turpitudine, iram ipſam moderetur & ſupprimat: ego verò hũc iudicarem iracundum, quis nõ hic me rideret? Inclinent licet natura & fatũ, ita tamen tẽperanda ſententia eſt, vt niſi proſpectis adamuſsim omnibus, facilè hãc non præcipites. Si quid aliud agis, ſcito nõ ſolum veri nihil prędicere te, ſed etiam ludibrio futurum omnibus hominibus. Hæc paſsim inculco, quòd ſciã quoſdam turpiſſimè hic lapſos, quòd veluti ſecuri iã ſedecim pedibus, quòd aiunt, figebant à ſcopo.

Finis LIB. Tertii.

CANONES QVIDAM SVPER ægritudinibus, quibus modis succurrendũ ægris ſit ex aſpectu Signorum. LIB. ordine Quartus.

PRAEFATIO.

TVLTVM hæc medicorum vulgus quod noſtro ſeculo ſic videmus inſoleſcere, atq; imponere nobis purpura ſua, cum ſibi ab authoribus ſuis Præceptũ ſciant, vt abſq; Aſtrorum conſilio nulli medicetur: & tam longè ab medicina eſt, qui Aſtrologiæ ignarus eſt, vt non medicus dici debeat, ſed & impoſtor: tamen eo nunc ventum eſt, vt è centum vix vnum aut alterum reperias, qui verè ſciat diiudicare, quo tempore quælibet medicina adhibẽda ſit. Quod forſtaſſè mirum non eſt. Quid enim illis ocium eſſet, in Aſtrologia occupare ſe, quibus ocium nõ eſt, vt Galenum ſuum legant, & Hippocratem: ſed ex tumultu agunt omnia, ac pręſcriptis quibuſdam receptulis? Vidimus quendam apud Maguntiacos non vulgarem, dixiſſes tertium Catonem, vel Galenum alterum, ſi quid ad artem faceret purpura. Hic cũ eſſet longè craſſiſſim9, duobus vtebatur receptis: quę neſcio è quibus ſuxerat chartis. inerat illis hellebori 35. vel tãtundẽ ſcãmoneæ ad laxandum aluum, hæc alternatim

ministrabat, non habita ratione vel complexionis, vel ægritudinis: atque iis nugis tantum ad se corrasit numerorum, vt functus iam vita, aureorum relinqueret post se tria millia. Summam artis in eo collocabat, vt solueret aluum. Tantũ in re medica valet purpura, & caperata frons. Hos neque monebimus, neque in viam reuocabimus homines crassos, & qui contemnunt etiam discere. Cæterũ aliis, qui tuturi medici sunt, iis regulas præscribemus aliquot: vt missis veteribus nugis, discant è supernis consulere ægrotis. Compertum est enim quã sæpissimè, quod plures medici cũ maximis ac potentissimis pharmacis nõ potuerunt, id simplici herbula perfecisse Astrologum, obseruata signorum accessu & recessu. Totum hoc, quicquid est, in Canones partiti sumus.

CANONES.

CANON primus. Quatuor signa sunt quæ interiora respiciũt hominis: medici hæc spiritualia vocant membra. Ea sunt Cancer, Leo, Virgo, Libra. Ex his autem Cancer hepar, pulmonem, & præcordia respicit. Leo stomachum, & eius orificium. Virgo ima stomachi, ventrẽ, diaphragma, & intestina. Libra lumbos, inferiora, vmbilicum.

Canon secundus. Cancer qui respicit pulmonem, ex ægritudinibus facit tussim, ptissim, pleurisim. Leo apostemata, ictericiam, febres pestilen

tiam. Virgo tumorem ventris, hydropisim, lyēteriam, colicam. Libra desynteriam, dolorem ventris: & circa spinam dorsi. Idq; si prędicta signa in eas inciderint domos quæ natura malæ sunt. Sunt autem hę. Sexta, octaua, & duodecima ab ascendente vel horoscopo.

Canon tertius. Natus in Tauro, vt plurimum veneno succūbit, maleficio, vel colica passione. Idq; in annis fatalibus, scilicet, sexto, octauo, decimooctauo, vigesimo, trigesimo secūdo, quadragesimo quarto, iuxta reuolutionem anni duodecimi ab octauo natiuitatis supputando. Cæterū quoniam guttur respicit Taurus, hunc etiam ad squinantiam referunt, & apostemata omnia, vel vlcera quę in gutture contingunt: quòd vbi bene resciuerit medicus, videat ne quid inconsultò, vel indiscrete exhibeat. Est enim hoc canonicum penè, vt peragente signum aliquod Sole, vel potius Luna, quod signum membrum respicit, ꝙ tunc lāguet in ea reuolutione, medicina ad hoc membrum nō adhibeatur: aut sic adhibeatur, nō vt sanet, sed vt foueat: ne in hoc peiorem in statū recidat, donec euolatus ex hoc signo fuerit Sol.

Canon quartus. Quibus stranguria molestia frequenter est, vel calculus, hi communiter nati sunt Sole in Ariete, vel Geminis, talémq; ægritudinem sortiuntur.

Canon quintus. Qui Pisces habuerint in exortu natiuitatis, vel in piscibꝰ nati sunt, iis timēdæ infirmitates calidæ: vtputa febres calētes, tor

siones ventris, venena, propter Libram dominũ eius in octaua domo. Imminebũt tales ægritudines, partim ab scortis, vel malis mulieribꝰ, vel aliunde, maximè in annis. 44. 65. 68. quibus non longè etiã erit ab extremo die. Hęc multa solicitudine obseruare oportebit diligentẽ medicũ. Sũt & anni Scalares: & Climacterici. vndè & septimus quisq; annus iudiciarius etiã est. Tu igitur si vitam producere velis ad senectutem, quoties septimo, vel nouenno cuilibet propinquas anno, si Marsilio Ficino vel Firmico credis, cõsule diligenter Astrologũ, vndè immineat tibi discrimen ediscito: deinde vel addito medicũ, vel prudentiam & temperantiam accersito: sic obitum etiam naturalem differri posse, cũ Astrologiæ machinis, tum præsidiis medicorum. Neque tę pigeat perquirere ab expertis medicis, quę naturaliter tua sit dieta: & ab Astrologis, quę stella vitæ faueat, & eam ad lunam compone. Idem, in principio ægritudinis respicias Solem in die, vel Lunam in nocte. si impediti fuerint, maxima cura habẽda est super ægroto. Idem timetur in ægritudinibus, cum Luna & dominus ascendẽtis fuerint in octaua, quæ mortis dicitur, impediti. nam hic desperandum erit, nisi diligentia experti medici notetur. Hæc & multa alia sollicitudine obseruare oportebit diligentem & solertem medicum.

Canon sextus. Nato in capricorno, infirmitates parit Leo in octaua, videlicet tortiões stoma

chi,pleuresim,tussim,& hepatis incensionẽ,apo stemata stomachi. Quod si in Iulio accidant hæ infirmitates,id est, quãdo in Leone versatur Sol & Luna,malum ipsum conduplicat. Porrò in curatione hic euitandi sunt dies Mercurii, ꝑpter Geminos in sexta:dies Solis, propter Leonem in octaua:dies Iouis,propter Sagittarium in duodecima domibus.

Canon septimus. Pneuripimoniam facit Cancer,Sole existente in Sagittario:similiter & ethicam, & inflationem pulmonis . Etsi Saturnus in Sagittario repertus fuerit,pedum inflationes,podagram. Saturnus in Cancro,dolorem mentulæ, & genitalium,ac testiculorum.

Canon octauus. Scorpius chiragram,sciaticã, & dolorem capitis aliquando facit. Si Saturnus in eodem,in cauillis cruciatum. Præstabitur igitur dieta talis. Nõ abluant capita dieb9 Martis: neque balneis vtantur calidis Sole in Ariete existente,ne incidant cephaliam: quod tũ capitale periculũ imminet, nempè phrenesis, vel maniæ. Et quia semper dies,mẽses, & anni mali obseruãdi sunt,his potissimum à calidis temperent. Ad subuentionem hypocondriorum dies auspicati sunt Iouis,Lunæ & Solis. Infelices Martis,& Mercurii. Respicit autem verendà Scorpius: neq; illis ergo medicandum est Sole existente in Scorp.

Canon nonus . Qui in virgine habent horoscopum,aut in Virgine nati sunt,frequenter naturalem infirmatem habent cruriũ,aut pure re-

pletos pedes, aut crura saniẽ profluentia, seu genas vomicis obsitas, vel maxillas. Similiter & vehementes capitis dolores, humoribus ex pedib9 exhalantibus ad caput: qui tamen mox sedãtur, inciso tumore, & hoc plus Saturno in Virgine natiuitatis tempore. Id si diligenter obserues, videbis naturalem esse ægritudinẽ, & plærumque ineuitabilẽ, & propterea naturali signorũ obseruatione depellenda est. Arcendi igitur huiusmodi ab balneis sunt, siue aqueis, siue sudatoriis. Quòd si omnino vitari non potest, ipsi tamen dies vitentur Saturni, & Martis, & prædicti menses & anni mali, fortius tunc, quàm alio tẽpore sua essutientibus venena. Temperent etiã ab fructibus autumnalibus.

Cano decimus. In Leone natis, infausti dies sunt Saturni & Iouis. Quod in dieta obseruandũ est. Obsunt omnia acuta & piperata illis. Insuper & nullæ propinandæ potiones sunt. Vbi verò ex Leone venerit Sol ad Capricornum, vel ad Pisces, rursum vitandi sunt saliti pisces, & diminutio sanguinis.

Canon vndecimus. Sole in Ariete existẽte, ægrotare si cœperit quis, atq; medicus fueris adhibit9 (solet hic in primis gignere capitis dolores, & scotomiam) vide ne balnea adhibeas calẽtia, vel æstuaria calida, propter Martem, & id multo amplius in Octobre, cum Scorpium possiderit Sol. Neque in dieta carnes adhibebis mutonum, arietũ, & agnorũ. Sed neque caput ablui permit-

tes die Martis, & Mercurii: quod Mercurius ſit dominus domus ſextæ, id eſt, Virginis & Mars occultè: cũ ibi gaudeat, & Scorpius in octaua: tunc ægritudinem promouent: non ſolum quia infirmitatis manſio eſt ſexta, ſed quia Virgo etiã eſt ſignum frigidum, ſiccum, terrenũ, & melancholicum. Spes tamen eſt, quia non decedet ægrotus. Etſi Scorpius, vt iam dictũ eſt, occupauerit octauam, id eſt, mortis: & quia Mars eſt domin9 eiuſdem ſigni, nihil efficit. quia nullus Planeta malus nocet in domo propria: maximè verò ne gladio pereat qui huiuſmodi eſt. Poſt conualeſcentiam præcipiendum eſt ægroto, ne Sole exiſtente in piſcibus quæ duodecima eſt ab horoſcopo, itineri ſe committat: neq; negocium ſibi faciat cũ notariis, ſcribis, ſculptorib9, aurifabris. Item ab virginibus & equis temperet Sunt enim hæc omnia, à quibus infirmitas expectatur, propter domum ſextam, quæ eſt infirmitatis, maximè in Auguſto, Sole Virginem peragrante.

Canon duodecimus. Summoperè etiã obſeruandus eſt annorum ordo ipſius ægroti. Semper enim ſeptennarius & nouennarius annorum numerus exitialis eſt: & vocantur ab Aſtrologis, vt præſcriptũ eſt, ii anni Hebdomatici, Enneatici, vel Climacterici, quod Latinè poſſunt dici Scalares. Horũ ratio hęc eſt: quòd ſẽper his annis magna fit mutatio corporis. Saturnus enim, cũ aliis annis remotus à nobis ſit, tunc Lunæ copulatur Planetarum infimo. Reſpiciendus in annorũ re-

uolutione igitur huiusmodi Planetarũ aspectus vtrũ discrimen immineat, an maliciam suã exercere possint Saturnus & Mars, qui & nouennũ respicit annum, an quosdam alios habent bene propitios sibi. Sic fiet, vt non solũ ipsam ægritudinem, sed futuram etiam mortẽ fatalem Astrologiæ machinamentis depellas.

Canon decimustertius. Semper perquirẽda est dieta ægroti. Deinde horoscopus natiuitatis. Postremo erigenda figura. Ex figura prospiciendus status Planetarum: ex statu & collatione eorundẽ in domibus effectus: itẽ infirmitatis causa, & geniture dominus: atq; sic ex oppositis qualitatibus signorum depellenda ægritudo. Id paulo pòst exemplis demonstrabimus.

Canon decimusquartus. Ex diebus etiã obseruãdus septimus, & crisis, & exinde vita vel mors diuinanda. Verum Cretici dies qui sint, ex medicorum schola petẽdum duximus. Exempla ipsa quoniam magis erudiunt, typum vnum subiècimus. Contingat fortè fortuna, quod in exordio ægritudinis Luna versetur in Ariete, quod calidum signum est & siccũ futurum est, vt pro signi sui natura succendat ægrítudinem Aries. Hic ægrotũ monere potes, vt patiens sit, remissius hunc habiturum in die septima, qua in Cancrũ demigrabit Luna. Nisi ægritudo sit furiosa. Porrò Cancer frigidus est & humidus, & quartus aspectus ad Arietem: temperabit igitur infirmitatẽ gelu suo & humore. Id si diligẽter atten-

derisnotãter deprehẽdes,atq; ſic etiã operari potes in reliquis ſignis quomodo cõfortãtur ex ſimilib9ſignis ęgritudines,&ex cõtrariis curãtur.

Canon decimuſquintus.Ita ſecundus dierum numerus,id eſt,dies decimuſquartus certum iudicium facit: quòd nunc plena eſt Luna, nõ tam propter criſim, quàm Lunæ etiam influentiam, quæ hic eſt oppoſita, quemadmodum Aries & Libra,& Taurus & Scorpio.

Canõ decimuſſextus.Habẽt & ſua ſigna medicinæ ipſæ Neq; enim indifferenter quolibet tẽpore quęq; miniſtrãda ſunt,ſed alia gargariſmatum,alia ſuffumigiorum, alia potionũ tempora ſunt: & ne prolixior ſim ſingula in vnũ canonẽ comprehendam.Luna ſi fuerit in Ariete,Leone, & Sagittario,corroborare licebit quæ in homine eſt virtutẽ attribuẽdi,retentiuam in Virgine & Tauro, digeſtiuam verò in Geminis, Libra, & Capricorno Gargariſmata, vomitiua, ſuffumigia miniſtranda ſunt Luna exiſtente in Ariete: & fortaſſe etiã in Tauro gargariſmata tantum Et ſolitiua in Scorpione per potionem, per electuarium in Cancro,per pillulas(ſi placet) in Piſcibus. In Geminis & Aquario trifera,ac medicina cõfortatiua. In Libra etiam vel Scorpione enemata ſiue clyſteria.

Canon decimuſoctauus In purgationibus etiam Lunæ reſpectus eſt habẽdus & aſpectus illius. Eadem enim exiſtente in Cancro,& habente aſpectum trinum vel ſextilem cũ Venere lice

bit purgare cholerã. Cum Sole phlegma, & cum Ioue melancholiam: atque hoc si vel bolos administraueris, vel pillulas. Si autem per potionem volueris purgare, eisdẽ vtere aspectibus in Scorpione. Idẽ fac in Piscibus p pillulas. Etsi duo Planetæ eodem tempore iis aspectibus fuerint cum Luna, poterunt propinari duæ purgationes. Exempli causa. Si Luna cum Venere & Sole per trinum, vel sextilem fuerit, simul cholera, etiã phlegma repurgari poterit.

Canon decimusnonus. Quibus Mars in radice natiuitatis in Ariete, vel ei9 triplicitate est, cholerici sunt: his vt plurimũ febres imminẽt calidæ, ex abundantia choleræ, phrenesis, pustulæ sanguineæ, impetigo, antrax, & quæ carnem absorbent ac glutiunt, sacer ignis. Quæ si vitari prorsus nõ possunt, sanè adhibendo medico, siue Chirurgico cura est, vt per regulas quas dixi de signorum qualitatibus, abigat ægritudinem.

Canon vigesimus. Par ratio eorum qui Mercurium habent perperam locatũ in domo Martis: id vbi deprehenderis in natiuitate, elices inde febres calidas, vomicas sanguineas, cancrum, morbum regium, ignem sacrum, caliginem oculorũ præmaturam, præterea cogitationes, & conturbationes horrendas: nisi Lunæ accesserit temperamentum, vel Veneris in dictis signis vel locis, idque in cholericis.

Canon vigesimussecundus. Phlegmaticorum aliæ infirmitates sunt. His accidunt frequenter

febres,quas vocant quotidianas:plurimũ molestantur frigore. Quòd ipsum ex vrina perspicitur:quę si spissa ac cruda frequenter est,iis indicendum exercitũ est: vtq; caueãt à carnibus pinguibus & porcinis:seruent se à caseo,à lactę,medulla,& cerebro animalium.

Canon vigesimustertius.Saturnus ex ægritudinibus facit cum Luna epilentiã, atram bilẽ,lepram,fistulã,morphæã,podagram,& frequenter passiões chronicas.Quę vbi acciderint, tractim ac remissè agendũ est:nec in huiusmodi reluctari astris debes,nisi talis medicina sit, quæ omnibus viribus nitatur expellere ægritudinem,atq; hanc radicitus euellat. Itẽ si quis nascitur in cõiunctione Solis & lunæ , semper illa natiuitatis censetur mala . nam facit periculosos in senio, spaticos, valetudinarios , caducos , aut mentis insaniam, & tales ægritudines quæ à medicis difficulter curari possunt.

Canon vigesimusquartus.Licebit ex cursu Solis diuinari ægritudinem, si mensem attẽdamus in quo natus est quis.Verbi causa. Natus est aliquis in Scorpione,imminebit ægritudo scapularum,chiragra manuũ, seu digitorum cõtractio. Si mulier sit,dolor splenis & stomachi . His qui in Cancro nati sunt,impetigo, vlcera, postulæ: maximè etiam si ascendentẽ habeant Cancrum. Fœminis tormina intestinorũ, & pericula ex aquis.Habentibus Taurũ,infirmitates circa guttur,plæráq; etiam alia corporis tormẽta:& hoc

præcipuè in annis & mensibus præscriptis malis. Sic Leonem habentibus stomachi dolores. Et Aquarium, quos interdum febres diuexabunt diuturnæ: id quod etiam in præcedentibus obiter tetigimus.

Canon vigesimusquintus. Illud etiam præcipuum est, non eam ægroto conferens, quàm Medico, videlicet. Si ægrotus in septima habet Saturnum, vel Martem: cõuenit hic prorsus, neque medicum adhibere, neq; medicinam: & si etiam infœlix sit dominus eius domus. Sic placitũ est Galeno. Item si Saturnicus sit, vel Martialis medicus ipse, qualis tandem ægrotus sit: compertum est huiusmodi in perniciem esse natos humani generis. Impossìbile enim est, vt vnquam sanent, vel prosperè agant aliquid, nisi in prophanis & rusticis fortasse hominibus. Talem nouimus virum sanè doctum, & apud Principes celeberrimum: quãtum ad artem quidem spectabat, nihil illi deerat: verùm sacerdotibus, nobilibus, Principib⁹ ecclesiasticis adhibitus, nihil vnquã probè egit, semper arte sua frustrabatur, ac magnã eorum partẽ peremit: apud prophanos verò nullum illi negocium erat. Vides igitur, quid in his atq; aliis valeant astra. Id ausim polliceri: si quis Martem habeat cum Venere in sexta, hunc futurum medicum prꝺstantissimum, neque se alio artificio occupare debet huiusmodi. Possem eius rei etiam testes citare tibi viros graues & medicos, quibus quidem procliuè est sanare, & circa

omnem operam : quibuſdam tam graue , vt vix omnibus conatibus aliquid poſſunt:quorũ nomine ideò ſubticemus,ne cuiquam obtrectari videamur.Hæc dicta ſummatim ſint,non quo hic ſingulatim exponamus omnia . Quis hoc tam breuibus poſſet? Sed quo anſam præbeamus medicis,vt perſpecta vtilitate Aſtrologię,hanc incipiant ambabus,quod aiunt,manibus complecti,& non ſolum è præſcriptis hominum præceptiunculis diſcant opem languentibus ferre:ſed ſuo per ipſorum ingenio diſpenſare ſciant quęque, abſque etiam medicina . Non omnes tales ægroti ſunt qui perferre pharmaca poſſunt.Plęrique dieta,plerique obſeruatione ſignorũ adduci poſſunt eo vt reualeſcant.Rideant nos qui velint,maximè ἀμουσότατοι illi,nos ſanè ſyncero animo hęc ſcripſimus, exhibituri propediem maiora. Sic placitum erat primo exponere generalia, poſtmodum ea ex quibus ſumma rei propendet.

EPITOME, QVID QVISque Planetarum in naturis & hominum qualitatibus agat.

HACTENVS ex membrorũ diſpoſitionibus conati ſumus venari hominũ ingenia, nunc penitus rem ipſam ſcrutantes, ad Planetas diuertimus: vt ſi quid fortè in antecedentibus vel prætermiſſum eſt, vel frigidè & oſcitanter dictũ, id liquere poſſit ex cõſideratione Planetarũ Si cui tam variũ eſt (vt inquit Propheta) humanũ cor atq; plæraque inſcrutabile, quanto magis neruis omnibus conandũ, omnis tentanda via eſt, vt peruiũ fiat tandem, ſimulátq; ſcrutari poſſit. Addit ad conatum aliquid, dum alia atque alia via tentatur: id quod in manibus eſt. ſi enim vnum non ſucceſſerit, alterum ſanè vix poteſt non euenire. Sic quòd Phyſiognomia non quiuimus, id pro viribus præſtabimus in Aſtrologia naturali, atq; id ſuccinctiſſimè. Neque me clam eſt, quòd & ab aliis hæc tractata dudum, & fuſius dicta ſunt. Sed quod illi prolixis ambagibus, id nos per cõpendium abſoluimus. Aequa autem laus eſt, primum rei alicuius eſſe autorem: atque ſic tradere inuentum, vt ab pluribus ſuccinctè poſſit, & per compendium intelligi. Et ne verboſior ſim, dum vitare volo multiloquium, precium operæ eſt, cuiuſnam naturæ ſit quilibet planeta explicare.

Sol natura ſua calidus. Luna minus calida, ſed humectior. Saturnus frigidus & ſiccus. Iupiter calidus & humidus. Mars calidus & ſiccus. Mercurius anceps eſt. Et ne quid hic immoremur diu. Mars ſemper calidus quidem, interdum minus, interdum acrius, alioqui tamen ſemper ſiccus. Id quod procliuè eſt cernere in circulo augis in ſigno humido, &c. Tunc enim ſolus humidus eſt, iuxta quòd vel plura habuerit teſtimonia humectationis. In qualitatibus verò actiuis vigoratur, cum fuerit aſcendens in circulo augis. Iupiter & Venus temperatè calefaciũt & humectant, Venus tamen cũ temperata frigiditate. Sin autẽ fuerint aſcendentes, roboratur temperamentũ caloris vtriuſq; naturalis viciſſim: ſi deſcendentes ſint, humiditas eorum vigoratur naturalis. Idem de Sole. De Mercurio ſecus ſentiendum: hic cum neque ſiccus admodum ſit, neque multũ etiam gelidus, aſcendens tamen calidior efficitur, & grauitate & ſiccitate ſiccus. E diuerſo deſcendens, humidior, pauco permixtus frigore: alioqui tamẽ plus omnibus aliis mobilior, iuxta naturã ſigni, & loci in quo eſt. Iam ſi iudicium ferre volueris, Planetam ipſum ſpecta dominum natiuitatis. Verbi cauſſa. Demus Solem eſſe in Leone tempore natiuitatis Petri: vbi nulli refragari licebit, quoniam futurus calidus ſit Petrus, & aliquantiſper ſiccus: atq; ideò prudentem, ſapiẽtem, honeſtum, ſuperbũ facit, gloriã & imperium communiter conſequẽtem.

Et cæterorum Planetarum dominus eſt Sol,& in medio locatus tanquã rex eorum. Aliud. Sit Lunaticus quiſpiam. Luna humida eſt,modicũ calefacit:erit igitur natus ille huiuſcemodi obnoxius epilentiæ,morbo caduco. Ita ſi Saturno fuerit ſubiectus aliquis,hic frigidat,ſimulátq; exiccat:facit ob hoc cõtemptibilem, cogitabundũ, triſtem,deiectum, ſolitariũ, timidum, ſuſpicioſum,inuidum,& infœcundũ. Iuppiter,quia temperatè calefacit,& humectat: largitur itaq; prudentiam,cõcordiam,& religionem,honeſtatem, benignitatem.Mars ſimul & exiccans,& comburens,ſuccendit choleram,furorem, præbet audaciam,robur,ſuperbiam,importunitatẽ, inſolentiam. Venus,quia parũ calefaciẽs,ſed plus æquo humectans,efficit potorem, ocioſum, venereũ, manſuetum,luſorem,&c. Solus Mercurius,vt diximus,vti Vertumnus quiſpiã nunc ſiccus,nunc humidus & frigidus, inſtabilia operatur, atque ideò interdum peſſima. Porrò dominum ipſum natiuitatis,qualitercunque hunc deprehendere oporteat,in ſequentibus trademus. Hæc,vt non commentarios ſcribamus, ſed rudimenta, per compendium dicta ſufficiant.

Finis LIB. Quarti.

IN ASTROLOGIAM naturalem Ioannis Indagine Præfatio.

TEmerarius fortaſſe videri poſſem, ſi id conarer ego, quod ante me pauci fecerunt, in diſcutiēda Aſtrologia naturali. Video enim oēs alios deflexiſſe animū, ad theoricen videlicet: ꝙ ciuilior paulò illa ſit: paucos qui naturā, ac temporū mutationes ſequuti, naturalibus veſtigiis inceſſerūt, Iulius enim Firmicus cum in hac atq; artificiali arte adeò prim9, & poſt ſe reliquerit neminē præſtantiorē, non tam obiter tractauit, quàm etiam data opera diſſimulauit: fortaſſe ꝙ non adeò multi negotii ſit, naturalem Aſtrologum euadere, maxima verò laus, præſtare in artificiali. Cum reuera (pace dixerim doctiſſimi viri) maior naturali laus debeatur, ꝗ artificiali: partim quo fidelior eſt, & ſuperſtitioſa minus: partim ꝙ non adeò facilè imponere poteſt nobis. Nā quid attinet curioſa ſectari, quando vix ea quæ in proſpectu ſunt peruestigare poſſumus, etiā quæ nullis neque principiis firmantur, neque certum eſt, veráne ſint, an ficta? Cuiuſmodi eſſe videtur artificialis, nō vſqueadeò peruia humano iudicio. At naturalis, tametſi à quibuſdā temerariè abnegatur, tamen experientia eo prouehit, vt non poſſit non mentis inops eſſe, qui hanc fruſtraneam eſſe dixerit: de qua conſtat, quòd multa præclariora per eā

agnita sunt, quàm per artificialem. Eius rei testẽ vnũ citamus Ioannem Liechtenberg, hominem neq; Ptolemæo inferiorẽ. Hunc enim quis nõ est vehementer admiratus? cui ille non fuit suspiciẽdus? vt etiã à quibusdã vates habit9 est. At is palam mihi concessit, Astrologiæ naturali debere omnia se, artificiali verò nihil vnquã tribuisse, adiutus nimirum etiã Physiognomia & Chiromantia. Non ꝙ inde suggillare Firmicũ velim, aut cæteros eius artis summates, Albumasarem, Aboali, Abraham, Dorotheum, & qui tandem illi sunt, sed quòd artificiali hanc meam longè pręfero, quantum præstant ea quæ à natura sunt iis, quę sunt ab artificio. Et quãuis multis suspectum sit hoc nomen, atq; præterea etiã damnatum ab Romanis Pontificibus (qui nihil probare solent, quod quæstũ illorum diminuere solet) tamen nihil est aliud, quàm naturalis Philosophiæ absoluta consummatio. Quid enim aliud videtur tibi agere Astrologus dum futura prædicit, quàm ꝙ quæ secretiora sunt naturæ, ac soli Deo nota, hominibus insinuat per prophetiã Dei voluntatem, & consilium nobis insinuans? Vt Mosen illum, & Abrahamum Astrologos fuisse, ferũt Iosephus, Eusebius, Dicearchus, Theodotus, & cęteri autores Gręci: quos cõtra Appionem Grammaticum citat Iosephus. Quanquam quid hos necesse est citare? cùm palàm id fateatur scriptura. Sic enim de Mose Stephan9 inquit: Et eruditus est Moses omni sapiẽtia Aegyptio-

rum,& erat potens in factis & in dictis. Præterea Ioseph patriarcha, audi quid de seipso dicat ad fratres suos. An ignoratis, quod non sit similis mei in augurandi scientia? Quid iis testimoniis clarius? Cesso interim Origenem adferre, autorem Christianissimum, qui cisternas effosas ab Isaac, Philosophiam extitisse ait: sic ab studioso Patriarcha erutam atque professam. Non ideò tamẽ illam extruimus, quàm leges omnes Respublicæ damnarunt: neque sanctos homines ei vacasse credendũ est: sed illam quæ ex certis principiis constat, quàm omnes sapientes, omnes cœlestium rerum studiosi approbant & sectantur, altiorem, sanctiorémq; omni philosophia, nẽpe Philosophiæ apicem & scopũ. Alioqui quorsum spectaret tam curiosè siderum, & cœlorum motus perquirere per Philosophiã, si nihil omnino est, quod per suum motum efficiunt astra? Quid tamen motiones illæ proderunt, quando pro maximo firmamẽto id ratum habent, nihil agere naturam frustra? Quid quòd in crescẽtiis, in graminibus, herbescentibus, in fluxu & refluxu maris, in vernantibus temporibus, in quibus verò ab initio influxu siderum noua creãtur omnia? Id negare omnino non possunt. Quod ergo rebus omnibus tribuunt, solis humanis corporibus non tribuent, cũ æquè ex elemẽtis sint, vt nihil aliorum? Quid hoc est portenti? Dicamus & aliud: ne hanc nostrã cum prohibita existimet conuenire aliquis Superstitiosam illam,

nemo vnquam palàm professus est, quod in auto ris vergeret ignominiã: istam professi sunt optimi viri, idq; maxima cum laude. Prohibitæ nullam dedisse fidem Pythagoram, earum artium ferè antesignanum, autor est Diogenes Laertius in illius vita, & idem Plutarchus. Ridetur eadem ab Seneca: exploditur ab Cicerone, neglecta est ab Aristotele, Platone. videbatur enim indigna, de qua vnquã facerent vel verbũ quidẽ. In summa, vt nullis probatur rationibus, ita nec certis firmatur autoribus. Nostra hæc à clarissimis viris inuenta & illustrata, hos præcipuè habuit autores, Xalmosidem, Zoroastren (non qui fortè creditur, sed hunc Soromasti filium) Damigeronta, Apollonium, Hostanem, Dardanum, Eudoxum, Alchindum, Romigeriũ, qui idem Magiæ fuerũt autores. Ex nostris autẽ Liechtembergium naturæ miraculum. Altissimis plena mysteriis, profundissimam rerum secretissimarum contemplationẽ, & donum totius naturæ cõplectitur, & nõ tam faciet miranda, quàm facienti naturæ sedulò subfamulatur. Et quemadmodum prohibita, Dei hostibus mancipans, auocat à Deo, ita illa in eam operum admirationem excitat: & quemadmodum agricola vlmos vitibus, ita terrã cœlo, id est, inferiora superiorib9 virtutibus maritat. Neque enim ad cultum dei quicquam promouet magis, quàm assidua contemplatio mirabilium dei. Verùm quoniam in huiuscemodi narrationibus nonnihil etiam mouent doctissimorum vi

rorum auctaria, illud παρέργως, monemus etiam, Marsilii, Ficini, hominis citra contentionẽ grauissimi, tertium librum legat de vita cœlitus cõparanda: intelliget proculdubio, ne minimã adhuc partem dixisse nos eius scientiæ, modis omnibus diuinissimæ. Sed neq; dici posse, vt nunquã satis commendantur quæ diuina sunt. Idcirco autem tã obiter hęc præfamur: propter eos, qui semper ignota damnant: proclamantes statim hæreticum esse quicquid ipsi vel non intelligunt, vel damnatũ vident ab indoctissimis Sophistis: quasi ideo mala, vel hæretica sit Astrologia, quod hanc calũniatus est Thomas Aquinas, homo nusquã sibi constans. Sed clamitent interim illi, atq; hallucinẽtur multa: nos quod polliciti sumus, præstabimus. Si prius id fuerimus præfati, viam tantummodo nos monituros: quæ sic tamen aperta erit, vt qui hanc ingressus sit semel, huic promptum sit ex iis paruis magna, ex minimis iis cognoscere maxima. Ne quid igitur agamus obscurius, & quo minus imponamus iis qui in ea arte adhuc rudes sunt, quando tam crebra de domibus mentio fit, de signis, de horoscopo, de ascendente, de dominis genituræ, vel signorum, succinctè quid vnumquodque illorum, diffiniemus ex Iulio Firmico.

NATVRALIS ASTROLOGIAE compendiosa descriptio, per Ioannem Indagine sacerdotem, nusquam antea simili tractata compendio.

LIB. ordine Quintus.

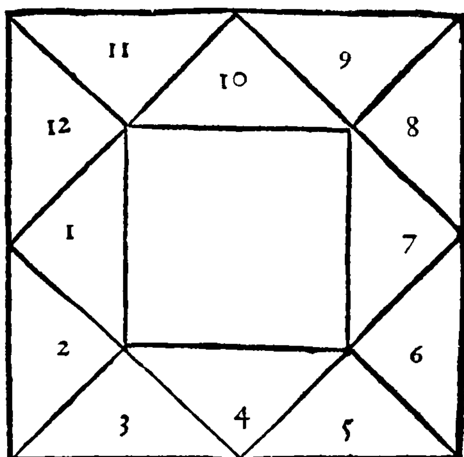
INprimis autem hoc refellere oportebit de Planetis, si quis fortè homo Mathematicus calumniari velit, quod præter Solem & Lunam reliquis Planetis non tantum tribuimus, atque summam rei in iis collocamus tantum duobus. Sciat tantum inesse iis virium, quantum reliquis omnibus, deberiq; interdiu Soli regnum, noctu verò Lunæ: neque opus est quemquam respicere cæterorum, atque ea differentia est qua ab se inuicem distant naturalis & artificialis Astrologia. Quod enim speciatim atq; seorsum de singulis Planetis, de obseruatione horoscoporum decernit artificialis, id naturalis efficit vna tantū obseruantia motus Solis & Lunæ. Alioqui tamē adeò affines inuicem sibi, vt neutra sine altera addisci ritè possit. Nō malè locabit operam, qui vtranque coniunxerit, non tam propter scientiam, quàm etiam voluptatē. habet enim nescio quid amplius leporis naturalis quàm artificialis, tametsi præstantior videatur altera. Porrò Domus quid sit audiamus.

Quid ſit domus.

DOMVS, eſt firmamenti ſpatium quoddã, gradibus emenſum certis, per ꝙ Planetæ mouentur. Sic per metaphorã dicta: vt enim in domo manſio eſt, ita Planetæ ſua in cœlo, ſcilicet firmamento, loca habẽt per quę mouentur, & in quibus reſident Ea vocant deſcriptionem ſignorum per gradus 30. nam quælibet Domus, vel ſignum triginta gradus habet.

De numero domorum.

SVNT autem Domus duodecim, quas vulgatis rythmis memorarunt Aſtrologi hactenus. Neq; nos admodum erubeſcimus adſcribere, quod videntur memoriam iuuare nonnihil. & ſunt ii. Natus vincit, fratrem, pater, filium, infirmus, vxorem, mors, ambulat, regnat, fortuna, incarcerat.

Horum interpretatio hæc eſt.

Prima domus,eſt domus vitæ, Hebraicè dicta Bethchai,Græce τὸ βίῳ.

Secunda ſuccedens,facultatū, vel ſubſtantiæ. Græce ἀνάφορα, ab aliis dicta ob loci importunitatem,porta inferi.

Tertia cadens,θεὰ manſio fratrum.

Quarta profundum cœli, angulus terræ, domus parentum.

Quinta ſuccedens , Gaudium Veneris , Græce ἀγαθὰ ,domus filiorum.

Sexta cadens,aduerſæ fortunę,fortunæ ſeruorum,infirmitatis,Gaudium Martis.

Septima reſpondens ex diametro primo κλίσις, nuptarum, inimicorum apartorum.

Octaua succedens, mortis.

Nona cadens θεὸς, religionis, vel itinerũ magnorum, Gaudium Solis.

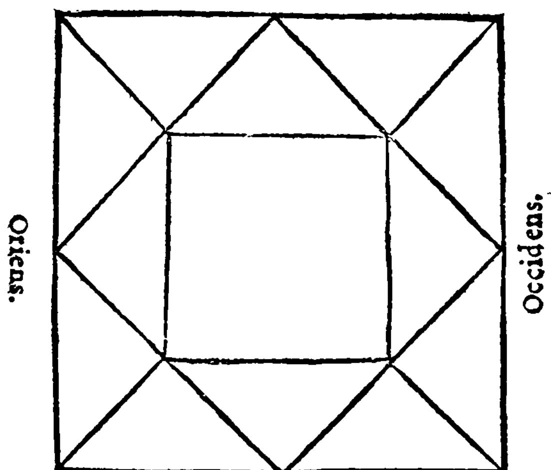
Decima medium cœli, regnorum, siue magisterii.

Vndecima succedens, fortunæ maioris. Gaudium Iouis.

Duodecima carceris, Gaudium Saturni, Græcè κακοδαίμων.

Sequitur de Cardinibus cœli.

EX his duodecim quædam Cardines cœli vocãtur. Prima, Decima, Septima, & Quarta. Primus angulus orientis, ea est domus Arietis, natalitii horoscopus. Secundus medium cœli occupat, domus Capricorni. Tertius occubitus, vel angulus occidentis per diametrum, ♎. Quartus, ab Firmico Imum cœli vocatur. In iis ferè totum iudicium pendet, suntque principales anguli, & Planetæ maiorem in iis quám in aliis efficaciam habentia.

De exordio natiuitatis ſumendo.

SVPERSTITIOSVM exiſtimo, de exordio natiuitatis multa inutiliter cauillari: cũ magis ad artificialem hoc ſpectat Aſtrologiam, videlicet, de caſu ſpermatis in matricẽ, de horoſcopo natiuitatis, &c. alterius vt prætactũ, ſpeculationis eſt. Nos quidem ad Solem, & ad ſignum in quo eſt Sol die natiuitatis, intentionem dirigimus. Nam tot inſunt Soli virtutes, quot omnium ſtellarum, Ptolemæo teſte. Et quæ iam

ipſa natura & longæua experientia comperta nobis ſunt, ea faciemus in palam, ad ſuperſtitioſa quæque conniuentes.

De effectibus Planetarum.

ID tractare conuenit in primis, de Planetarum naturis & effectibus, quid in vnaquaq; domo efficiant. Quòd tametſi in Octo cedronte noſtro fecerimus, non pudet tamen & ſecundo hic adſcribere obiter.

Si quis naſcitur à decima vel vndecima die Martii, vbi communiter Sol intrat Arietem, durátq; per tres decanos, vel facies in iam dicto ſigno. Sic vſque ad decimum vel vndecimum diem Aprilis. Mars repertus in die natiuitatis, cum natura igneus ſit, Aries ſimiliter, augmentat calorẽ & iracundiam, cæterasq; omnino paruas affectiones magis quàm ſi in aquatico, vel terreo ſigno fuerit.

Saturnus vbiubi, & præcipuè in ſexta, octaua, vel duodecima, erumnarum, miſeriarum, laborum, & ægritudinum autor eſt.

Venus temperata, amantem facit mulierum, ludorum, cantorum, conuiuiorum, & alia ad lætitiam pertinentia.

Mercurius ſapientiæ & eloquentiæ dator, legum, rhetoricę, operum ſubtilium, mercantiarũ, & huiuſmodi.

Luna amentiam gignit,instabilitatem,humiditatem,ignauiam.

Iuppiter in angulis, pulchritudinis, diuitiarum,honorum,administrationum author est.

Sol in ascendente,vel anguli,magnum honoratum,& inter principes nominatum reddit.

Signa quoque pulchritudinis sunt Gemini, Libra,Virgo,& prima pars Sagittarii.

Mediocris pulchritudinis Scorpius,Capricornus,& Pisces.

Sterilia Gemini,Leo,Virgo.

Facientia defectionem & inopiam liberorum Aries, Taurus,Libra, Sagittarius, Capricornus, Aquarius.

Media & sine voce,Cancer,Scorpio,Pisces.

Rõnabilia Virgo,Libra,Aquarius, & Gemini.

☞Qualitates signorum existimo notas esse.

CALIDA,sicca,ignea,Aries,Leo, Sagittarius.

Frigida,sicca,terrea,melãcholia,Taurus,Virgo,Capricornus.

Frigida,humida,& aquosa, Cancer,Scorpius, Pisces.

Calida,humida,aërea,Gemini,Libra,&Aquarius.Et sic tria semper signa in vna natura conueniunt,& triplicitatem faciunt.

Habent quoq; Planetę potestates quasdam in propriis domiciliis.

Aries & Scorpius domus Martis sunt.

Taurus & Libra Veneris.

Gemini & Virgo Mercurii.

Sagittarius & Pisces Iouis.
Capricornus & Aquarius Saturni sunt.
Sol vnum domicilium occupat, Leonem scilicet.
Luna Cancrum possidet.

Habent etiam Signa suas proprias significationes in humanis corporibus ex creatione membrorum.

Aries habet ex corpore hominis, caput & faciē.
Taurus, collum, & gutturis nodum.
Gemini, humeros, brachia, ac manus.
Cancer, pectus, cor, stomachum, costas, splenem, pulmonem.
Leo, inferiorē partē stomachi, dorsum; & latera.
Virgo, ventrem, diaphragma, & intestina.
Libra, lūbos, & inferiora ventris, vmbilicū, &c.
Scorpius, verenda, testiculos, vesicam, & femora.
Sagittarius, nates, & succedentia.
Capricornus, genua.
Aquarius, crura.
Pisces verò pedes & talos, quos cauillas dicimus.

De Sole & Luna quædam notatu digna.

ID VERO ne cuiquā imponat prętereundū consilii non est, de Sole & Luna: qui licet Planetarum principes sint, nullius tamen natiuitatis dominia sortiuntur. Verbi causa. Si Luna in Geminis sit tempore quo puer nascitur, vel etiam in Cancro, quæ est domus sua, non illic dominium sortitur, sed Planeta domus sequentis in dominum computatur. Sic Sole in Leone aliquis natus sit, tametsi Leonis dominus est Sol, hic tamen domi

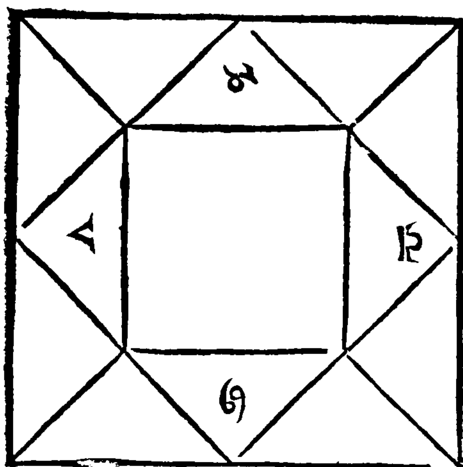
nium amittit, deriuatúrq; ad Mercuriũ patronũ sequentis mansionis, id est, Virginis. Virgo enim sequens post Leonem signum est, & Mercurius dominus Virginis. Item si Luna experiatur in Virgine, tunc Venus est domina genituræ, propter Libram sequentem, cuius signi Venus domina est. Non erat inutile & hoc monere (de quo ambigi passim video) dominos vel Planetas malos, veluti Saturnũ & Martem, non adeò pernitiosos esse in propriis domibus: ceu iam aliorum occupantes castra. Exemplum vnum proferam de primo signo, quo simul & pręcedentia fiant clariora. Ponamus Solem tempore natiuitatis alicuius esse in Ariete: iam antea nosti cuiusmodi sit Aries; præterea quid in iis agat, quorum horoscopum tenet. Iunge deinde etiam dominum signi, hic est Mars. Loca igitur in erectione Figuræ Martem cum Ariete: ferésq; subinde iudicium, longissimè superuicturum sic natum. Non obstante Marte: qui tametsi malus est, non vsque adeò tamen malitiã diffundit suam velut in alia domo: nisi quod pro gladio repentinas etiam ægritudines minatur: propter Scorpionẽ, & Martem in octaua. Non enim nocebit sic ad mortem ægritudo. Hæc ad superficiem dicta sint. Et idem de Saturno in Capricorno, vel Aquario intelligendum esse censemus. Ne videamur omnino, posthabere artificialem, quàm non inficiamur necessariam etiam ad naturalem. Vndè quia signorũ explicãda nobis vis est, id in primis facie-

mus de artificiali vt si cui desit fortasse Firmicꝰ, & tabulæ, habeat autem Astrolabium planũ, in quo prospecto ad horam natiuitatis ascendēte, possit ex minutis illis proferre iudiciũ, post hæc ordine quodã, atq; aliis verbis idem agemus negotium Astrologiæ naturalis, sed quæ vicissim adminiculabuntur etiam artificiali.

De prima domo & horoscopo in Ariete.

Quæris autem, quatenus in nobis operetur in Ariete horoscopus? Primũ omniũ moneo, quod & antea, nihil vrgere in nos astra, sed iam procliues trahere: qui sic tamen liberi sunt, vt si ducem sequantur rationē, nihil efficiant. Sin verò naturam, id agere quod in brutis ferè.

Sic editum in lucem facit iuuenta floridum, orbum fratribus, vsq; ad vnum fortassè, si tamen bene cadat fortuna. Hęreditatē mutabilem, quæ parta mox disperget, mox dispersa reparabitur: propensum ad capitis dolores, magis quàm ad alias ægritudines (respicit enim caput in primis Aries) locantem vt plurimum operam suã ingratis hominibus, atque hoc si Aries in horoscopo sit. Post horoscopũ perspiciendi anguli sunt, de quibus diximus, quod signorum habeat quisque. Id ratiocinari statim in procliue est ex digitulis, vel erecta figura. Exempli gratia. Primam habente Ariete, fit aliquando vt Cancer possideat ima cœli, Capricornus medium cœli, Occasum verò Libra. Nunc quid singuli cardines promittant, dicendum est.

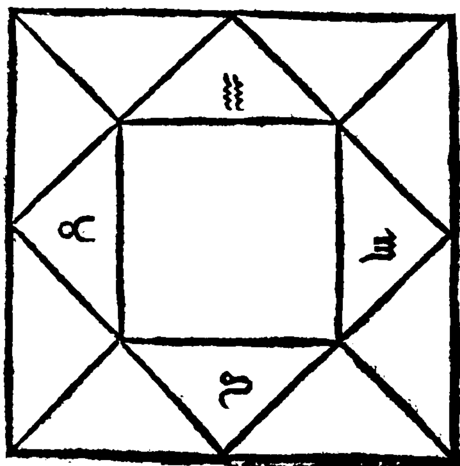
Capricornus in medio cœli, honores decernit, facultatéſque, & ſumptus maximos, eminentiam, arcana religionis, verſutiam ingenii.

Libra in occaſu, vitam & aulicos mores: quæ vita vt à paucis probatur, eſtq; inconſtās, ita & hunc deiiciet de gradu, iamq; paulò ante reſiden tem in capite, mox poſt conſtituet in cauda: iam afflante hunc fortuna, & hilariter acclamante, ſtatim variis calamitatibus affliget: adeò nullam cōmoditatem feret ſolā, ſine incommodis, atque ſine appendice iacturarum: eo hunc promouebit conſodalium inuidia peſſimum malum: verū to tum illum damnum quicquid eſt, Cancer reſarcit in imo cœli. Figurā, qua velut in tabula perſpícias ad vnguem omnia, hic adneximus.

De ſecunda domo & horoſcopo in Tauro.

POST Arietē ſequitur Taurus in ordine Signorū regulariter, & locatur in figura ad ſecundā domum, quę vt diximus, facultatum & ſubſtantiæ eſt. Si quis igitur noſſe velit, num in prima, ſecunda, vel tertia ætate locupletabitur, iuxta triplices dominos, & eorundē collocationem indicabit: verum idipſum in poſterioribus, nunc generalia tamtūmodo dicemus.

Horoſcopus ſi fuerit in Tauro, ratiocinandū erit in hunc modum, videlicet, fore eum hominem laborioſum, anxium, atque variis diſpunctum curis in opibus acquirendis, facilē ad diui-

tias,& item procliuem ad easdē amittendas, fortunatum, triumphatorem de suis hostibus,

Hunc acceptū principibus facit in medio cœli Aquarius, atque actibus præstituet, & publicis officiis, fortasse etiā negotiis quæ ex aquis sunt, quod aquæ naturæ videntur esse deditior.

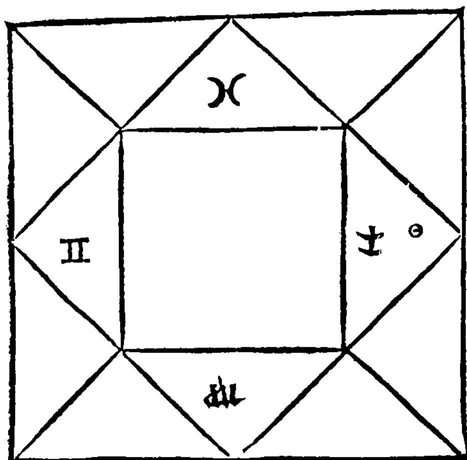
Scorpius in occidente cordatum, officiosum, qui vxorem amittet, si masculus sit: sin autem mulier, quæ marito & filio priuabitur.

Leo in imo cœli si fuerit, patrimonium vendicabit: quod non obstantibus omnibus insidiis, agnatorum conantibus consequetur.

De horoscopo Geminorum.

IN HIS si horoscopū habeat aliquis: hunc pronunciant prosperatum iri: à parentibus, fratribus, amicis, cognatis, magnatibus, habere fortunam. Iuxta Firmicū, si medium cœli in Piscibus habeant natum, victurum ex humidis & aquosis: quanquam ad tempus aliunde, non è suo alimenta illi ministrabuntur, vndè & stipendium adsequetur vel principis cuiusdam, vel ciuitatis.

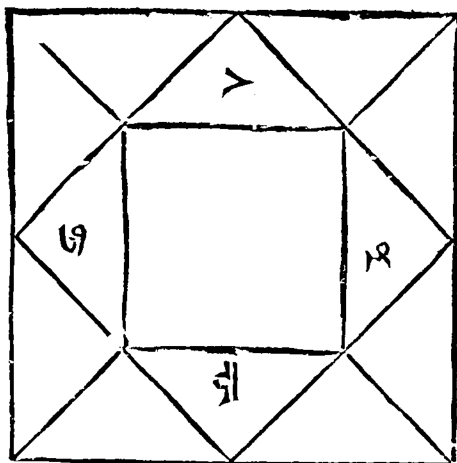
Sagittarius in occidente, econuerso exitium minatur illius germanis & propinquis: quo fiet, vt variis sollicitudinib9 distractus animo, tēpore multo cruciabitur. Hinc sturnatim irruētib9, atq; fremētibus in eū hostib. suis. Inde Ἰῶ τάλαςω, malorum ingruente. quo linquere etiam paternū solum cogatur: vndè exulabit, agetúrq; profug9 vt Cain, donec tandem Dei præsidio in pristinū restituatur statum.

Idem comminatur & Virgo in imo cœli. Sed temporum varietate & incremento, iuxta conditionum incommodorum, ſic & abundantiam augebit, & fortunam. Figuram qui noſſe velit, hic videat.

De horoſcopo in Cancro.

QVANTVM ad naturalia & omnem fortunam, ſic in horoſcopo Cancer diſponit. Hominē efficit acri ſubtiliq; ingenio, quãquam tardiuſculū paulo, ſuauem, placidum, quietū iracundum, & cum ſtomacho in ſectantem malos quoſq;, ſed cuius ira tamen citiſſimè placatur: fortem, moderatum, grauem: quibus donis eo promouebitur, vt publicis quibuſdã officiis prælatus, ex illis & victum habeat. Deiicient illi ſe, atq; coacti ad blan

dientur, quidam, verum ſimulatè, & nõ ex animo. Saturnum habet infeſtum ſibi, ſi vel cum horoſcopo coeat, aut limis reſpectauerit ſaltem. Prædicit autem mortem non ſolum violentam, ſed grauem etiam valetudinẽ, & necem fratrum ſuorum.

Quanquam pro virili obſiſtat illi (ſi adeſt) in medio cœli Aries, qui gratum principibus & magnatibus viris facit, & bonarum rerum ſtudioſum, ſimul & diſsipantem, & recuperantem patrimonium.

Eadem clementia Capricornus in occidente notã inuret infamiæ, quam paulòpoſt diluet poſt multa diſſortunia, faciétq; reſtitui hunc in priſtinum gradum. Addet & impetũ, & calcar ad per-

uestiganda abſconſa & arcana ſecretorum, non ſine tamen anxietate multa & labore.

Libra ſi in imo cœli, doloribus dolórem addens diſsipat patrimonium, ídq; ſtatim póſt inſtaurat: proſtratum quoque iam publicis functionibus popularibus, vel ciuilibus præficiens eundem, adeò vt concredantur ſecreta illi, & negocia maxima, quæ non niſi optimis viris dari conſueuerunt. Et quod ſuperius Saturnus in horoſcopo de mala morte interminabatur, id leuius rurſum Libra honeſta morte & ſepultura hũc decorabit. Et ſi Iuppirer in ſequenti ſigno fuerit repertus, primum facit inter omnes maſculos filium.

De horoſcopo in Leone.

QVIBVS in Leone horoſcopus eſt, id euenit frequenter, vt multis negociis implicentur, & plerunque ad ſe non pertinentibus. Quamobrem nomina etiam ſibi pariunt immortalia, deferúntque etiam aliis nationibus ſe, libertatem aſſerunt, neque facilè iugum ſuſtinent, omnem autem operam inſumentes quo aliis præſcribant leges.

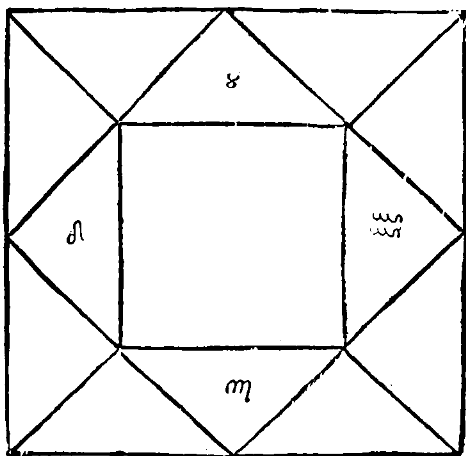
Marſpiter ſi in artificiali cæli figura è regione atque ex diametro reſpexerit Leonem, in omnem euentum filios negat: niſi hunc demulceat Iuppiter, qui fortaſse vnam dabit filiam.

Taurus ſi in medio cælo, ſuſpectum viris principibus facit, ducem officiornm publicorum, & anteſignanum, vel dignitate quapiam alia inſignitum à potentibus. Omnia ſcientem, in rebus omnibus felicem, præterquam in vxoribus ducẽ-

dis, ex quibus reiectis formosioribus atque honestis, anum, vel infamem, aut certè viduam copulabit sibi.

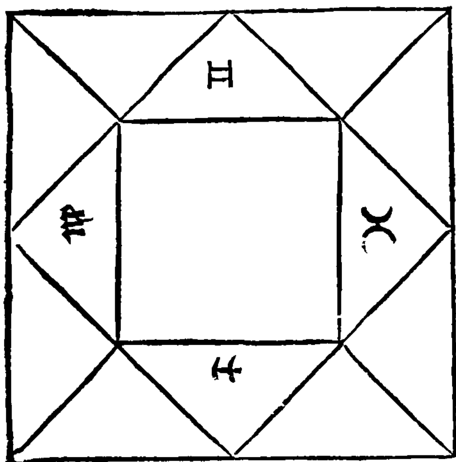
Occasus in Aquario, & incrementa pariter & damna largitur.

Scorpius in imo cœli, principem ordinabit negociorũ quorundam: & hi Taurũ etiam in medio cœli habẽt. Quem ex aduerso prospiciens Mars, carcerẽ minatur illi, & mortẽ in peregrinis locis.

De horoscopo in Virgine.

IN Virgine si sit horoscopus, vehementissimè accendit ad luxuriam neruos, facitque natum deperire mulierculas in tantum, vt omnibus velit abuti. Cum petulantia etiam diuitias subministrat, & religionem. Præficiet enim à responsis, à

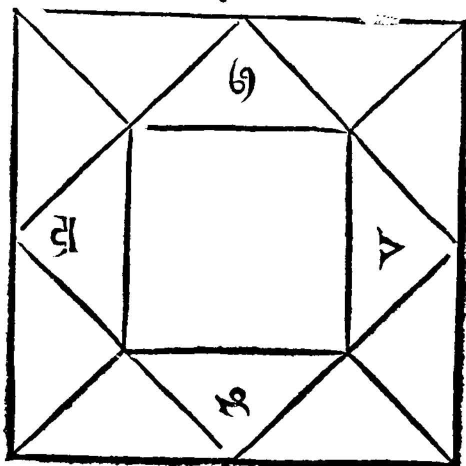
ſortibus,ab oraculis magiſtrum, vt è numero videatur delapſus diuorum,callentem omnia, nihil non explorantem,omnia percallentem, omnium habentem ſcientiam, omnium artificem,abundè etiam diuitem, ſiue ex religione,ſiue ex literis,ſiue ex negociatione.

Idem pollicentur fermè in medio cœli Gemini,ſi adſint,niſi quod nõ tã præmaturè decernunt eaſdẽ:cæterũ in ſcrutandis rebus arcanis, in præſtituẽdis præceptis viuẽdi aliis,ingeniũ impellũt.

Quod ipſum & Piſces faciũt vergentes ad occiduum:atque non eadem præſagiunt ſolum, verũ etiam lętiora,nempe venuſtatem,largitatem,ingenuitatem,teneritudinem,fauorem, & clementiam apud homines.

Addit iis etiam diuorum gratiam Sagittarius, præterea & felicitatem,& rerũ omnium copiam, filios , regnũ ſacrorum, agilitatem quoque ad gerenda hæc omnia. Hoc fatum eius qui in Virgine habuerit horoſcopũ in eum modũ collatis etiam aliis tribus ſignis,vt diximus.

De horoſcopo in Libra.

PORRO ſi in Libra horoſcopus ſit, cauſſat ægritudines,pericula,hoſtes,lites : attamen ſemper poſt pericula triumphum decernit. Ad hæc etiam dignitates,religionẽ, & iudicii ſynceritatem, integritatemq́ue. In nulla prorſus re infelicem facit, quam in liberis procreãdis:horum cũ aliquot iam procrearit ſibi,atque in iis omnem fiduciam ſuam locare cœperit , ſtatim numerus ille deficiet , de-

cedentque in quibus proram videbatur collocasse & puppim.

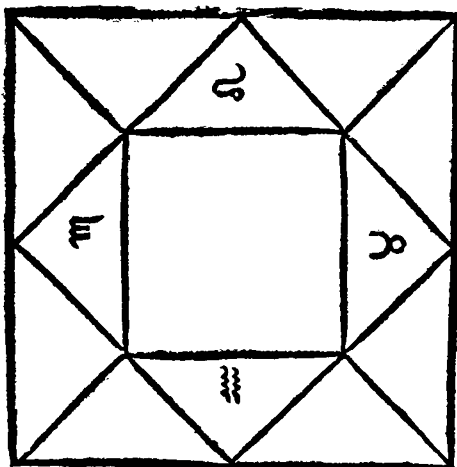
Si quis autem scire cupiat, quibus dignitatibus præfulgere debeat, & quo in loco: pulchrè id deprehenditur ex ascensu Cancri in medio cœli, hic in religione vel sacrato loco, ecclesiasticum mihi videtur stipendium polliceri, id est, eum ferè ex publicis habere victum. Eodem referenda existimo pecuniam, natos, nobilitatem, facultates, quæ in senecta contingent affluentissimè: quanquam in successu filiorum non adeò erit fœlix, nisi iucunda aliqua, atque fatali irradiatione hunc aspexerit Iuppiter.

Et hæc omnia Aries in occidentem tribuet in aquosis locis, vel circa, aut ex aqua adducet. Præterea in discrimina maxima, in profectiones longas, in deserta loca, in pericula cum vxore, quandoq; in maniacam destituet passionem, vel phrenesim: idque vsque ad senectam, vbi tandem finis erit horum omnium.

Capricornus hac illac conquassabit in turbationes plurimas, sinetque rarissimè tranquillum agere. Neque patrimonium patietur in tuto esse: nunc labefactabit, nunc rursum restituet. Quoniam autem petulantes multum sunt quibus Capricornus in imo cœli est, ita & hic ex ignobili, & illegitima, aut aliunde sanè filium tribuet.

De horoscopo in Scorpione.

SI IN Scorpione sit horoscopus, naturam arbitror manifestam esse, iuxta animantis ductum na-

turalem. Qui hunc in horoſcopo habuerit, facit iracundum, diffundentẽ clanculariè aconita, mordentem clam lingua ſua peſtilentica: diuitem, vt neminem hominem fluctuantem: in periculis variis, vt deſperare etiam poſsit: verum iis aliquantiſper in tranquillum redactis, pacatiſsimum fructum percipientem gloriæ, dignitatum obſequiorum, longanimitatis, religionis. Indit & viuacem ſpiritum vigorem animi, politiemq́ue ſermonis. Proinde non obſtante priori damno, filios multiplicabit: qui omnem ante actã amaritudinem ſua felicitate compenſabit.

Quoniam autem per rarò fit, vt quod aſcendens ipſe præſtat, id etiam cæteri cardines cœli nõ ſpondeant: ita ex Leone medium tenente cœlum,

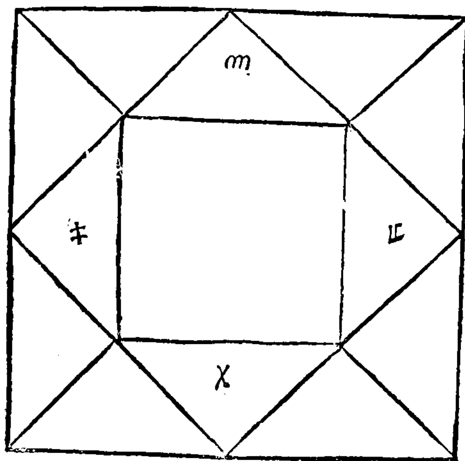
eadem illi ſperanda ſunt. Sed & fortitudinem addit & robur, quibus perfici hęc poſsint. Poſtremò omnium & dignitatem tribuens, & virtutum omnium præmium immortale.

Taurus in occidente tam clam, quàm in palam illius graſſantes opprimet hoſtes, quod contingere quidem illi poſſunt: modica tantum infamia cõſperget, ob veneream rem: & tamen & ipſa expirabit paulatim: & patrimonium nũc locupletat, nunc diſpergit rurſum.

Aquarius in imo cœli, diſcrimen ex aquis minatur, & ingratitudinem illorum, de quibus ipſe bene meritus eſt.

De horoſcopo in ſagittario.

HOROSCOPVS in Sagittario ex iis eſt, qui mul-

tis ac variis periculis se implicant, vbi ascendens fuerit. Allicit atque trahit sub eo natum ad peregrinandum, tentandáque maria, & fluuios maximos. Ingenium quoque largitur natura ipsa idoneum ad omnes, & ad eas quidem optimas disciplinas, modò hanc sequutus ductricem naturam fuerit.

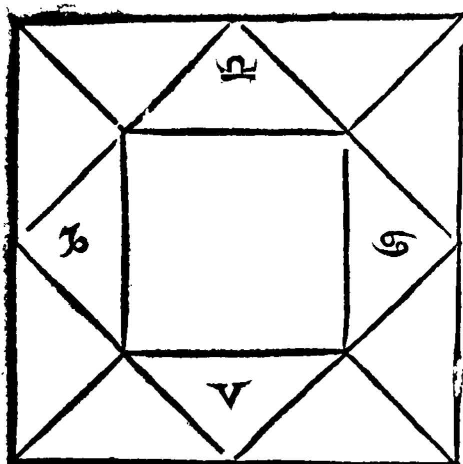
Quod si fuerit Virgo in medio cœli, augmentabit fortunam, compensabitque habitos ingenij labores insigni aliqua potestate, qua cæteris antestet, qua & liberalissimè fungetur: necessaria præstaturus aliis hominibus: tametsi ingratis.

Liberos & nepotes Gemini dabunt in occidēte, idque vbi in decliue abierit iuuenilis ætatula: facient & à libellis vel arcanis rebus eum hominem.

Pisces in imo cœli ex humidis locis dabūt subsidia, faciunt & fidum, cui arcana concredi possint, sanguine, vel ingenuitate nobilem. Quod si modica radiatione hos respexerit Iuppiter, vxorem obtrudet: verùm constupratam prius, vel alteram.

De horoscopo in Capricorno.

CAPRICORNVS non omnino malum signum: si in se horoscopum habeat, natum facit amabilem, lætum, fidum, subdolum, abundātem, sed pusillanimem, & in offerendis Deo preculis superstitiosum nimis, insuper etiam libidinosum: sed statim peracta voluptate, mox pessimè tractātem mulieres, alienæ vitæ secretum censorem, maxi-

mè verò religionis,aut ſimilis alicuius rei.

Libra in medio cœli, aliena damna , & mortes alienorum illi lucrum ſuum facit , proinde etiam honeſtum, pium, acceptum, eloquentem , eruditum,vouentem in neceſsitate vota Deo: quo fiet, vt tandem mala omnia fœlix & proſpera ſenecta comitetur.

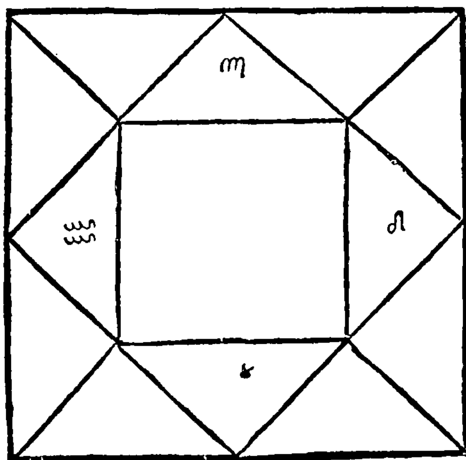
Cancer in occaſu , infenſos illi faciet amicos, periculis etiam innumeris implicans.

Quod ipſum & Aries comminatur in imo cœli.Fluctuabunt illius omnia,ſubſtãtia, dignitates, officia,ferentúrque nunc ſurſum, nunc deorſum. Tandem,vt diximus, moderabitur omnia Libra: filium tamen in tantum præſeruare non poterit, quin non in grauem incidat valetudinem,

Do horoſcopo in Aquario.

IN hoc ſigno vis horoſcopi talis eſt. Moderatè diuitem facit: effert etiam atque apud potentes promouet: coniicit in pericula, è quibus veluti deſperatus iam, eximetur rurſum diuorũ præſidio. Facit etiam hoſpitalem, munificum, prodigũ, patronum eorum, qui è bonis atq; melioribus artibus, præ cæteris videntur attigiſſe aliquid, tractantem atque diſsipantem ſacra.

Et in tali conſtellatione ſi medium cœli occupauerit Scorpius, vires largitur & vitam tetricam ac duram: ad itinera impellet frequẽter, vt ſtare vno loco diu non poſsit. In vxoribus fortunam experietur aduerſantẽ ſibi. Poſtremò omniũ bonorum virorũ ſuffragiis ex malis omnibus extricabitur.

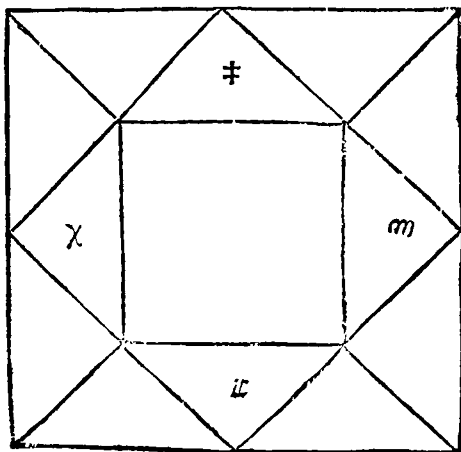

Leo in occaſu, vxorem illi dabit, vel concubinam, qua cum variis ſimultatibus diſſentiet. Dabit & anum, quæ ore quidem adblandietur ſibi, ingentia illi promittens, verùm in animo alios amabit. Inimici illius erunt domeſtici eius: & illorum adiutorio freti, hoſtes alii conabuntur collidere hominem. De alieno toro copulabit in matrimonium aliquam, aut certè viduam.

Gloriam & pompam, quibus videtur deditus eſſe, illi adauget in imo cœli Taurus: cui & id acceptum ferre debet, quod aliorum ſibi bona adduntur, & vitam viuet diuturnam.

De horoſcopo in Piſcibus.

EGREGIE ingenioſum faciũt Piſces, animatũ, cordatum, fidum, amicabilem, paulatim ſublimatum, donec tãdem ad faſtigium hunc prouehant.

Sagittarius in medio cæli, deiiciet in pericula multa, in multos errores: alioqui habilem facit, & qui potentibus etiam audeat lites mouere: de alio quodam in discrimen adducet, faciétque possidere non sua.

Virgo in occidente, facit cordatum, hospitalem, tenentem secreta, œconomum, amãtem vxorem immodicè, sed quem vicissim illa non amat, vt cæteri quoque, in quos ille officia collocat illi ingrati sunt. Vnde fiet, vt crebris laborib9 & mœstitiis angetur, propter vxorem & liberos.

Insuper conficietur valetudine quadam aduersa, prucurantibus id Geminis in imo cœli. Vitio quopiam laborabit sibi tantum noto: & substantiam quam amittet fortasse, rursum recuperabit, atque resartient amici, vt ne sic quidem destitutus videri possit. Spiritum suo reddet autori in alienis locis à patria, morte inauspicata & repentina.

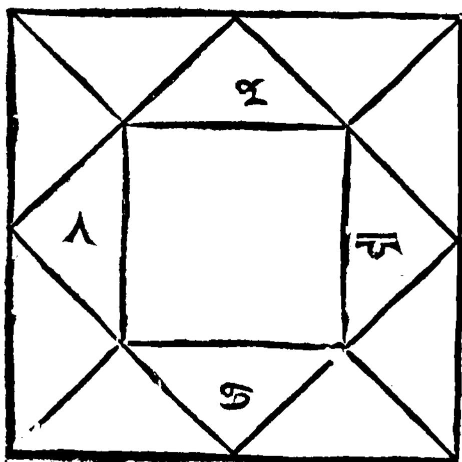
DE IVDICIIS NATVRALIbus, iuxta reuolutionem Solis per duodecim signa Zodiaci.

HVCVSQVE triualia dixim9 de horoscoporũ iudicio, dicta etiã ab aliis, sed cuius furti nos non adeò pudet, ac piget. Sed enim antea præfati sumus, per compendiũ tãtummodo acturos nos ea, quæ ab aliis prolixis cõmentariis sunt præcepta. Cùm enim vbique repre-

hensibile furtum sit, in solis tamen literis non vitio tribuitur, sed laudi: maximè si quid ab aliis dictum obscurius est, quispiam cupiat elucidare. Earum inquam cauillationum nos non piget. Id dictum volumus ad eos, qui omnia fastidiunt, barbari ex triuio: cum ipsi ad nullam artẽ idonei sint, & tamen omnia censere lingua sua spurcissima volunt. Tu quisquis es qui hæc legis, magis animum nostrum expende quàm verba, qui parati fuimus ad docendum, nihilque omnino celare te. Si quid aliter cessit, prętter nostram sententiam factum est. Ad iudicia nũc properamus naturalia, vbi summatim de Ariete sic habet.

De Sole existente in Ariete.

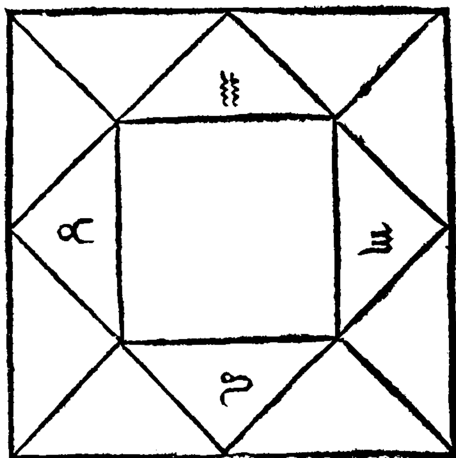
OCCVPANTE Arietem Sole, natum neq; diuitem facit, neque admodũ extenuat, vel exhaurit.

Item iracundum, ſed citò placabilem, ſtudioſum, facundum, varium, elatum, mendacem, luxurioſum, pollicentem (vt ille inquit) aureos montes, ſed promiſſa non reddentem, malè audientem ab affinibus:ab hoſtibus,quos habebit non contemnendos, infeſtos ſibi, adducetur in diſcrimen. A quadrupedibus,veluti ab equis, futurū eſt vt deiectus cicatrices accipiat cum periculo etiam mortis:adeò non cedent illi proſperè aucupia,piſcationes,venationes,ſtatus equeſtris,& quæ eius generis ſunt:in alienis tamen ſemper fœlicior erit, etiā longæuus. Item ſi puella ſit quæ ſic naſcitur, erit mendax,iracunda, venuſta, curioſa,cupida nouarum rerum, inuida, fœcunda in liberis procreandis, ſed primogenitus illi extinguetur,obnoxia periculis. vnde notam accipiet, vel cauterium in capite: alioqui ex natura etiam ſignata in capite,vel in pedibus. Illud etiam ex autoribus deprehendimus. Arietis filios diurnales, vt ſic dicam, id eſt, in die genitos, fortunatos eſſe, & magni nominis apud primores vel Principes,econtra nocturnales, diſſortunatos,& ignobiles..

De Sole in Tauro.

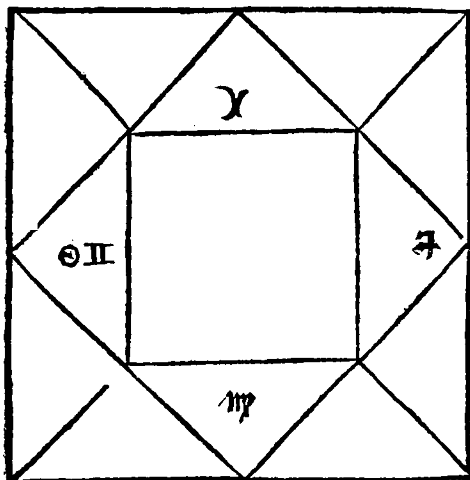
ITA audacē facit Taurus,& fauſtū in aggrediendis vel pertentandis negociis vel facinoribus arduis,victorē hoſtium ſuorū, peregrinū, à paterno oſtio exulem, ſeruilem, familiarem, iracundum: feruentius tamē in iuuenta quàm in ſenecta. Tollit nempe incommoda ſenectus, addetq; diuitias, & vxorem, atque hoc medio exhilarabit tandem.

Nam in prima ætate ſi quę illi nupſerit, vix hanc ducet. Solas ægritudines non adimit: apponítque triſtitiem, melancholiã, morſum canis, atram bilem, ídque circa annum ætatis ſuæ 28. vel 35. Iis ſedatis, iam rurſum florebit, proficiétq; in longiſſimam ſenectã, aut Neſtoreos, vel Heſiodos annos. Non pauló aliter fœminas facit petulantes, laborioſas, obſequẽtes, dicaces, ob amiſſum pudorem infames: quæ infamia labeſcet paulatim, atq; euaneſcet, vbi ad annũ peruenerit 21. Maritis nubet plurimis, procreabítq; liberos. Erit quæ conſulere aliis poteſt prudens, circunſpecta, & diues.

De Sole in Geminis.

GEMINI natura formoſi, formoſum faciunt, & miſericordem, ſapientem, ingenuum, liberum, ia-

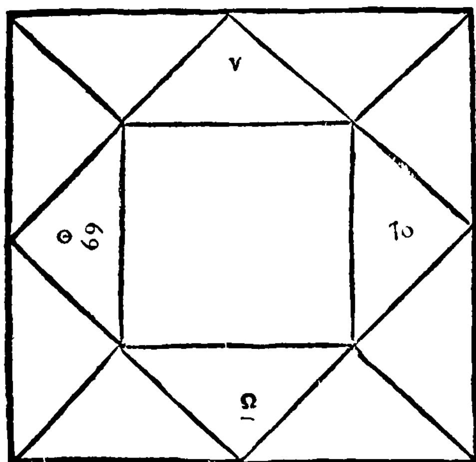

ctabundum, curſorem, peregrinum, ſuarum rerum parum curioſum: quo fiet, vt neque diues euadet, neq; penuria premetur, verum medio modo incedet: ei⁹ tamẽ fidei, vt ærario publico pręficiatur. Animo hilaris, intelligens, aſtutus, ingeniosus, affabilis: natura quadam hominibus gratus, veluti ii qui Venerem habent in radice natiuitatis. Pulchra quoq; facie, pulchris & idoneis artibus imbutus, nẽpe Mathematica, Legibus, Arithmetica. Id præ cæteris habet inſigne, vt cum iraſcitur, celare tamen iram, atq; diſſimulare poteſt. Imminebit illi periculum, vbi ad annũ pertigerit 32. aut ex morſu canis, aut ex igne, vel ferro

♋ De Sole in Cancro.

CANCER frigidus & humidus, carnem inſpiſſat

m

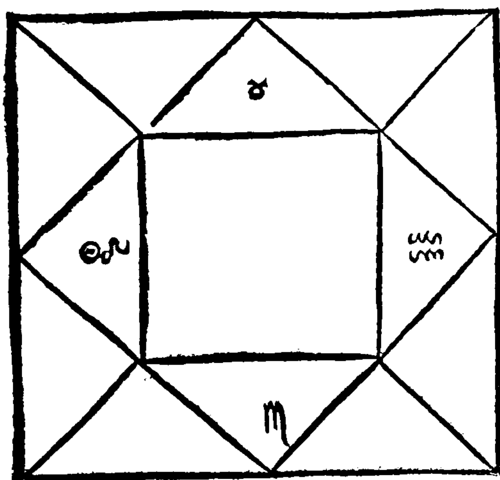

allicit ad amorem mulierum, extimulat ad coitum. Alioqui ſemper ingenium præſtat, humilitatem quoq; & ſapientiam, implicans litibus, & bellis variis, vt multum tamen victorem hoſtiũ decernens: qui multa tentabit, præcipuè maria. In multis periclitabitur, variis quatietur incommodis, in multa paupertate & miſeria, etſi lucri cauſſa ſit, nihil tamen inde habitior fiet: theſaurum effodiet, aut reperiet minimè ſperatum. Verùm ſi puella ſit huiuſmodi, pinguicula fiet, formoſa, agilis, iracunda, placabilis, officioſa, prudens, ciuilis, verecũda, ſagax, fallax, aſtuta, ingrata: aliud dicens, aliud faciens & habens in pectore, anxio laborioſa, expoſita pluribus periculis, periculis in aqua, periculis in caſu, in partu, in

colica passione, primum fœtum edens imbecillem, alterum validiorem. Porrò infamiæ si quid contraxerit, id quicquid est, post annũ diluetur 26. Vtrobiq; inimicorũ victoria est, siue in fœminis, siue in maribus, atq; prosperabũtur in annis sequentibus, benè comati, modesti, fideles, laboriosi, auidi cibi & potus, noti magnatibus, benè fortunati in agricultura.

De Sole in Leone.

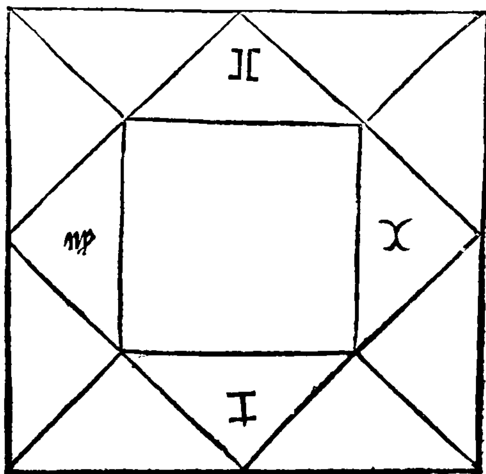
IN LEONE Sol facit magnanimum, audacem, arrogantem, eloquentem, superbum, derisorem, immitem, immisericordem, durum, inexorabilem, tetricum, vndequaque angustiis & periculis maximis septũ. E periculis rursum eximit, & officiis præstituit publicis: cẽturionem facit vel pentacontarchum, è tribus magnatibus be

neficia expectantem, infœlicē in prolibus, & pro iis sustinentem labores & afflictiones multas, ad iram pronum, periculis exponentē se plurimis. Succendit choleram, interim etiam ad dignitates prouehit & honores: vocat ad pericula incendii, ferri, impetionem bestiarum: vnde in loco succumbet non suo. E periculis tamen elabetur Dei prȩsidio. Simili pacto puella si fuerit, animabitur, faciétq; hanc magno & amplo pectore gracilibus crurib9, quæ animositatis & audaciȩ sūt indicia, atq; item iracundiæ, contumeliarum, loquacitatis: sed tamen cum moderamine: remittit enim in omnibus iis muliebris clementia nonnihil. Pericula quæ illi imminēt, sunt, aqua feruēs, vel ignis, ab iis custodire se oportebit. Ex infirmitatibus, stomachi torsiones. Cȩterum ab anno 20. vel 21. fortunam sentiet in diuitiis, quas conquiret potentum opera in vsufructu rerum alienarum, in familia, pulchritudine, amore, filios tamen habebit paucos.

De Sole in Virgine.

SIC Virgo facit rebus domesticis benè perfectū, ingeniosum, veracem, magnanimum, affectantē honores. Auferet & vxorem illi ductam antequā cognoscat: tollentur illius quædam, atque diripientur, vlciscet in aduersarios: & adeò arcanorū malè retentiuus est, vt ne secretissima etiā sua celare possit. fortè quia iactantiæ deditior est, nitida facie, comptis moribus, amatorem mulierū, in aulam se recipientem Regum & Principum.

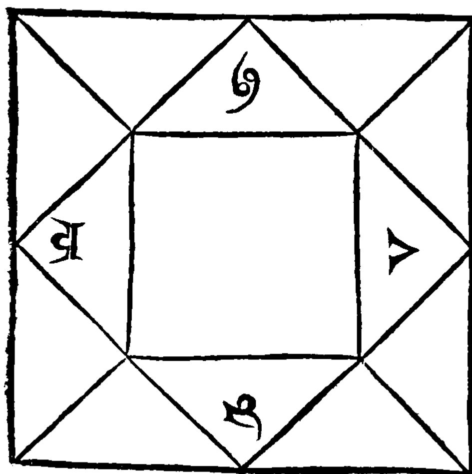

Prӕterea etiam iustum, sapientem, bonum, honorabilem, cõsultorem, patronum amicorum, piũ, misericordem, venustum, candido & mundo corpore, stipatum amicorum maxima cohortę. Puella eius natiuitatis erit ingeniosa, verecunda, pudica, beneuola, officiosa, prouida, iracunda: viro nubet circa annum. 16. primogenitum pariet eleganti forma : periculis implicabuntur plurimis, siue viri, siue mulieres fuerint.

De Sole in Libra.

SOL in Libra, natũ facit libidinosum, negotiosum, benè fortunatũ, pręcipuè in aquis, aut in iis quӕ ex aquis sunt , prӕterea quӕ ex aromatibus sunt, pretiosis lapidibus, vel huiusmodi, In obeundis itineribus prolixis & remotis. Corpore ve

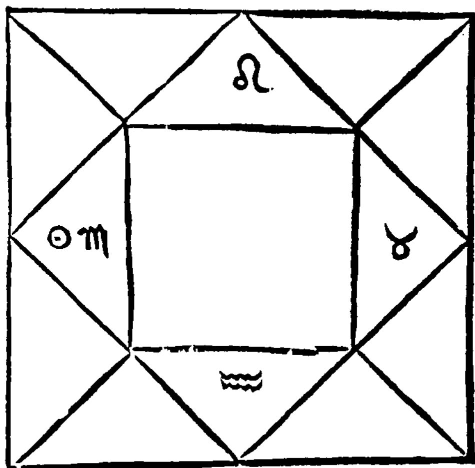
rò facit pulchro, agili, ſermone comptum, optimæ famæ, rimantem arcana multa, ſed in promiſſis rariſſimè ſtabilem, tametſi aliud præ ſe ferat verbis ipſis. Exponet ſe inſidiis & machinamentis plurimis malitioſis. Vxore prima nõ diu fungetur. Accedet & hæreditas illi ex rebus mortuorum, & partim ex ingenio & proprio ſudore: alioqui tamen non facilè credit. In quadrupedibus animantibus nõ omnino erit diſfortunatus. Propter mulieres verò plura & ingentia ſuſtinebit: impinget in turpitudine coitus illiciti, & ſomniorũ interpres futurus eſt longè optimus, ſiue diurna fuerit generatio, ſiue nocturna. Puellam facit amicabilem, hilarẽ, iucundum, quæ varia oblectamẽta ex partis & herbulis capiet, qui-

bus potiſſimũ gaudet. Ad loca propellit ignota, viro nubet circa annum vigeſimumtertium, cuius & matrimoniũ ſecundabitur. Efferet hãc forma corporis egregia, eloquium dulce, geſtus vrbani Neq; omnino etiam inhabiles ſunt quicũq; ſub Libra ſunt, literarũ ſtudia & artes meliores. Cauebunt aũtẽ ſibi aut ab incendio, aut aqua feruenti: iis lędentur, niſi cautiſſimè ſibi proſpiciãt.

De Sole in Scorpione.

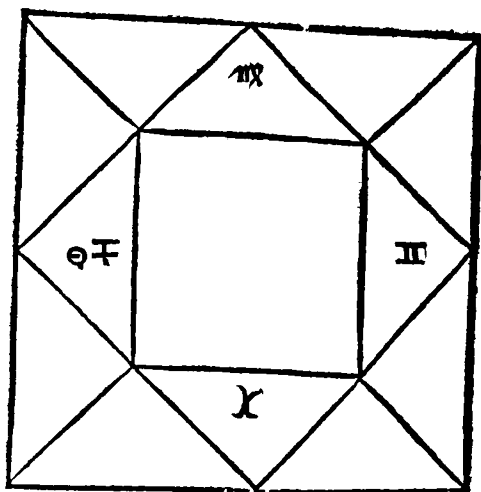
IN SCORPIONE Sol augmentat hæreditatem, noto addit audaciam, & frontẽ, & blandi loquentiã, qua fretus pluribus imponte, vna manu panẽ oſtẽtãs (quod aiũt) altera lapidẽ celãs, ſemper melle permiſcẽs venenũ, ferè nihil eorũ fa

ciens quæ dicit: alias tamen facetosus, ioculator, credulus, triumphator de inimicis. Sic si puella fuerit, facit amicabilē, solertem, fallacē, quæ primo suo sponso fraudabitur, altero fruetur hilariter, quæ vincet aduersarios suos. Laborabit ex dolore splenis, atque cauterium accipiet in capite, aut scapulis, vel lacertis. Alioqui vtriusq; sexus audaces facit & temerarios, ad prædandum, ad peruestiganda quæ prohibita sunt, ad ineundum pacta, ad contrahēda mercimonia, præterea etiam petulantes, fornicatores, instabiles, malè cogitabūdos, loquaces, iracundos, interdū iuxta ac vehementer mœstos atque afflictos. Cæterum nō deerunt, qui hos magnifaciant, qui hos ad se vocāt principes hoīes, ex plebeis etiā, qui illis assentētur: qui fiet, vt multo fiāt spectatissimi.

De Sole in Sagittario.

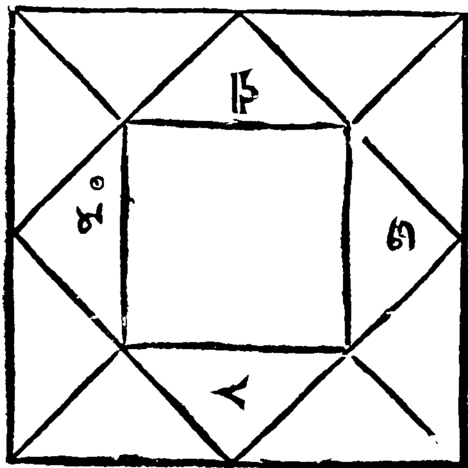
SAGITTARIVS non omnino malū signum est, manente in eo Sole, fortunam largitur, subministrátq; animum ad quiduis tentandum: quòd institutoris animabit, in primis ad permeandas alienas terras, ad trananda æquora, inde non sine quæstu reuertetur qui huiusmodi fuerit. Conciliabit quoque amicos sibi, vt ad Principum adsciscatur domicilia & aulas, nō quadras quidē colligens, & lingens paropsides, vt viles illi solēt aulici, sed subrogatus ad maiora officia, alienam pecuniam dispensabit. Ad quod magnopere hūc promouebit, atque potissimum cōseruabit in aula, quod natura agilis & fortis est. Insuper equita

tui,aucupiis,venationibus,saltationib9,pugnis, iocis,lusibus, conflictib9 planè deditissimus est. Quamobrem etiam aduersarios habebit,qui hęc atque alia inuideant,atque acerrimè hunc impugnabunt,sed quos collidet tamen atque peruincet. Et paternam hæreditatem adsequetur, quod non ciuis contingit. Frequenter etiam iustos facit,socios,tacitos,cordatos,igeniosos, fidos,mites,stabiles,firmos,laboriosos,iactabūdos. Quod si puella fuerit,non multum etiam differt: facit eam anxiā, laboriosam,misericordem, obnoxiā multis æmulationibus & insidiis ab malis hominibus,sed victricem,fœcundam,quæ viro nubet circa annum decimūseptimū,vel si non successerit,circa annum vigesimumquartum.

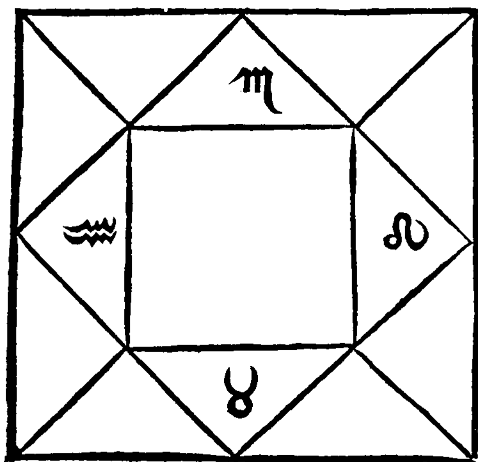
♑ De Sole in Capricorno.

CAPRICORNVS facit iracundum, leuem, atque vilibus sese associantẽ personis, suspitiosum, laboriosum, distractum variis litigiis, quæ illi aliunde prouenient, sed audacter sustinẽtem aduersaria, eritque cordatus. Deperiet puellas, & eas pauperculas & simplices, quæ tandem deducent hunc in ægritudinem. Facit etiam medio criter diuitem, beneuolum, alacrem, facetum: veruntamen instabilem, si nocturna fuerit natiuitas. Idq; ferè in omnibus rebus. In senecta vbi viderit accedi sibi diuitias, incipiet amare pecunias, declinabitq; à prima largitate in auaritiã, nam in iuuenta tractari quidẽ vtcunq; poterit. Prosperabitur in nauigationibus, maximè si ad

Orientem fuerit. Ab Oriente etiã fortuna illi imminebit à magnis viris. Phyſiognomia ſic natorum talis eſt. Caput communiter habent paruum, compreſſos oculos, moderatam loquelam. Proderunt illis balnea vbi ægrotauerunt. Porrò puellæ timoroſæ erunt, citóque erubeſcent. Dominabuntur inimicis ſuis, & ad aliena loca peregre proficiſcentur.

De Sole in Aquario.

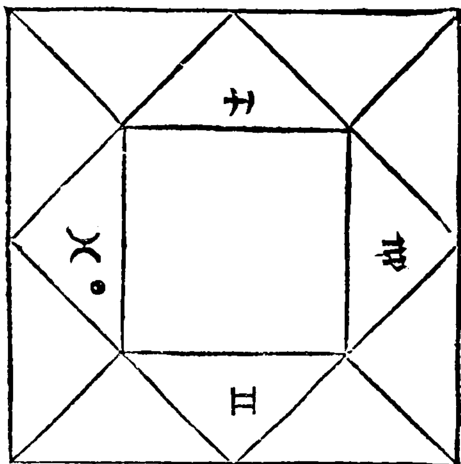

AQVARIVS natum facit amicabilem, cupidum, procliuem ad febres diuturnas, diffortunatũ etiã circa aquas, quas & natura abhorrebit. Creſcet autẽ illi fortuna circa annum triceſimũ quintũ, & triceſimũſextũ, ex quo tempore incipiet peregrinari, peruagariq; loca varia, & paula

tim etiam ditari. Sed quæ diuitiæ nunquam ad extremum peruenient, neque cumulabūtur in immensum, sed partitę rursum dispergētur: nisi vbi anni aduenerint postremi, ii resarcient quicquid largius expensum est in primis. Neque profectiones illæ ad longinquas regiones magnopere illi ad cumulandas opes cedent. aliūde ab alienis ferme maiora sperabit, atque consequetur. Interim variis incommodis, iacturis periculis distringetur, atque omnium maximè cum vxore & mulieribus. Ducta illi vxor in paralysim soluetur, sed neq; cum aliis etiam prosperabitur mulieribus. Vxore prima nō diu fūgetur: verum hac resoluta in tabem, mox felicius succedent omnia. Puella etiam sic in Aquario nata, similiter deliciosa erit, verax, constans iis tribus masculum ferè excedens. subinde ditabitur aliis bonis. Cōsuletur illi de liberis, variis quatietur aduersitatib9, tentabit aliena loca. Vsque ad vigesimum secūdum annum humiliata incedet, ad 22. verò annum incipiet paulatim illi arridere fortuna. Mediocres diuitias obtinebit. Frequenter omnes, siue mares siue fœminæ, taciti sunt, sapientes, ingeniosi, fideles, faceti, infesti inimicis.

De Sole piscibus.

PISCES in primis quidem annis multa suis obturbant mala, idq; pręter meritum. Interdum faciūt etiam auaros, iocosos, officiosos, lusores, negligentes fortunæ, probæ indolis, amantes bonorum consortia, procacis linguæ, audaces, sibi pla

centes, fortunatos in peruestigãdis thesauris: nã omnino illud eis euenit, vt & ipsi præter spẽ inueniant aliquid. Partim etiam ab alienis ditabuntur. Non diu viuent, nisi annum excesserint tricesimumquintum, tunc spes est longæuitatis: non nimium tamen ditabũtur, sed moderatè, alioqui animo & opinione Cresi diuitias possidẽtes: obtumultuantes, & nullibi nõ importunas cogitationes: ob mulierem in captiuitatem venient, & pauca illorum prosperè cedent in pueritia & iuuentute. Signum habent in cubito, vel in pede: & fortuna illorum ad meridiem. Puella sic nata erit feruida, audax, insolentis linguæ, contumeliosa, litigiosa, multis etiã vndiq; circundata periculis, pudorem abiiciet, & religio marito suo,

adulterose (nisi cohibeatur) copulabit: molesta bitur torminibus vẽtris & stomachi. Et hoc iam secundo de Signorum influentia dixisse satis est.

De Naturis Domorum.

SVPEREST vt de naturis quoq; agamus Domorũ & signorum. in quibus rebus nostris faueant cœptis, quid in vnoquoq; Signo agendũ, qui temperare actus nostros possimus, vt cuncta nobis eueniãt secũda & prospera. Nã hîc fermè scopus est Astrologiæ naturalis: ad quẽ nisi pertigerimus, nescio ad quid tandẽ illa possit nobis (Alchabitio inquiente) prodesse.

PRIMA domus Arietis est. Et primum etiam in ordine Signorum, vocatur ab Astrologis domus vitæ, & fere semper initia illis significat operum, id est, quæ in ipso vitæ exordio vel delectãt, vel malè afficiũt natum: item & robur & debilitatem. Denique omnia quæ ad vitam spectant naturalem.

SECVNDA est Tauri, domus facultatum, victus, ministrorum, seruorum, significans finẽ iuuentæ. In eam si fortè fortuna inciderint Iuppiter, vel Venus, planetæ cæteris nobiliores, ꝓmouebunt ea in primis, quæ ex bonis mobilia ab iureperitis vocantur: vel etiam immobilia, vt hortos, agros, vineas, redditus annuos, & quicquid est quod durare potest diu. Mancipia si quis conduxerit in hoc signo, rem domesticam fideliter dispensabunt.

TERTIA domus. Successum cum fratribus,

ſororibus,propinquis,& minoris itineris,in tertia locant domo,id eſt,in Geminis. Si quis igitur in V horoſcopum habeat,hunc ꝓnunciant proſperatum iri à fratribus,ab cognatis,ab magnatibus & propinquis. Cõducit & in hoc ſigno,ſcribere,ac mittere epiſtolas,ãbulare iter breue,contrahere amicitiã,ĩire fraternitatẽ,& huiuſmodi.

QVARTA, manſionis inſcriptio eſt patrum, hęreditatum,theſaurorũ,& arcanorum. In ea bonum eſt contrahere,emere,vendere,cambire: vineas,agros,poſſeſſiones,erigere ſtructuras & machinas,iacere fundamenta.effodere terram,quęrere theſauros,teſtari, deligere ſepulturam proſperatur hæc omnia Cancer.

QVINTA, eſt domus filiorum, & dilectionis, legationum,donationum,& eorum quę poſt defunctionem vitæ ad laudem,vel vituperiũ pertinent. Expedit Sole hanc occupante tractare omnia quæ in mentẽ veniunt,indulgere genio,pergræcari,helluari,peregrinari,inire pacta & amicitiam,propter gaudium Veneris illic diffundente lætitiam. Couenit & veſtibus nouis veſtire ſe, ſcribere epiſtolas, periocari, ludere, conquirere ſibi amicos,qui fidi ſunt, quíq; poſſint in neceſſitate propugnare,vel defendere.

SEXTA domus Virginis. Si quid autem ad triſtitiam ſpectat,ad ægritudinem,id ſextæ deputatur domui: & vocatur infirmitatis,ægritudinis, triſtitiæ,ſeruorum , gaudium Martis . Nulla hic emptio probatur,vel venditio,propter perfidiã,

laborem,& dolorem : præſertim ab Mercurialibus & Virginiſtis,quos vitare oportebit.Exaggerat hæc in nos falſos teſtes , latrunculatores , & qui vitæ noſtræ inſidiantur, homicidas, ſanguinarios. Præterea & tumultus bellicos,ſeditionē, factiones. omnia hæc accidunt ab Virginiſtis in ſexta,& Mercurialibus:propterea quod Mars(vt dictum eſt)in hac gaudet.

SEPTIMA domus in Libra . Sunt deinde poſt ægritudines,nuptiæ,cōiugia,& ea quæ circa mediam vitam velut in directa iam Libra trutinantur.In ea valet inſtaurare amiſſa , reparare deſperata:& quia habitatio conſummatæ inimicitiæ eſt , committere quoque cum hoſtibus vndique immittere ſeguerris, & litibus , iis præcipuè qui Arietem habent aſcendentem.

OCTAVA ab oriēte manſio eſt Scorpionis. Domus vel pars mortis,timoris,pauoris,hęreditatis mortuorum, & eorū quæ poſt mortē fiunt: cōmorante in ea Sole,vide ne qd auſpiceris,neq; iter arripias,non aquis credas te : facilè hic impingitur,quamobrem vitanda omnia ſunt bella contētiones,iniuſtę cauſæ,inimicitiæ, mulieres malę,maximè ſi ex parte hęreditatis hęc oriātur

NONA domus in Sagittario. Habent & fides religio,prolixa itinera , ſapientia,philoſophia, matheſis,libri,epiſtolæ,narrationes,legationes, ſomniū,rumores,ſuas in cœlo ſtellas.Quo fit,vt peragrante hāc domum Sole vel Luna, ea tractari debent,quæ ad prædicta iam ſpectant:nam ci-

tius sortiuntur effectum, quàm alio tempore. est enim hoc tempus consummatæ amicitiæ complementum.

DECIMA domus in Capricorno. Non omnino etiam frustra est, ꝙ hic in regem asciscitur, ille verò præficitur potius. E cœlo est hoc, atque decima domo: vocatúrq; dom⁹ regni, dictaturæ, magistratus, tribunitii, præfecturæ, Imperii, & quicquid potestatis est Si quid igitur præcipiendum est, si qua in ditionem redigenda prouincia vel vrbs, si quod adipiscendum magnificum regnum, si quis adoriendus iudex, si patrocinandum egenis, si conserendum cum magnatibus & præpotentibus, faustè atq; feliciter fieri potest, manente in ea domo Sole, vel Luna. Vulgato nomine vocatur domus Capricorni ordine regulari, si Aries fuerit prima.

VNDECIMA domus Sole in Aquario. Hæc est domus laudis, fortunæ maioris, gaudium Iouis, ministrorum, auxiliatorũ. Licebit in ea adoriri aduersarios, conquirere amicos sibi, laudare alios à quibus pręmii quippiam speratur: deniq; tractari possunt omnia quæ optamus, vt fortunatè eueniant.

OMNIVM pestilẽtissima fermè est Duodecima. Nempè habitaculum inimicorum, carceris, laboris, erumnarum, inuidiæ, susurrationum, bestiarum, termini vitæ: nihil in ea frugi auspicabitur. Cauẽdáq; in primis vincula & carceres, quos si quis inciderit in hoc signo, maximo cum nego

cio liberabitur, & mortē operatur, & omne malum, residente nimirum illic Saturno domino illius signi, vel Marte. Et sic de reliquis successiuè signis, & domibus succedentibus.

ATQVE hucusque de natura & effectibus Signorum, quid promoueant in iis qui hæc habuerint ascendentia, id est, qui nati sunt in talibus. De Planetis res ipsa postulat, vt vel obiter ī memoriam reducamus, quæ de iis in præcedentib9 dicta sunt. Cæterum nolui vt fucum hic quærat aliquis in re omnino leui, vbi si iactare etiam nos vere luxuriemus, res ipsa ꝓhibet, ne circa hanc magnopere luxuriemus, atque ex musca (quod aiunt) faciamus elephantem.

De Saturno domino genituræ.

SATVRNVS vbi domin9 genituræ fuerit habet id quod trahit natorū animos vbi illi cōcesserint habenas, nēpe ad elationem, ad tumorē, peruicatiam, malitiā, ad calamitates & erumnas multas. Largitur alioqui fidē, & in persuadendo consiliū, & decernendū quod iustū est: nisi in propriis rebus, in quibus non adeò sapit: vbique sui ingenii, atque sibi vacantem facit, cibi parci, verum potus largioris, ad vxorem & liberos non multum affectos, Præterea quantum ad corpus emacerat, exsiccat, infrigidat, noxios indit humores, ministrat pallorē, maturè accersit ægritudines, morbos omnes in vnum exaggerat: videlicet, peripneumoniam, hydropisim, podagram, morbum regium, siue caducum, vlcera,

alopeciam,cæcitatem,& quę ex vitiosis humoribus sunt malorum omnium mare. Præscindit etiam vitã aut in loco humectiore, aut certè extra paternum solum ignoto,aut derelicto,atque eodem succulento. Malum est,si illius in mansionem inciderit Mercurius. facit enim incantatorem,magnum,ariolum,fœdifragum,hostem parentum,& fratrum (ne dicam) omniũ etiam hominum.

De Ioue domino geniture.

IVPPITER nusquã atrum calculum merẽtur:nullum est consilii,prudentiæ,scientiæ, eloquentiæ,& pulchritudinis donum,quod ille nõ magnificè præstet, vt si vir quispiam bonus deliniendus nobis fuerit,hunc oporteat fingere Iouianum,Nihil est quod multis agam,frugi & virtutes omnes optimas illi vendicato,nõ errabis. Summatim,habent omnia Iouiales, tantum abest,vt in illis virtutis aliquid desyderes. Quorsum enim opus est,commendare in iis magnanimitatem,honores longè amplissimos, atquæ cæteras mundi dotes? cum dixerim, nihil esse in illis quod desyderetur.

De Marte domino genituræ.

CONTRA Mars vt natura pessimus, ita ingenia suggerit omnium pessima: & quemadmodũ de Iouialibus diximus, nihil esse de quo in controuersiam quidem vocari possint, ita de Martialibus pronũciamus,nihil esse scelerum, quod audacter illi non audeant: nullum esse tam in fœ

dum crimen, quo illi contaminati nõ sint? Apud hos virtuti studere, piaculare est: virt⁹ maxima, latrunculari, grassari, cædere, succendere ignes, mentiri, imponere, deludere. Et quid dicam? genuinum est illis, omnia patrare nefanda, & si quid sceleribus sceleratius, aut scelestius est, illud impunè, & citra frontem illis facere summa licentia est.

De Venere domino genituræ.

VENERIS proprietates notiores etiam sunt, quàm vt multis ambagibus has conueniat retractari. Neque video, quomodo non cum Ioue coincidat: nisi quod operib⁹ ac factis omnibus, virtutibus omnib⁹, scientiis omnibus, deniq; quicquid boni præstat Iuppiter. Splendorẽ addit Venus ad luxuriã, non eam tamẽ dico quę in inguine est, maximè si Iuppiter illi accesserit, aut hũc respectauerit benignius, vel certè cum Mercurio coëat. Cum Saturno & Marte, nota est significatio.

De Mercurio domino genituræ.

QVIBVSDAM Mercurius ambiguus videtur: cum bonis bonus, cum malis malus. Hoc interim donemus: alioqui seórsum optimus est, tum maximè in dotibus ingenii ministrãdis, quibus Iouẽ, & Venerem pręcellit. Porrò artium & disciplinarum genera, quæ ille largitur, notiora sunt, quàm vt repeti hic debeant.

De Sole cum genituræ domino.

TOTVM illud quod de bonis diximus Plane-

tis,& de Sole dictum volumus. Non malum Planetam habet, qui hunc habet. Non dico, si dominus genituræ fuerit. nunquã enim hoc sortitur. Perinde etiam vt Luna si cum domino genituræ inciderit, mihi medio quodam modo inter Martem & Venerem incedere videtur. Et quemadmodum in ordine medius est, ita & in natura mediocritatem seruat. Quod si cũ tribus illis, Ioue, Venere, vel Mercurio scilicet, etiam conuenerit, nemo non videt hominem hunc esse felicissimum.

De Luna cum domino genituræ.

LVNA ob hoc solum malè audit, quod instabilitatem gignit: verum in homine instabilitas, quid tandem non malorum etiam trahit secum.

Canon super erectione figuræ cœli.

EADEM series est Signorũ quę in artificiali. Quodcunq; principatũ obtinuerit, semper iuxta ordinem per singulas domos, singuli sunt infartiendi Planetę. Vt si Aries sit signũ in quo natus es: loca Arietem in prima domo deinde Taurum in secunda, Geminos in tertia, Cancrum in quarta. Si autem sol fuerit in Cancro, tunc locabis Cancrum in prima, Leonem in secunda, Virginem in tertia, Librã in quarta, Scorpionem in quinta, Sagittarium in sexta, Capricornum in septima, quod est oppositum Cancri, &c. ordine suo quem nosti.

Porrò dominium ipsum Signorum longè di-

uersum est, atq; ferè præposterum, quàm traditum est à Firmico. Hic tantum ascendentis dominus spectatur: post hunc locãtur in qualibet domo iuxta eorum ordinem naturalem cæteri Planetæ. Et in tantum cum artificiali conueuit, quod ascendentis dominus iuxta ascendentem collocatur. Cæterorum nullus ordo est nisi naturalis. Verbi causa. Ponamus Sole existente in Ariete natum esse aliquẽ: cupio erigere figuram. Ea statuenda est sic. Scio seriem nunc domorum: pono in prima domo Arietem, in secunda Taurum, in octaua Scorpionem, in nona Sagittariũ, in decima Capricornum, in vndecima Aquariũ, in duodecima Pisces. sic inscripta signa sunt, qui mos est etiam eorum fermè, qui ex horoscopis iudicant. Reliquum est, quo subscribantur & Planetæ domini Signorum. Sub signo ad domum Arietis Martẽ: quia Mars est dominus Arietis & Scorpionis. Deinde ad secundam domum adscribo Solem, ad tertiam Venerem, ad quartam Mercurium, ad quintam Lunam, ad sextã Saturnum, ad septimam Iouem, ad octauam Martem, ad nonam Solem, ad decimam Venerem, ad vndecimã Mercurium, ad duodecimam Lunam. vides igitur, excepto domino ascendentis, reliquos iuxta ordinem suum locari naturalem. Quando autem de ascendente hic loquor, nolo quis intelligat de ascendente tempore horoscopi, sed de signo

Item in secunda reuolutione pones Saturnum

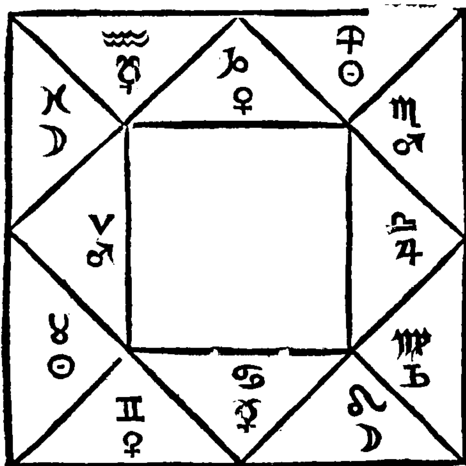
ad primã,& erit dominus vitæ.13.anni nati. Deinde ad secundam Iouem, & iudicia de substantia uatu iuxta naturam eius. Exinde ad tertiã domum locebis Martem: ex illo iudicabis de fratribus, & propinquis, breuibus itineribus &c. Ad quartã pones Solem, & iuxta illum parentes, hæreditatẽ in decimosexto anno iudicabis. Ex typo illo licebit cuilibet fingere similẽ reuolutionem, & perspicere, quid singulis annis futurum sit cuiq;. Significat enim hic domus, non momentaneam illam reuolutionem, qua duabus horis in vnaquaq; domo versatur Sol, sed anniuersariam. Vnde reuolutionem vnam subdidimus vergentem ad annos ferme 84. iuxta ascendentem Arietem. Si aũt cæterorum aliquod in ascendente fuerit locatum, alia formatur, sed tamen ad eũ typum. Si vis de prolibus, respice quintam. Si de ægritudine, de pecudibus paruis, vel de seruis, vide sextam. De connubialibus, de inimicis manifestis, septimam. De morte, & hæreditate mortuorum, de generibus eorum, aspice octauam, atque sic de reliquis domibus.

NEQVE video quid vltra possit, vel debeat addi. Summa huius artis est, scire naturam Signorum & Planetarum: deinde erigere figuram, & exercere quod lectum est. Experiatur qui velit, videbit hanc cum artificiali non solum conuenire, sed etiam longissimè excedere, non tam propter facilitatem, quàm certitudinem. Cernis enĩ, vt nihil inibi speculãdũ est, nisi pauca quæ-

dam quæ ex artificialis penuario proferuntur: & quod in prefatione ſumus teſtati, id iam ſecundo repetimus citra pudorem, Liechtenbergium ſue ætatis doctiſsimũ, in naturali Mathematica hac arte ſola Aſtrologos omneis dementaſſe, ex hac egiſſe ſtupẽda. Itaque iniquum videbatur nobis ſi tanti magiſtri artem tam dignã ſineremus obſcurari. Nam ex eo hãc hauſimus, non noſtroptè ingenio finximus: propter quòd eo minus in ius vocari debemus, aut criminari à quoquam, ſi nõ omnium palato fecerimus ſatis. Niſi hoc fortaſſè vitio debeat verti, quod aliorum benefacta poſteris exponimus, & aliena præferimus noſtris. Quod ſi nefas eſt, quis hic tandem immunis à vitio erit, etiam ii qui hac tempeſtate iudicãtur doctiſsmi? Figuram vnam è regione ſubiecimus. Cæteras reuolutiones qui noſſe velit, tabulam legat mox ſequentem.

Finis LIB. Quinti.

FIGVRA REVOLVTIONIS signorum & Planetarũ, iuxta astro logiam naturalem, cuius horoscopus est ♑, & dominus illius ♄

¶ Continuatio figuræ præcedentis, ab horoſcopo primi anni ♈, vſq; ad annum 84.

1 ♈	♂ 13	♄ 25	☿ 37	☉ 49	♃ 61	☽ 73
2 ♉	☉ 14	♃ 26	☽ 38	♀ 50	♂ 62	♄ 74
3 ♊	♀ 15	♂ 27	♄ 39	☿ 51	☉ 63	♃ 75
4 ♋	☿ 16	☉ 28	♃ 40	☽ 52	♀ 64	♂ 76
5 ♌	☽ 17	♀ 29	♂ 41	♄ 53	☿ 65	☉ 77
6 ♍	♄ 18	☿ 30	☉ 42	♃ 54	☽ 66	♀ 78
7 ♎	♃ 19	☽ 31	♀ 43	♂ 55	♄ 67	☿ 79
8 ♏	♂ 20	♄ 32	☿ 44	☉ 56	♃ 68	☽ 80
9 ♐	☉ 21	♃ 33	☽ 45	♀ 57	♂ 69	♄ 81
10 ♑	♀ 22	♂ 34	♄ 46	☿ 58	☉ 70	♃ 82
11 ♒	☿ 23	☉ 35	♃ 47	☽ 59	♀ 71	♂ 83
12 ♓	☽ 24	♀ 36	♂ 48	♄ 60	☿ 72	☉ 84

Supputationem lector ſi velis, in infinitum exaggera.

IN LIBRVM DE PERNOSCENDIS Planetis horoſcoporum & ſignorum aſcendentium ex quatuor complexionibus, Ioannis Indagine.

PRAEFATIO.

CIO quid hic dicturi Medici ſint, ſi viderint in ſuã meſſem falcem miſiſſe me, atque illud mihi opprobrabunt fortaſſe. Ne ſutor vltra crepidã. Quibus nos obgannimus viciſſim Plerunque & holitor opportuna loquitur. Neq; etiam protinus doctum facit profeſſio, ſed labor atq; induſtria. Quæ quoniam moderaté nobis contigerunt, ne modicum etiam illud celare volumus ſtudioſos. Illud in primis obteſtantes, ne antè damnent quàm legerint noſtra. Subinde, ſi alia dixerimus ab Galeno & Auicenna, quàm ipſi ſcripſerint hactenus, condonent licentiam hanc nobis: quanquam pro viribus conati hic ſumus, vt in illis diceremus conſentanea, niſi quantum aſtrorum ſcientia nos ab illis cogit diſſentire. Non enim hic noſtrum negotium agere volebamus, ſed iuuare Medicos, qui alioqui ex complexionibus omnia diiudicant, vt non tam protritis illis freti manuductio nibus, vtputa vrina, Phyſiogno-

mia,& pulsu,ac huiusmodi,quę imponunt nonnunquam parum solicitis,quàm etiam ex Astrologia saluare ægrotos possent,atque cognoscere qualitates hominum. Operam nostram boni consulite,quicunque lectores estis,non studium ipsum nostrum metientes,sed conatum. Ad rem ipsam properamus.

LIB. ordine Sextus.

Quid sit complexio.

EST autem Complexio, autore Auicenna, qualitas quæ ex actione ad inuicem,& passione cōtrarium qualitatum in elementis inuentarū resultat. Quam definitionē qui velit exanclare ad vnguem, actiones illæ & passiones quomodo in se agant mutuo, legat eum autorem lib.1.fen.1.doctrina.3.cap.1. Nos præmittere oportebat:ne quid nō diceremus quod ad rem pertineret. Sicut & illud de quaternario numero elementorum,de qualitatibus primis,de illorum actionibus mutuis, quæ petenda ex Philosophia sunt naturali. Neque enim id intendebamus, sed quantum ad stellas & genituras pertinet, adsignare rationem, cùm complexionem alicuius enourimus, quibus stellis vel Planetis fiat,vt ad hoc,vel aliud ille inclinatior est. Exempli caussa. Sanguineus aliquis est, sed verbero, raptor, sanguinarius, quæ in sanguineis rarò

ſunt: coniicio hunc Saturnum, vel Martem habere in horoſcopo natiuitatis. Naturam ſingulorum Planetarum ſubiiciemus. Ad hęc quia magnoperè conducit & Phyſiognomia, & Chiromantia, vtráſq; præmiſimus: & hic etiam inſperſimus, quantum rei præſenti conuenire nobis videbatur.

De iis quæ bonam faciunt, vel malam complexionem.

NATVRAM bonæ complexionis, vel malæ, Albertus vir naturalium rerum non imperitus, in tribus ait conſiſtere: in debita corporis mole, in eleganti membrorum diſpoſitione, & in venuſtate coloris. Ex his licebit coniicere ingenuitatem complexionis, ſiue ad ſanguinē, ſiue ad phlegma. Rurſum habitudinem malam in nimia craſſicie, nimia macilentia, in immodica tenuitate, corrugatione, & ſqualore: quę quem poſſederint, faciunt melancholicum, cholericum, vel phlegmaticum. Craſſitudo enim ex immodico frigore & humore eſt, macilentia ex caliditate & ſiccitate, ſqualor ex frigore & humore: quanquam hic ſecus quibuſdam placeat. Porrò gelu & humor phlegma faciunt, caliditas & ſiccitas choleram, frigiditas, & ſiccitas melancolicham.

De obſeruantia complexionis ex colore.

HABITVDINI corporali ſuffragatur & color. Eum trifariam partiuntur. Nam quendam ineſſe capillis, alium cuticulæ, tertiū oculis. De iis ad-

modum plura etiam Aristoteles. Omnes si in vnum computentur. Aut ex æqualitate cõsistunt, vt albus rubeo permixtus, & caussatur ex abundãtia humorũ. Aut ex inæqualitate, siue ex obliquo conueniunt: verùm nobilior qui ex æqualitate consistit humorem. Differentiam si scire voles, ex senario dependet. Primus ex albedine & rubedine est. Secundus, niger. Tertius, citrinus. Quartus, glaucus. Quintus, albus. Sextus, rubeus, Extremi sunt albus & niger. Cæteri medii, partim ex albore, partim ex nigrore cõmixtionem habentes in æqualitate. Optimus tamen, qui ex albedine & nigredine est, Autor Galenus. Notiones hæ sunt: albus conspersus rubore tumentibus buccis, sanguinem notat: albus phlegma, pallidus melancholiam: fuscus, subniger: niger, choleram.

De Complexione pernoscenda ex tinctu capillorum.

NEQVE obstat, ꝙ de capillorum natura autores referunt quidam, datam videlicet ad decorem: quòd sic ornatu splendoris nonnihil adfert naturæ. Non ideò tamen abrogatur coniectura, cum multis argumentis testari possimus, etiam de complexione. Verbi caussa. Viros depiles & imberbes, aut eunuchos, aut phlegmaticos: nigros & nigrantibus capillis cholericos vt plurimùm. Sũt aũt quatuor, qui vulgati quidem sunt, niger, rubeus, glaucus, & canus. Glaucus ex humore melancholico est. Canicies ex defectione

caloris naturalis, & phlegmatis putreſcẽtis Rubedo videtur adſerere ſanguinem, nigredo choleram, glaucedo melancholiã, albedo phlegma. Quæ cauſſa eſt, quod rubor nigredini præfertur: quod nobilior complexio ſanguinis eſt, quàm choleræ. Et illud corpus optimum eſt (teſte Galeno) quod molliculum rubeis capillis ornatum èſt. Tametſi hic plurimum refragetur Conſtantinus, nigrum ipſum, præferẽs, tùm quod fortior atq; ſtabilior eſt, tùm etiam propter iuuamentum. Quæcũq; enim ſuperfluitas magis eſt nociua, eius expulſio præſentius iuuat. vt cholera ſuccenſa, & ſanguis aduſtus magis cõficiunt, quàm ſanguis non aduſtus: verùm ad iſtius expulſionem ſequitur generatio capillorum nigrorum, & non rubeorum: præſtat igitur rubedini nigredo. Aliis aureus magis placet, cum nigrore in oculis. Quod vtrunq; etiam ſinamus. Alberti certè placitum eſt, optimum colorem optimam deſignare complexionem cerebri, videlicet calidam & humidam. Tametſi in operationibus naturalibus magis conueniat caliditas & ſiccitas maximè ad apprehẽdendũ aliquid. Ab calore eſt enim, quod velociter rem aliquam deprehendimus, ab ſiccitate memoria & firmitas retinendi. Ab calore motus eſt & agitatio, ab frigore quies & tranquillũ. E quibus ratiocinatur magis cerebri cõplexioni conuenire ſiccitatem, quàm humiditatem. Videmus enim quibus cerebrum eſt humidum, hebetis ingenii eſſe, ſomniculoſós, &

tardos : ſiccum verò, acres, vigilantes, ſobrios. Quàm plura igitur ex capillis deprehendi poſſunt, quæ ad complexionem ſpectant. Sed in præſentiarum ſatis.

De complexione Cholerici.

CHOLERICAM complexionem facit caliditas & ſiccitas. Vnde qui calidi ſunt & ſicci, Cholerici vocãtur. Agnoſcuntur aũt ex Phyſiognomia, & vrina, & horoſcopo natiuitatis. Quo ad Phyſiognomiam, oblonga habent membra, & ea gracilia, nimirum ſuffocato atque extincto humore per caliditatem & ſiccitatẽ. Capillos habent interdum criſpos, & retortos, interdum planos & nigros, nonnunquam etiam rubeos & duros, totum ex abundantia caloris. Oculos profundos, naſum acutum, faciem citrinam, eloquiũ velox, pectora ampla, & hirſuta, egeſtiones aduſtas, & vmbilico tenus hirſuti ſunt. Vocem argutã pulſum durum, & præuelocem, greſſus celeres. Procliues ad ebrietatem, ob ſtomachum, & calidum cerebrum. Inſomnes, proni ad coitum, oculos habentes citrinos, os amarum, linguam aſperã, torſiones in ſtomacho, ſiticuloſi, citò caligantes in oculis. In ſomnis & viſionibus nocturnis vidẽtes rogos ſuccenſos, flammas, morticinia, ſanguinẽ, lites, homicidia. Atque eouſq; de Phyſiognomia corporali. Cęterum iuxta animum audaces ſunt, iracundi, & qui recõciliari ſtatim poſſunt, dociles, ingenioſi, fidi, prodigi, in dandis rebus, ſynceri, zeloſi, amatores iuſtitiæ, impingentes in lin-

gua vbi irascuntur: neque enim feruor ille sanguinis sustinet, vt seriatim verba promãt. Tãetsi quidam sint, quos eousq; perduxit labor & assiduus conatus, vt multa huiusmodi possint dissimulare. Sed non potest tamen lana tincta mutare colorem, atq; id admodum perspicuè deprehendi potest. Quicquid enim præter naturam accersitum est, vel conquisitum, dissimulari diu non potest.

Rationes de proprietatibus Cholericorum.

RATIONEM si quis poposcerit dictorũ, talem damus. In primis de irascentia, quæ quoniã humorem supprimit, flagranti velut flãma absconsa aliquandiu: hæc vbi rimulam adepta fuerit, erumpit in incendium. Idem prodigalitatẽ caussat, hac illácq; diffundens se per latera, non sursum. Similiter & audaciam, propter elationẽ spirituum & caloris, vnde interdum difficillima conantur, & promittunt (ne dicam) impossibilia, gestiente atq; saliente corde prę nimio æstu. Eodem pertinet exile caput, cũ amplo pectore: quod ex eodem corde prouenit calido. Quod etiam agiles sunt & dociles, nemo etiam non videt perpoliri atque habilitare omnia. Sic gracilitas ob defectionẽ humoris est, proceritas ex calore, qui in altum tendit.

De Planetis conuenientibus ad complexionem.

PROXIMI nunc Planetę sunt, qui quãdo do

minia suscipiant, operæprecium est cognoscere. Hi quando ascendentes, vel in radice natiuitatis sunt, licet ex Astrologia artificiali discatur, tamen hic citra erectionẽ figurę auscultatur, attenta sola Phisiognomia & complexione.

DE SATVRNO IN RADICE natiuitatis Cholerici.

AB SATVRNO sumamus exordiũ. Hic in radice natiuitatis collocat⁹ est, si videris hominẽ subpallidum, defixis oculis, lẽto gressu & tardiusculo. Reprimit enim nonnihil innatum calorem Saturni frigus: verùm macilentiam non adimit. Oculos subministrat minutos, neruos & ingenium ad pessima quæq; meditanda, sub prętextu honestatis: quod esset alioqui bonũ, si nõ tam maligno sidere obscuraretur. In dandis etiam consiliis, plus quàm dici potest ad omnia nepharia perpetranda, consultissimum: videlicet ad expugnanda castra, ciuitates, oppida, ad instituendas proditiones, & bellorum acies. Hęc omnia solitarius agit, lugens & mœrẽs, adeò nihil est scelestum & facinorosum, quod ille non audeat. Interim tamen omnibus iis plurimum sibi placens. Alioqui parcus in cibo & potu, semper irrequietus, semper sollicitus, semper in laboribus, quasi omnia ad se corradere possit. Obiter de Saturno hæc.

De Ioue in radice natiuitatis Cholerici.

IVPPITER benignior eſt. Facit candida cute, & prolixa barba, recaluaſtrũ in fronte, coma ſubruffa vel tincta, facilem ad iram, & item facilem ad redeundum in gratiam. Diſponit ad conſilia, & ad prudenter diſpenſanda publica negocia, ratione temperamenti & caloris. Signum eſt in radice locatum eſſe, quibus conditiones huiuſmodi.

De Marte in horoſcopo natiuitatis Cholerici.

MARS ſi dominiũ in genitura aliqua obtinuerit, facit colorem rubeum, veluti ambuſtum ab Sole, rotunda facie, felinis oculis, atroci aſpectu, inſolentem, indomitum, inconſtantem, nugacẽ, impoſtorem. Alioqui in rebus agendis celerem, depilem in vertice, mediocri ſtatura, craſſo ſincipite, naribus prominentibus: qui cũ graditur, diſtantes paſſus locat, atq; hos veloces, victorioſum, audacem, friuolum, ſeditioſum, gulonẽ, hoſtem humani fœderis, & cui ne cum amicis etiã conuenit benè, futurum ductorem exercituum, aut tribunum plebis, ſanguinarium, rixoſum, nugatorem inſignem, malitioſum. Nihil admodum ab Saturno diſtans, niſi quòd ille conſiliis molitur, id ille factis exequitur. Sine Deo, ſine fronte, ſine pudore perſequens eos, qui ꝓbitatis & virtutis ſtudioſi ſunt, tam ſine mẽte, vt ſolus ſibi ſapere videatur, tam cæcus, vt nulli vnquam bo-

no præcari benè possit, nisi Veneris accedat deli nimentũ, quæ quia frigida est & humida, ob insitum natura frigus, remittit nonnihil alterius feruorem. Carnem multiplicat & blandiorem facit hominibus: pro ferocitate iocunditates participat, & ciuilitatem, oscula, comessationes, ocium, voluptates, pulchritudinem, dulcedinẽ circunuentiones mulierum. Efficit & peieratorem, fœdifragum, violatorẽ iusiurandi, in suiipsius factis parum sollicitum, quæ Veneris proprietates sunt. Quanquam enim non adeò malæ sint, tamẽ illius bonitatẽ alterius cõtaminat malicia. Omnium pessimè seducit vbi domicilium Saturni permigrauerit, id est, Capricornum, vel Aquarium. Aut si Mercurius in domo Martis retrogradus fuerit, hoc est, in Ariete, vel Scorpione: tunc enim facit impudentem, desperatum, incorrigibilem, maximè vbi benè potus inebriari cœpit: tunc obrutescens, homo esse desinit. In rebus mœchanicis præclaros atque spectatos opifices facit, æris aut ferramentorum fusores, lanios, carnifices, chirurgicos. Et si accesserit illi Venus, barbitonsores. Si verò Mercurius, qui malagmatis & emplastris occupat se, chirurgicum, vel vnctorem.

De Mercurio in radice natiuitatis Cholericorum.

SIN AVTEM in radice fuerit, locatus autem perperam, id est, in domo Saturni, vel Martis, & nullum habuerit aspectum benignum, aut com-

mixtionẽ Veneris, Iouis, vel Lunę, ferè peior frequenter Marte est. Id verò ex illius factis sic deprehendes, facit sacrilegũ, prędonem, violatorem sacrorum, incendiarium, interfectorẽ exulem à patria, oppressorẽ pauperum, pupillorũq; & viduarum. Neque id quidem satis, quin & hęsitare in fide facit, & ære implicans nunquàm soluendo, semper inuolutum periculis, semper proficientem in peius è Charybdi in Scillam, iuxta prouerbium. Hæc si fortassè primo obitu non omnibus patent, ex raritate capillorũ pernosci possunt. Secus si Venerẽ propitiam habeat, aut Iouem, vel Lunam. Cum Venere argentarios facit, egregios sculptores, in omni opere æris aut ferri, vasorum musicorũ opifices, & quãto propius ac vicinius respexerint, hoc diminuit Mercurii malitia. Fit autẽ per quàm rarissimè, vt statura excedat huiusmodi.

De Sole in radice natiuitatis Cholericorum.

CVM Sole perrarò fit, vt suam cõmixtionem Cholericis impertiat. nempè sanguini additior quàm choleræ. Facit autem alioqui in colore fuscum. modico cum rubore, carnosum, & prægrandibus oculis, barbatum, benè capillatũ, capite obeso, & rotundo, mediocri statura. Insuper etiam iracundũ, sapientem, hypocritam, largũ, cupidum laudis, sonora voce. Interdum etiam audacem, vbi probè fuerit adpotus.

De complexione Phlegmaticorum.

PHLEGMATICORVM cōplexio, frigida & humida eſt. Nam phlegma humorem ſignificat. Atq; hic multum diſtinguunt de humorū diuerſitate medici: quæ quoniam nota ſunt, libenter conniuebimus. Cæterùm, phlegmaticum vbi ex Phyſiognomia velis pernoſcere, vnā faciem contuere, qua præditus eſt perpingui & alba. Eſt carnoſum corpus, pectus depile, venæ ſtrictæ. Eius rei hanc adſignant rationē: quia frigus craſſiciei ſemper cauſſa eſt & ſomnolentiæ, propter fluorem permixtum frigido: atque inde etiam eſſe, ꝙ coitus appetentes non ſunt, niſi vino admodum madidi, aut aliunde calefacti.

De Saturno in radice natiuitatis Phlegmaticorum.

NON rarò Phlegmaticis dominatur Saturn9, & ratione frigiditatis participat cū phlegmate. Id autē operatur quod aliàs ex natura ſolet, niſi quātū obſtiterit illi cōplexionis bonitas. ꝑſpicuū eſt enim, ꝙ in natiuitate cōſtitutus hominis ſanguinei, nō tantū viriū habet, quantū in melancholico vel phlegmatico, reluctante nimirū natura cōplexionis. Sic iam in natiuitate phlegmatici, hominem ſuapte natura obeſum, ac circa oculos liuidū facit & tardū, ſubmiſſo capite & humeris, triſtem, odibilem, inuidū, detractantem optimis quibuſq;, patronum malorum & ad machinanda peruerſa doctiſſimum. Et licet in-

terdum videatur agere aliud, & conuiuiis lætantium immiſcere ſe, familiaritatem tamen diu nõ ſuſtinet, aut certè deiectus mœret. Facit & inciuilem, & agreſtem, atque non tam non ſtudentem vrbanitati, quàm aliorum etiam moribus & ritibus bonis aduerſantem. Ingenio plumbeo, & retuſo, capientẽ vix multa cum induſtria aliquid: in malis verò tum excogitandis, tum diſcendis ſuapte natura induſtrium. Etiã pauciloquum facit. Porrò immodica taciturnitas illa miſanthropiam gignit, in primis verò mulierum contra ordinem, contra ſexum, contra naturam. Cui ſeueritati propior accidit appetitus vindictæ, ira, inuidia, curioſitas rerum alienarũ. Cum Marte verò quid faciat, tædet fermè adſcribere. Facit hũc audacem, temeratorem, ſceleroſum, præcipitem, improuidum, inobedientem, atq; in iis agentem conſtantiſſimè. Et ſi Mercurius quoq; comes vel ſocius ſit, inſidiatorem, infidelem, malè ſentientẽ de Deo, de ſuperis, de religione: deceptorem amicorum, homicidam, rixoſum, ſacrilegum, & prædonem ſacrarum rerum. Iam vbi talem aliquem videris Phlegmaticũ, coniice hunc Saturnũ malè, vel Martẽ habere in natiuitate: ſi aliunde hoc ex erecta figura non licet.

De Ioue in radice natiuitatis Phlegmatici.

IVPPITER deinceps in aſcendẽte, calore ſuo frigiditatem Phlegmatici temperat leniter, temperatum corpus, mediocre & molle reddit, non

graue, aut carnoſum nimis. Ornat etiã perquam venuſto capillitio, optimis moribus, optimis geſtibus, dulci eloquio, pace religione, ſanctimonia, iuſtitia, veritate, conſilio, miſericordia, clementia. In veſtibus & corporis decore paulò plus facit curioſiorem, atq; in huiuſmodi etiam felicem & proſperum.

De Marte in radice natiuitatis Phlegmatici

MARS ſi malè in natiuitate Phlegmatici inuentus fuerit, facit in colore ſubruffum, coactæ atq; cogitatæ naturæ, fortẽ, audacem, loquacẽ, mendacem. Nec tàm elemens aliquis aſpectus aliorum Planetarum eſt, quin ſi dominium nati fuerit conſecutus, maliciã ſuã nõ exerat in eum. Adurit in vertice capillos, amplificat faciem, & inſpiſſat caput, facit crudelẽ, & toruum aſpectu audacem, præferocem, alacrem, præpetem, importunum, iracundum, verboſum, iactabũdum, proditorem, proteruum, ſpiculatorem, autorem diſcordiarum, raptorem, verberonẽ, parricidã, flagrionem, matricidam, amicorum clanculariũ æmulum. Tametſi mitius agat hæc omnia in Phlegmatico, quàm in Melancholico, vel Cholerico, deſpumante nimirum ac deferueſcẽte calorem Phlegmatico humore. Vitam alioqui incidit, dirumpitq; fatalem illã chordam, aut præcipitio, aut inopinata morte.

De Venere in radice natiuitatis Phlegmatici.

VENVS laſciuientem facit, lubricum & læ-

tum,elegantem & gratum,amabilem,comẽ,suauem,pium,benignũ,iustum,syncerum, corpore candido,eloquio dulcẽ,coma dẽsa, reflexa molliter,vel crispata,potorem musicum,citharędũ, cantorem. Et artibus quæ manu fiunt,pictorem, & earum artium studiosum,quæ absque sordib⁹ sunt. Cũ Mercurio Poëtam facit, mathematicũ, oratorem,gymnosophistam,lanistam,chironomum,& in iis omnibus acceptũ hominibus boni rumoris,& celebrẽ. Mars vbi irrepserit,cõmutat pro iis fraudulentiam,vaniloquiũ, & ea quæ suarum virium sunt.

De Luna in radice natiuitatis Phlegmatici.

LVNA facit album,asperso rubore modico, capite denso,coniunctis superciliis, oculis pulchris,& fortassè inæqualibus,laboriosos,maximè in tentandis atq; peruagãdis itinerib⁹ variis: & si in signo fuerit aquatico,id est,in Piscib⁹ vel Cancro,supra modum pingues facit.

De Melancholica complexione.

MELANCHOLICA cõplexio frigida & sicca. Nascitur autẽ ex humoribus superfluis & adustis. Et vt paucis dicam,fex illa sanguinis est colata à splene. Sapor eius inter dulce & ponticum medius est:diriuatûrq; ab hepate:cuius vna portio mittitur ad splen, altera relegatur ad singula membra. Qui ad splen dimanat, risum diminuit. Quo fit,vt qui eo humore immodicè abundant,parum rideant. Illorũ caluariæ tametsi durissimæ sunt,perquam facillimè tamen offen-

duntur à gelu. Quin & hoc illis familiare est, ꝙ in iuuenta plus sapiunt, quàm in posterioribus annis: senescunt autem quàm citissimè, præmatura adhuc ætate erumpunt illis cani, deflacescunt capilli, tardiusculè irascūtur, verum semel prouocati acriter, non desinunt citra conuitia & verbera. Ferè nihil probant earum rerum, quę ab vulgo laudata sunt. nō sinit enim hoc sanguinis malicia calore priuatus, præterea venæ illæ restrictæ, & sanguine vacuæ. Sed neq; coitum permittunt, nisi ab mulierib⁹ admodū impetrantur & sollicitentur. Ossa habent dura, corpus aridū, cutem asperam, quę omnia corrupti ingenii indicium sunt. Nam præterquam ꝙ indicium illis est admodum pingue & obtusum, etiam immodicè perciti inuidia sunt, rancore, tristitia, suspitionibus, impudētia, stoliditate, & si quis iis excogitari potest malignius. Odium in hominum cœtu versari, amant secessus & vmbras, subducunt ab omnibus conuentibus se, pauitant vbi timendum minimè est. Obseruant somnia, quę & contingunt illis semper verissima. Auaricia illis connata est. Inebriati, ac constituti inter musicē & vinum, lachrymantur. Neq; statim concredūt etiam amicissimis se, verum semper latens secum venenum alunt in aliorum perniciem. Hæc generatim dicta sint.

De Saturno in natiuitate Melancholici malè fortunato.

IAM si pessimæ cōplexioni pessimus Plane-

ta accesserit Saturnus, omnia hæc mala cõdupli cat,&exaggerat. Facit facie distortum & ineptũ, discoloratum, tristem, timidum, desperatum, sordidum, obsoletum, variũ, toruis & trucidis oculis, fætulento anhelitu, profundarũ, & earundẽ malignarum cogitationum, sui sensus, sine fœdere, sine iugo, grauiter incedentem, ignauum, labiis spissis, scapulis carnosis, signatũ in pedibus vel calcaneo. Ex artificiis cerdonicam callentẽ, & si quæ sunt ex iis viliora. Hoc de Saturno tantum. Fit autẽ non raro, vt illi adsocietur & Mars idem ipse malignus, addit igitur ille malum malo, ægritudines, timores, imposturas, rixas, sãguinem, calamitates, pericula, incestum, stupra, impietatẽ, idololatriam, prophanationem Deorũ, sanctorum, & religionis. Neque est quòd leniri ista possint ab aliquo Planeta. Si verò contigerit, vt excluso Marte coëat cum Ioue, vel Venere Saturnus (id quod fit rarissimè) excellenter ingenium auget, & quarundam artium inuentorem facit. Cum Luna, peritos molitores, & molendinorum constructores: item pontuũ, nauium, fontium, aquæductuum, colonum quoq; & agricolam, architectum, è quibus & ditabitur.

☞ De Marte participante in Melancholico.

MARS autem si solus perhibeat testimoniũ complexioni absq; Saturno, semper facit calumniatorem, minaci vultu, mediocreitr audacem signatum in facie, lentum incuruum, fallacem, timidũ, proclinẽ ad furta, ad latrocinia, & quęcun

quæ damna inferenda proximo, & non nocenti se. In cuius domicilio si retrogradus fuerit Mercurius aut impeditus, melancholicum facit mente captum, vitia sectantem paterna, & paternis infectū moribus pessimis, vt si fatuos ille habeat parentes, aut aliundè malè morigeratos, nullis neq; terroribus ab illorum poterit diuelli peruicacia, & semel imbibita consuetudine.

De Mercurio in radice natiuitatis Melancholici.

MERCVRIVS in hac complexione si euersus fuerit facit incredulū, malè sibi consciū, literatū tamen, & vaniloquū, ardelionē, & iactabundū, maximè si quid proferēdū ex literis est, aliud tamen semper in ore, aliud in corde habentē, aliis persuadere volentem quod ipse non credit, acutum persuasorem, seruatorem multarum rerum, felicem quoque in factis suis, malè volentē tamen amicis & de se bene meritis. Saturnū si secū habuerit, facit peritū mensurandi agros, vineas, campestria, doctum architecturam.

De Luna in radice natiuitatis Melancholici.

LVNA si dominium in Melancholico assumpserit, facit corpulētos, tenaces, sibiipsis placentes, crapulosos, auaros anima mala, monachos, sed qui rarissimè seruant institutū. Saturnū secū habens, osorem facit hominum. Martem verò, susurratorem, & disseminatorem malorū. Mercurium, cōgerronem, obstreperum, nugacem, instabilem, & aliorum interpolantem verba.

De Sanguinea complexione.

SVPEREST vt de Sanguinea differamus cõplexione: quæ omniũ censetur esse optima, atq; paucioribus cõtingit. Eius ꝓprietates obiter hæ sunt. Vocẽ habent acutã Sanguinei, iuxta hilares sunt & læti. Cuius causa est, cõmotio spiritũ & sanguinis calidi, subtilis, promanantis à corde ad os, & cætera membra exteriora. Vnde carnem habent mollem, vngues tenues, delectantúrq; cantionibus, & iis quæ extra se rapiũt ac ponunt animũ, faciũtq; gestire. Salit enim in illis sanguis, neque sinit aliud agere quàm sanguis mouet: vndè neq; diu, neq; multum irasci possunt, propter innatam temperiẽ. Neq; nocet illis coitus, propter abundantiã humoris spermatici.

De Saturno in natiuitate Sanguinei malo.

SATVRNVS aut rarò, aut nunquã sanguini participat. cum frigidus sit atq; siccus Saturnus, sanguis verò calidus & humidus. Plurimum illi in suis effectib9 sanguis aduersatur, rarò etiã propter nimiam caliditatem & siccitatẽ, Iuppiter, Venus, & Mercurius illi familiares sunt.

De IOVE participante cum Sanguineo.

IN primis Iuppiter cum dominium suscipit, candidum reddit in corpore, & rubedine quadam faciẽ resplendescere facit, oculos non omnino nigros, dentes candentes facit, & liberalẽ, mitem. pium, dilectum hominibus, cogitabũdũ,

prælatum, nobilem, ſplendidum, ſpectatum, taci tum, tranquillum, venuſtum. Eſt tamẽ quo in loco poſitus ſit. Nam ſi in natiuitate orientalis fuerit, vincit in eo humiditas. Sinverò occiduus, formoſiorem reddit, & decorum nimis. Mars tam & ſi perrarò illi iungitur, iunctus tamen addit audaciam, non eam qua temere abutuntur Martiales, ſcilicet, circunſpectam, & prudentem, qua cũ maxima tractabit, atq; proſtituet poſteris ſuum nomen factis ſuis egregiis, & celeberrimis, maximè in perſecutione malignantium & impiorũ hominum. Ita ſi Venerem habeat ſecum, decorem decori, virtutem virtuti, venuſtatem venuſtati, prudẽtiam addit prudentiæ, quin & totum quod boni ab Ioue præſtitum eſt, polit, ornat, ventum exponit, vt magis ac magis placeat, denique vt nihil ſit rerum omnium quod illi non donatum videatur.

De Mercurio in radice natiuitatis Sanguineorum.

NON minus Mercurius alioqui indifferens, cum Ioue tamen doctum facit, facundum, diſertum, præconem, conſultòrem, acri iudicio, ſtudioſum, diſciplinarum amatòrem.

CONCLVSIO.

HAEC atq; alia tametsi dicta fortasse prius sint in Astrologia naturali, nõ tamen eo modo, neque in eum finem. Est autem finis (vt diximus) huiusmodi: vt præscita alicuius complexione, ex hominis etiam gestibus ac morib⁹ discamus, quem in horoscopo vel bono, vel malo loco Planetã habeat: & ex agnitione Planetæ, deinde omnes illius cõditiones alias diuinari possimus. Nõ igitur mediocrum hic scripta dãnamus, quę circa complexiones scripserunt, sed hæc velut iam firmata præsupponimus, iacto fundamento superstruentes ædificium. Legant qui velint, qui nõ volunt, despiciant. Id enim antea sciebamus, vt qui ædificium vellet construere publicum, ab omnibus opus illius incesseretur.

FINIS.

